



kakšna
usoda
na s
čaka



Tržaška finančna straža
razbila tolpo trgovcev z mamili



V Vilešu bo tisoč delovnih mest



Primorski dnevnik

NEDELJA, 16. SEPTEMBRA 2012

št. 219 (20.542) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 € CENA V SLOVENIJI 1,20 €



Volivci nimajo kratkega spomina

RADO GRUDEN

Na Koroškem se bo v prihajajočem tednu končala dilema ali bodo predčasne deželne volitve še pred koncem tega leta ali pa bodo Korošci in Korošice odšli na volišča, kot to želijo svobodnjaki, nekje pred pomladjo 2013. Čeprav gre le za nekaj mesecev razlike, pa svobodnjaška stranka FPK lovi čas in računa, da bodo volivci do takrat pozabili na korupcijski sistem, ki ga je na noge postavil pokojni koroški glavar Jörg Haider s pomočjo sedanjega glavarja Gerharda Dörflerja. Ta je bil namreč v Haiderjevi deželni vladi zadolžen za javna dela, od katerih se je del denarja od poslov stekal na račun svobodnjaške stranke.

Jasno je, da hočejo ostale stranke na Koroškem izkoristiti velik upad priljubljenosti FPK in se čim prej podati na volišča. Zato je povsem logično, da skušajo doseči razpustitev deželnega zbora in razpisati predčasne volitve, kar pa jim doslej ni uspelo. Da bi bilo glasovanje o razpustu sploh mogoče, morata namreč biti prisotni vsaj dve tretjini deželnih poslancev. Ker imajo svobodnjaki v 36-članskem deželnem zboru kar 17 poslanskih mest, brez njihove prisotnosti to ni mogoče in na zadnjih šestih zasedanjih so složno zapustili dvorano. Konec prihajajočega tedna zapade zadnji zakonski rok, da bi predčasne volitve lahko izvedli še letos. Socialdemokrati, ljudska stranka in zeleni bodo torej poskusili še enkrat, čeprav se bo najbrž tudi ta poskus končal tako kot vsi ostali.

Zato bodo predčasne volitve verjetno šele v začetku marca. Toda to rezultata ne bo spremenilo. Volivci nimajo tako kratkega spomina, kot mislijo nekateri, zato naj svobodnjaki zavlačujejo, kolikor hočejo. Njihov čas na Koroškem je namreč že minil ...

KOPER - Osrednja slovesnost ob 65. obletnici vrnitve Primorske k matični domovini

Danilo Türk: Brez Primorske ni Slovenije

Slovenski predsednik poudaril več desetletni boj Primorcev proti fašizmu



KOPER - Na osrednji slovesnosti ob 65. obletnici vrnitve Primorske k matični domovini v Koprju včeraj ni manjkalo besed priznanja več desetletnemu boju Primorcev za pravico do življenja in skupni domovini. Slovenija s praznikom po besedah predsednika republike Danila Türka slavi domoljubje, samoodločbo in državnost, za kar je Primorska kot živ simbol.

"Brez Primorske v resnici ni Slovenije. Primorska je v samem srcu slovenske samoodločbe in državnosti," je na slovesnosti, ki

je dodobra napolnila Ukmarjev trg in del Pristaniške ulice, poudaril Türk. Več desetletij trajajoči boj Primorcev, ki so z uporom izvajali "nenehen, vsesplošen in trajen plebiscit", je po besedah Türka epohalnega pomena za slovenski narod, državo in mednarodni mir.

Slovesnost je minila v odsotnosti predstavnikov vlade, praznovanje v Koprju pa se je nato nadaljevalo še ves dan in tudi zvečer.

Na 2. strani

EVROPSKA UNIJA Pot do bančne unije ne bo lahka

NIKOZIJA - Po prvi razpravi finančnih ministrov EU o enotnem nadzoru nad bankami kaže, da pot do bančne unije ne bo lahka. Večina meni, da je predlog, naj začne nadzor delovati 1. januarja 2013, preveč ambiciozen.

Najbolj je odmevala izjava švedskega ministra Andersa Borga, čigar država ni članica območja evra, da je predlog za veliko članic unije brez evra nesprijemljiv.

Na 4. strani

Zaščitni zakon: še o raziskavi Slorija

Na 3. strani

Jutri v Nabrežini srečanje izvoljenih slovenskih upraviteljev

Na 6. strani

V Ikeinih trgovinah hrenovke iz Romansa

Na 16. strani

Goriški mejni prehodi niso nikomur v ponos

Na 17. strani

ELISABETTA MINIUSI
ŠOLA ZA MODNO KROJENJE ORGANIZIRA TEČAJE ZA
risanje krojev, krojenje in šivanje,
modno skico, pletenje in vezenje

**v ponedeljek,
24. SEPTEMBRA
začetek tečajev**

INFORMACIJE IN PRIJAVE:
PRIJAVE SPREJEMAMO OD 10. DO 22. SEPTEMBRA,
OD PONEDELJKA DO PETKA
OD 10.00 DO 12.00 IN OD 17.00 DO 19.00

ulica De Jenner, 12/4 - Trst - tel. 040 281366 - elisabetta.miniussi@virgilio.it

Višješolci pozor!

**NAGRADA
ŠPORT IN
ŠOLA**

prijave na razpis sprejemamo
do 20.9.2012

Podrobnejše
informacije na

www.zssdi.it

ali v uradih Združenja slovenskih
športnih društev v Italiji

DISCOUNT MATERASSI PROMOCIJSKA
CENA ZA

Ležišče lateks - višina 20 cm	€ 299,00 - enop.	-50%	€ 598,00 - dvop.
Ležišče ortopedsko vzmeti	€ 238,00 - enop. € 476,00 - dvop.	-50%	€ 119,00 - enop. € 238,00 - dvop.
Ležišče ločene vzmeti	€ 498,00 - enop. € 996,00 - dvop.	-50%	€ 249,00 - enop. € 498,00 - dvop.
Ležišče memory foam	€ 698,00 - enop. € 1.396,00 - dvop.	-50%	€ 349,00 - enop. € 698,00 - dvop.
Vzglavniki lateksa in memory foam	€ 98,00 preobleka proti pršicam	-50%	€ 49,00
Električni počivalnik	€ 1.590,00	-50%	€ 790,00

Trst, ul. Rossetti, 6 - na vogalu z ul. Giotto
Tel.: 040.37.11.35

Delovni čas:
pon. 15.45 - 19.30
tor. - sob. 9.15 - 12.45 in 15.45 - 19.30



PRAZNIK - Ob proslavi še vrsta drugih prireditev

V Kopru slovesno ob 65. obletnici vrnitve Primorske k matični domovini

Slavnostni govornik Danilo Türk poudaril, da brez Primorske ni Slovenije in spomnil na trpljenje pod fašizmom



več fotografij na www.primorski.si

Slavnostni govornik predsednik Republike Slovenije Danilo Türk je v govoru poudaril, da brez Primorske v resnici ni Slovenije

KROMA

KOPER - Na osrednji slovesnosti ob 65. obletnici vrnitve Primorske k matični domovini v Kopru ni manjkalo besed priznanja več desetletnemu boju Primorcev za pravico do življenja v skupni domovini. Slovenija s praznikom po besedah predsednika republike Danila Türka slavi domoljubje, samoodlobo in državnost, za kar je Primorska kot živ simbol.

"Brez Primorske v resnici ni Slovenije. Primorska je v samem srcu slovenske samoodlobe in državnosti," je na slovesnosti, ki je dodobra napolnila Ukmarjev trg in del Pristaniške ulice, poudaril Türk. Več desetletij trajajoči boj Primorcev, ki so z uporom izvajali "nenehen, vsesplošen in trajen plebiscit", je po besedah Türka epohalnega pomena za slovenski narod, državo in mednarodni mir. Türk je ob tem spomnil na trpljenje primorskega človeka, ki je spremljalo "ta epski zgodovinski proces". Primorci so bili prve žrtve fašizma, na narodnostno zatiranje pa so se odzvali s prvim protifašističnim odporom v Evropi, je dejal.

Protifašistični boj je po njegovem dosegel svoj vrh in zmagal pod vodstvom Os-

vobodilne fronte med drugo svetovno vojno. "To je bil naš skupni slovenski prispevek k zgodovinskemu boju zaveznikov proti fašizmu in nacizmu, za ohranitev človeške civilizacije in za boljši svet. To je bil zmagovit boj, dal nam je uspešno samoodlobo in trden mir, ki ga uživamo danes. Prav zato moramo biti ponosni na narodno osvobodilni boj slovenskega naroda," je poudaril.

Predsednik republike se je v nagovoru dotaknil tudi trenutnih notranjepolitičnih in gospodarskih razmer v državi. Danes potrebujemo pogum, odločnost in vero v naše lastne sposobnosti, ne pa strah, negotovost in malodušje, je dejal. Probleme našega časa smo in bomo v Sloveniji po njegovega sposobni rešiti. Zastrášenja z "Brusljam" ali "grškim scenarijem", ki smo jim včasih pričali pri iskanju poti iz gospodarske krize, po besedah predsednika republike škodujejo domačemu gospodarstvu in mednarodnemu ugledu Slovenije, slabijo njen mednarodni položaj in "izražajo nerazumevanje ciljev in narave naše vključenosti v Evropsko unijo in nerazumevanje današnjih zahtev suverenosti".

"Državljanke in državljani Slovenije imamo pravico do kompetentne vlade, do odgovornega socialnega dialoga in do zrelega parlamentarnega odločanja," je še izpostavil Türk. Od pogajalcev, ki bodo v prihodnjih tednih pripravljali ključne reforme, pričakuje, da bodo pokazali sposobnost za "resničen dialog in dober sporazum".

Slovesnost, ki jo je pospremil nastop pevcev, pihalnega orkestra Koper, vlačilcev na morju in akrobatskih letalcev v zraku, je minila v odsotnosti predstavnikov vlade. Od predstavnikov parlamentarnih strank sta se je udeležila prvaka opozicijskih PS Zoran Jankovič in SD Igor Lukšič. Predsednik Desusa Karl Erjavec je udeležbo po navedbah organizatorjev opravičil.

Predsednik pokrajinskega odbora Zveze združenj borcev za vrednote NOB za južno Primorsko Jerko Čehovin je za STA povedal, da je zadovoljen z udeležbo in pozitivno energijo na proslavi, ne pa z dejstvom, da v Koper ni bilo nikogar od predstavnikov vlade. "S tem so ponovno pokazali, da ne znajo združevati, ampak deliti," je dejal. Med govorniki je bil tudi nekdanji dolinski župan Edvin Švab.

Praznovanje v Kopru se je nato nadaljevalo z dobrodelnim tekom za nakup defibrilatorjev, ki se ga je udeležilo blizu 3000 tekačev in večina osnovnih šol na Koprskem. Popoldan je bila dobrodelna nogometna tekma primorskih gospodarstvenikov, politikov in kulturnikov, slavnostni večer pa se je zaključil s koncertom. (STA)

MARIBOR - Konec avgusta prva mednarodna konferenca KUPM

O učenju in poučevanju matematike

Preko petsto udeležencev in predavatelji iz štirih držav - Tudi trinajst učiteljev in profesorjev s Tržaškega in Goriškega

MARIBOR - 23. in 24. avgusta se je skupina trinajstih učiteljev in profesorjev s Tržaškega in Goriškega udeležila prve mednarodne konference o učenju in poučevanju matematike - KUPM v Mariboru. Izredno bogato in zanimivo strokovno srečanje je potekalo v hotelu Habakuk v Mariboru. Preko petsto udeležencev so ponudili predavanja in delavnice o različnih vsebinah z vseh stopenj šolanja. Predavatelji iz Slovenije so predstavili svoje izkušnje, primere dobre prakse, svoja razmišljanja in raziskave o novih pristopih k poučevanju matematike v luči zahtev šolske reforme. Poleg teh so predavatelji iz Nemčije, Srbije in Hrvaške ponudili zelo zanimive in konkretne primere iz svoje prakse in svoje poglede na posodabljanje poučevanja matematike v vertikalni.

Pedagoška svetovalka za slovenske šole v Italiji gospa Andreja Duhovnik Antonij je poskrbela, da je Zavod Republike Slovenije za šolstvo s finančnim prispevkom za prenočitev omogočil cenejšo udeležbo »zamejskih« udeležencev, za kar se ji zadovoljni slušatelji iskreno zahvaljujejo.



Tržaški in goriški šolniki so pri predavanjih in delavnicah na mariborski konferenci veliko pridobili



SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA

obvešča člane Deželnega in Pokrajinskih svetov SKGZ, da bo seja v torek, 18. septembra 2012, ob 19.00 v prvem in ob 19.30 v drugem sklicu na sedežu SKD Barkovlje (Ul. Bonafata 6 - Trst)

OPČINE - Zbor slovenskih izvoljenih predstavnikov in upraviteljev DS Slovenci v DS: Med pokrajinami in zaščito ni neposredne povezave

OPČINE - V četrtek se je na Opčinah sestel zbor slovenskih izvoljenih predstavnikov in upraviteljev Demokratske stranke. Na srečanju, ki so se ga udeležili številni predstavniki, svetniki, odborniki in župani, so spregovorili o nekaterih aktualnih vprašanjih, ki so vezana na slovensko narodnostno skupnost v Italiji, osrednja tema večera pa je bil predlog o ukinitvi pokrajin, ki so ga prisotni uokvirili v širši načrt za institucionalno preureditev dežele Furlanije-Juljske krajine, kot je med drugim prejšnjo soboto v Codroipu storila deželna tajnica DS in kandidatka za predsednico dežele Debora Serracchiani, piše v sporočilu. Vsi so soglašali, da tega vprašanja ne gre obravnavati izključno v luči varčevanja, ampak tudi v luči celovite preureditve, ki mora zaobjeli vse javne uprave. To naj se stori z vidika upravne učinkovitosti in potrebe po čim bolj kakovostnih storitvah, ob upoštevanju poenostavitve in racionalizacije upravnih postopkov, z odpravo dvojnikov in nesmiselnih birokratskih obveznosti. Vsekakor gre za nek proces, ki je, vsaj kar zadeva državo, nepovraten; potrebno pa je, da FJK ravno spričo pristojnosti, ki jih ima kot dežela s posebnim statutom, izdelava svoj model organizacije. Dosedanje pobude niso ravno spodbudne in ustvarjajo več zmede kot pa konkretnih predlogov. Nedvomno bo na nadaljevanje razprave in na sprejemanje dokončnih odločitev vplival tudi novembrski sklep Ustavne sodišča. Skratka, neznank je še veliko in ravno zato je tudi veliko časa za poglobljanje te tematike. S tega vidika torej ne bi bilo smotno se prenaglati. Zato so slovenski predstavniki DS sklenili, da bodo razpravo še nadaljevali in jo pogloblili v vseh

aspektih, tudi z izdelavo konkretnih predlogov in stališč; večina nima predsodkov glede premoščanja pokrajin, vendar mora to potekati ob jasni razmejitev pristojnosti med deželo in občinami ter neposredno v dogovoru s krajevnimi upravitelji. Prav občine - še posebej majhne občine - morajo postati glavni vezni člen med javno upravo in občani in njim je treba posvetiti največ pozornosti, na kar bodo opozorili tudi Deboro Serracchiani.

Kar pa zadeva slovensko manjšino v Italiji, so prisotni ugotavljali, da ni neposredne povezave med pokrajinami in izvajanjem zaščitnega zakona in to tudi če analiziramo trenutne pristojnosti pokrajin, kot jih predvideva deželni zakon št. 1/2006: varstvo okolja, prevoze, varstvo zaščitenih območij, aktivne politike za delo, šolske stavbe, lov in ribolov, kulturne pobude in vrednotenje kulturnih dobrin. Res je, da se je preko tržaške in goriške pokrajine v teh letih močno uveljavila prisotnost Slovencev in da sta ti dve javni upravi spoštovali določila zakona v zvezi z dvojezičnim poslovanjem in vidno dvojezičnostjo. Vendar je bilo to odvisno od trenutne politične večine (spomini na Scocimarrovo upravo so dovolj zgovorni), kar narekuje, da bo morala katerakoli oblika reorganizacije upoštevaty dano stvarnost ter nujno spoštovati sedanjo raven zaščite in manjšinsko predstavništvo. O tem je spregovorila tudi Serracchianijeva in na to je v svojem posegu v Codroipu opozorila senatorka Tamara Blažina.

Zaradi vseh teh razlogov so prisotni na četrtkovem zboru sklenili, da bodo nadaljevali razpravo v okviru strankarskih teles ter znotraj slovenske koordinacije.



PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA AVTONOMNE DEŽELE FURLANIJE JULJSKE KRAJINE

Glavna direkcija za kmetijske, agroživilske in gozdne vire - Služba za razvoj podeželja

PREDNOSTNA NALOGA 2 - IZBOLJŠANJE OKOLJA IN PODEŽELJA

UKREP 216 - SREDSTVA ZA NEPRODUKTIVNE NALOŽBE

AKTIVNOST 2 - USTVARJANJE HABITATOV

PONOVO ODPRTJE ROKOV za predložitev vlog za prejemanje sredstev s strani posameznih subjektov v okviru ukrepa 216, aktivnosti 2 - Ustvarjanje habitatov.

Še vedno veljajo načini in obrazci, navedeni v razpisu, ki je bil objavljen v U.L. Dežele FJK - BUR št. 17 z dne 26. aprila 2012.

Rok za predložitev vlog za prispevke: 12. november 2012.

PREDNOSTNA NALOGA 4 - LEADER

UKREP 411 - KONKURENČNOST

AKTIVNOST 1 - OVREDNOTENJE LOKALNIH KMETIJSKIH IZDELKOV

GAL CARSO - LAS KRAS

Razpis za realizacijo različnih dogodkov (sejmov, raznovrstnih dogodkov ipd.) za ovrednotenje lokalnih kmetijskih izdelkov.

Rok za predložitev vlog za prispevke: 12. november 2012.

Upravni organ: Dr. Serena Cutrano

Razpisi in zadevni obrazci so dostopni na spletnih straneh: www.regione.fvg.it stran PSR/PRP - razdelek »bandi aperte/odpiti razpisi»; www.galcarso.eu; www.laskras.eu





TRST - Še o predstavitvi raziskave Slorija o izvajanju 8. člena zaščitnega zakona

Raziskava kaže na premike Pravic bi se morali bolj posluževati

Med razpravo poudarili zlasti pozitivnejše ozračje - Prevajalci so pod vplivom večinskega jezika

TRST - Raziskava o izvajanju 8. člena zaščitnega zakona o pravici do rabe slovenščine v odnosu s javnimi upravami in ustanovami, ki jo je Institucionalni paritetni odbor za vprašanja slovenske manjšine poveril Slovenskemu raziskovalnemu inštitutu, je osnova za nadaljnje preverjanje izvajanja zakona. Tako je bilo med drugim rečeno na petkovi predstavitvi v dvorani Tessitori v Trstu, kjer pa so tako med predstavitvijo kot med razpravo, ki ji je sledila, opozorili tudi na pomen spremenjenega in pozitivnejšega ozračja ter na to, da bi morali za izvajanje zakona v večji meri skrbeti prav Slovenci sami.

Če smo v včerajšnjem poročilu pozornost posvetili predvsem vsebini raziskave, bi se zdaj nekoliko pomudili pri raz-

Na potrebo po posluževanju pravic se je navezal tudi deželni svetnik **Igor Gabrovec**, ki je opozoril, da se tega lotevajo redki, ki izpadejo kot ekscentriki. Gabrovec je opozoril tudi na vprašanje doklade za dvojezično poslovanje, ki ni predvidena skoraj nikjer ter upokojitve oseb z znanjem slovenščine, ki se jih ne nadomešča.

Spregovorila sta tudi tajnik in predsednik SKGZ, **Livio Semolič** in **Rudi Pavšič**. Prvi je poudaril pomen pozitivnega ozračja, ki omogoča lažje posluževanje in višjo raven pravic, opozoril pa je tudi, da zaščitni zakon predvideva sredstva za začasno, ne pa za stalno zaposlovanje osebja z znanjem slovenščine. Za Pavšiča bi že danes lahko vsi skupaj sklenili, da v odnosih z javno

upravo uporabljamo samo slovenski jezik, pri tem pa bolj kot pravni urad potrebujemo stimulatívno logiko.

Majdo Kaučič je zanimalo, ali je raziskava zaobjela tudi rabo jezika v bolnišnicah in ambulantah (pri raziskavi so se omejili na urade za stike z javnostjo), medtem ko je sovolednska županja **Alenka Florenin** opozorila predvsem na potrebo po strožji selekciji prevajalcev.

Za bivšega predsednika paritetnega odbora **Bojana Brezigarja** je Slorijeva raziskava pokazala na premike in dobro voljo, da se vprašanja začnejo obravnavati, poleg tega se je odnos do manjšine spremenil, kar je bistvenega pomena, prav tako so sodržavljani italijanske narodnosti pripravljeni spoznati

slovenski jezik in kulturo, medtem ko Slovenci premalo uporabljamo svoj jezik v izvoljenih telesih. Prevajalci in tolmači so zelo pod vplivom večinskega jezika in okolja, kar je tudi splošen pojav v Evropi, kjer kriza vpliva tudi na pravice manjšin, zato bo treba paziti, da pridobljeno ohranimo in naredimo korak naprej.

Tudi za sedanjega predsednico odbora **Jole Namor** je raziskava pokazala pozitiven premik in to tudi v videmski pokrajini, obenem zakon predvideva postopnost. Namorjeva vidi pot v dialogu z javnimi upravami, spodbujanju pozitivnega ozračja in strokovnosti, bistvena pa je zavest vseh nas ter pripravljenost in odločnost pri posluževanju pravic. (iz)

Mira Mihelič ob stoletnici rojstva

LJUBLJANA - Ob stoti obletnici rojstva slovenske pisateljice, dramatičarke in prevajalke Mire Mihelič bo v torek, 18. septembra, ob 19. uri v Štihovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani kulturni večer, ki ga Cankarjev dom prireja v sodelovanju v slovenskim PEN-om. Nastopili bosta Alenka Puhar in Damijana Černe, študentje Akademije za gledališče, radio, film in televizijo pa bodo bralno uprizorili dramo omenjene avtorice Svet brez sovraštva, ki je bila prvič na odru kmalu po vojni in je bila natisnjena leta 1945 pri Gregorčičevi založbi v Trstu. Ob stoletnici je Alenka Puhar letos za Mladinsko knjigo že zasnovala in uredila obsežno strokovno monografijo "Mira Mihelič, Družinska slika z gospo, Življenje in delo Mire Mihelič (1912-1985)". V njej so pisni in fotografski dokumenti ter eseji in pričevanja več avtorjev.



Petkove predstavitve se je udeležilo tudi več članov paritetnega odbora, političnih predstavnikov in javnih upraviteljev

KROMA

pravi, ki se je začela s posegom **Sama Pahorja**. Bil je precej kritičen do Občine Trst, ki krši zakon, ki pravi, da raven varstva ne sme biti nižja od tiste, ki smo jo že uživali. Do leta 2007 je uporabljala naziv »Občina Trst«, nato je prišla »Občina Trieste«, zdaj pa je samo občinski grb brez navedbe občine, prav tako na osebnih izkaznicah piše samo »Trieste«. Pahor se je obregnil tudi ob urad za odnose s pripadniki slovenske narodne skupnosti v Ul. Piccardi, saj so tam med drugim prisotni ves teden le predstavniki dveh ustanov, ki sta sklenili konvencijo s tržaško prefekturo, predstavniki ostalih pa so tam le dva dni v tednu, poleg tega vratarji ne obvladajo slovenskega jezika in je človek primoran izgubljati čas z iskanjem tolmačev ipd.

Po mnenju senatorke **Tamare Blažina** bi se morali vprašati, kaj smo sami doslej storili za posluževanje pravic, glede osebja z znanjem slovenščine pa bi morali dobiti dolgoročno rešitev, da bi ne bili odvisni od trenutne ravni zaposlovanja, medtem ko bi morali sredstva iz zaščitnega zakona uporabiti bolj smotno.

Na Koroškem letos predčasnih volitev najbrž ne bo

CELOVEC - Socialdemokrati, ljudska stranka in zeleni na avstrijskem Koroškem bodo naslednji teden še zadnjič poskusili, da na izredni seji dosežejo razpust občinskega zbora in tako razpišejo predčasne volitve še pred koncem novembra letos. Doslej je propadlo že šest poskusov in tudi tokrat je malo možnosti, da bi jim uspelo. Svobodnjaki, ki se zaradi padca priljubljenosti bojijo volitev, skušajo namreč pridobiti na času in predčasne volitve premakniti čim bolj naprej v prihodnje leto. Zato z bojkotom zasedanja deželnega zbora preprečujejo glasovanje. Konec prihajajočega tedna pa se izteče zadnji možni rok, da bi volitve razpisali še letos.

FJK: Grillovci bodo šli na deželne volitve

TRST - Gibanje petih zvezd Beppeja Grilla bo prihodnje leto nastopilo na deželnih volitvah v Furlaniji Julijski krajini. Kot je v sporočilu za javnost objavil tržaški občinski svetnik in deželni organizator Paolo Menis, je Grillovo vodstvo ugodilo zahtevi deželnega gibanja, prav tako je že pripravljen osnutek programa, ki so ga že nekaj mesecev oblikovale delovne skupine, ki so bile odprte občanom, v prihodnjih dneh pa ga bodo objavili na spletu. Kandidate za svetnike in predsednika Dežele bodo izvolili na pokrajinskih skupščinah gibanja. Določili so tudi začasnega glasnika: to je pordenonski organizator Marco Zullo, uradna spletna komunikacijska kanala gibanja pa bosta www.meetup.com/fvg5stelle/ in www.movimento5stelle.it.

6.000.000 LJUDI RAZMIŠLJA ...

Najmanj 6.000.000 ljudi se v Italiji ogreva s kurilnim oljem ali plinom. To pomeni, da 6 milijonov ljudi razmišlja o drugačnem načinu ogrevanja, saj so cene plina in kurilnega olja v stalnem porastu. Če ste tudi vi med njimi, je mogoče tu odgovor za vas.

Alternativa oljnemu ali plinskemu ogrevanju je lahko **OGREVANJE NA PELETE**.

Dobra stran peletnih kotlov je vsekakor **zmanjšanje stroškov ogrevanja za najmanj 50%** napram ogrevanju s kurilnim oljem ali plinom. To pa pomeni, da se nam investicija v kvaliteten peletni kotel povrne že v 3-4 letih! Ogrevanje s peletnimi kotli je lahko popolnoma avtomatizirano, primerljivo z ogrevanjem na fosilna goriva saj imajo ti kotli sodobno regulacijo, glede na potrebe ogrevanja in velikosti prostorov.

Najpogosteje uporabljena kombinacija je peletni kotel za ogrevanje stanovanja in **SOLARNI SISTEM za segrevanje sanitarne vode**. Tu so **prihranki pri segrevanju sanitarne vode celo do 80%**!

Kot 3. možnost je tudi ogrevanje s **TOPLOTNIMI ČRPALKAMI** s katerimi lahko dosegamo tudi zelo velike prihranke.

ZMANJŠAJMO STROŠKE OGREVANJA za udobno in brezskrbno počutje doma!

KONAR
VARČNI SISTEMI OGREVANJA

- PEČI PELETI / DRVA
- SOLARNI SISTEMI
- TOPLOTNE ČRPALKE

www.konar.si info@konar.si
Brezplačno svetovanje na domu T: 00386 40 685 585

BRITISH SCHOOL

Angleščino se učimo v Trstu
v ulici Torrebianca 18 040-369.369

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
ESOL Examinations
Authorised Centre

The British School of Friuli Venezia Giulia

ENGLISH plus...

www.British-FVG.net

AISLI EAOITALS



TERORIZEM - V sporočilu poziv naj po libijskem vzoru ubijajo diplomate

Al Kaida pozvala muslimane po svetu k napadom na ameriška veleposlaništva

Nasilje se je razplamtelo zaradi amaterskega filma, ki naj bi žalil preroka Mohameda in je bil predvajan na Youtube

SANA - Teroristična mreža Al Kaida je pozvala muslimane po vsem svetu k napadom na veleposlaništva ZDA. V sporočilu, ki je bilo včeraj objavljeno na svetovnem spletu, je pozvala, naj po libijskem vzoru ubijajo ameriške diplomate in tako kot v Jemnu in Egiptu napadajo ameriška diplomatska predstavništva. Kot še piše v sporočilu organizacije s sedežem v Jemnu, je cilj takšnih napadov pregon ameriških predstavnikov iz muslimanskih držav.

Po svetu so se ta teden razširili protesti zaradi ameriškega filma, žaljivega do preroka Mohameda in muslimanov. Najprej so izbruhnili v tork v Kairu, v noči na sredo pa so bili v napadu na ameriški konzulat v libijskem Bengaziju ubiti veleposlanik ZDA Christopher Stevens in trije uslužbenci konzulata. Al Kaida je včeraj sporočila, da je bil napad na ameriško veleposlaništvo v libijskem Bengaziju maščevanje za junijski uboj drugega človeka Al Kaide Abuja Jahje al Libija.



Protesti v Jemnu zaradi ameriškega filma

V številnih arabskih državah je v petek protestiralo več deset tisoč muslimanov. Protesti so zahtevali najmanj šest smrtnih žrtev v Egiptu, Tuniziji, Libanonu in Sudanu. Iz slednje-

ga so danes sporočili, da sta bili v petkovih napadih na nemško in britansko veleposlaništvo v Kartumu ubiti najmanj dve osebi, 50 policistov je bilo ranjenih.

Pakistanski talibani pa so včeraj pozvali mlade muslimane v Pakistanu in po vsem svetu, naj se uprejo zaradi ameriškega filma, žaljivega do preroka Mohameda in muslimanov. Ističasno je prišlo tudi do napada na vojaško oporišče, kjer je kot pilot helikopterja nastanjen tudi britanski princ Harry. V napadu sta bila ubita dva ameriška vojaka.

Ameriški obrambni minister Leon Panetta je v petek napovedal, da so ZDA začele z razmeščanjem svojih vojaških sil, tako da bi lahko odgovorile na najnovejši razvoj dogodkov v islamskem svetu in bi lahko istočasno odgovorile na nemire v 17 ali 18 krajih islamskega sveta. "Pripraviti se moramo na morebitno možnost, da protesti uidejo izpod nadzora," je za revijo Foreign Policy dejal Panetta. Ostalih podrobnosti ameriški obrambni minister ni razkril. Je pa revija ob tem zapisala, da naj bi Panetta razmišljal, ni pa se še odločil, da bi 50 marincev poslali v Sudan za zaščito ameriškega ve-

leposlaništva. Če bodo to odločitev sprejeli, se bo 50 marincev pridružil okoli 100 marincem, ki so jih že napotili v Libijo in Jemen.

Varnostne ukrepe so poostriili tudi na ameriškem veleposlaništvu v Ljubljani. Kot so v petek potrdili na generalni policijski upravi, so poostriili operativno in zunanje fizično varovanje diplomatskega predstavništva.

Muslimane je razburil amaterski film "Nedolžnost muslimanov", katerega del je bil predvajan na spletni strani Youtube. Domnevni avtor filma je Nakoula Basseley Nakoula, po rodu egiptovski kopt, ki živi v Los Angelesu. Tega so včeraj zasliali na policijski postaji v Kaliforniji, a so ga kmalu spet izpustili na prostost, so povedali pri lokalnih oblasteh. Po uradnih navedbah so ga zasliali, da bi preverili, če je kršil načela pogodnega izpusta. Nakoula je trenutno pogojno na prostosti zaradi finančnih poverb, zaradi katerih je moral plačati 790.000 dolarjev odškodnine. (STA)

NIKOZIJA - Zasedanje finančnih ministrov EU

Pot do bančne unije ne bo lahka

Za Švedsko predlog o enotnem nadzoru nad bankami nesprejemljiv - Nemški in francoski minister umirjata vode - Slovenija predlog podpira

NIKOZIJA - Po prvi razpravi finančnih ministrov EU o enotnem nadzoru nad bankami kaže, da pot do bančne unije ne bo lahka. Večina meni, da je predlog, naj začne nadzor delovati 1. januarja 2013, preveč ambiciozen.

Najbolj je odmevala izjava švedskega ministra Andersa Borga, čigar država ni članica območja evra, da je predlog Evropske komisije za vzpostavitev enotnega mehanizma nadzora nad bankami za veliko članic unije brez evra nesprejemljiv. "Sama ideja, da bi bili pod nadzorom institucije, v kateri nimamo nobenih glasovalnih pravic, da je lahko denar naših davkoplačevalcev odvisen od odločitev institucije, kjer nimamo nobenega vpliva, je popolnoma nesprejemljiva," je jedro problema pojasnil Borg. Pot do kompromisa je lahko po njegovih besedah le "dolga in težka", torej enoten nadzor nikakor ne more biti uveden do konca leta.

"Slovenija predlog podpira, saj bo razbil negativen krog vplivov med pritiski na zadolževanje bank in pritiski na zadolževanje države, s tem se bodo pritiski na zadolževanje države tudi znižali," je slovensko stališče pojasnil državni sekretar na finančnem ministrstvu Dejan Krušec. Tudi Krušec ocenjuje, da je načrtovan datum zagona enotnega nadzora "zelo zgoden". Odprta vprašanja so po njegovih besedah še, ali bo nadzor zajemal tudi članice brez evra, odnos med ECB in Evropsko bančno agencijo (Eba) ter povezanost tega ukrepa z drugima dvema načrtovanima korakoma pri oblikovanju bančne unije - skupno shemo za zavarovanje bančnih vlog in skladom za reševanje bank.

Problem je tudi obseg nadzora. Nemčija želi, da se ECB osredotoči le na sistemske banke, katerih propad bi sesul sistem. Poleg tega vztraja, da je treba vzporedno z enotnim nadzorom vzpostaviti sklad za reševanje problematičnih bank, medtem ko naj bi se po načrtih ta sklad uvedel v drugi fazi vzpostavljanja bančne unije.

Nemški in francoski finančni minister, Wolfgang Schäuble in Pierre Moscovici, sta sicer včeraj poskušala umiriti poročanje o sporu Berlina in Pariza glede začetka delovanja in obsega enotnega nadzora. Berlin meni, da je časovni načrt preveč ambiciozen, Pariz pa predlog, ki ga je pripravil komisar iz Francije Michel Barnier, podpira.

Na problem obsega nadzora je že v minulih dneh opozoril tudi guverner

Banke Slovenije Marko Kranjec, češ da je realno, da bi ECB, ki naj bi imela vlogo krovne nadzornika, nadzirala le 150 sistemskih bank v območju evra, ne pa vseh 6000.

To mnenje je po Kranjčevih besedah danes izrazilo veliko ministrov, vendar pa guverner sprejema pojasnilo, da je ECB pravno odgovorna za stabilnost vseh 6000 bank, vendar jih v praksi seveda ne bo nadzirala, temveč bo to prepuščeno nacionalnim nadzornikom. Če bi se pokazale težave v posamezni banki, pa bi imela ECB možnost, da v tej banki tudi neposredno intervenira.

Enoten nadzor nad bankami v območju evra je tudi pogoj za neposredno dokapitalizacijo bank iz stalnega reševalnega mehanizma (ESM). Ta mehanizem bo začel delovati oktobra, članice morajo do konca leta vanj vplačati dve od petih tranš 80-milijardnega začetnega kapitala, kar je v primeru Slovenije 137 milijonov evrov.



Nemški finančni minister Schaeuble (desno) in guverner Bundesbank Weidmann

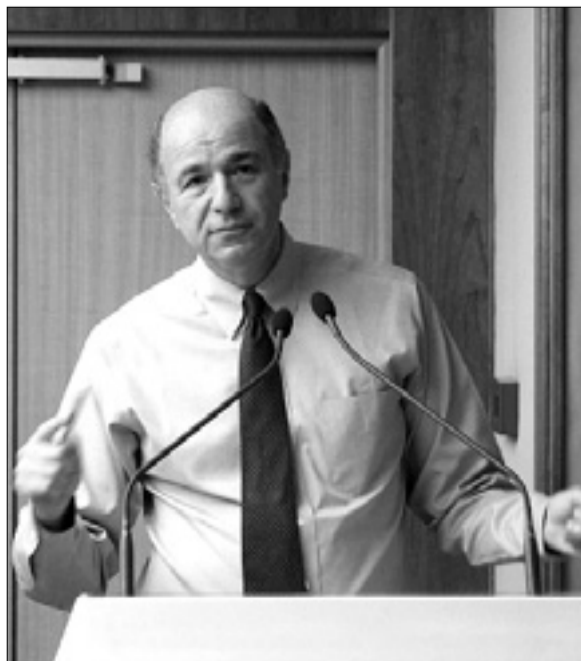
FIAT - Ministra Passera in Fornero zahtevata srečanje

Marchionne naj pojasni, katere so smernice za prihodnost

RIM - Italijanska tovarna vozil Fiat je znova v središču pozornosti. Še pred nekaj tedni smo zabeležili novico, da je prodaja avtomobilov v avgustu padla za 20 odstotkov in da so bili v nekaterih obratih prisiljeni zmanjšati proizvodnjo. Pred dnevi pa je pooblaščen upravitelj Sergio Marchionne napovedal, da je načrt, imenovani Fabbrica Italia, ki je še pred dvema letoma napovedoval 20 milijard evrov naložb v Italiji, v danih okoliščinah neizvedljiv.

Reakcij ni bilo treba dolgo čakati. Tajnik Fiom Maurizio Landini je opozoril, da gre za zelo hud problem, ki bi ga morala rešiti tako vlada kot podjetje s primernimi izbirami industrijske politike. O norčevanju iz delavcev govori tudi prva dama Cgil Susanna Camusso, podobno pa je mnenje njenega kolege pri Cisl Raffaeleja Bonannija. Ustanovitelj in lastnik podjetja Tod's Diego Della Valle pa je krivca za postopen propad podjetja Fiat našel v njenem pooblaščenem upravitelju Sergiu Marchionneju.

Jasnost zahteva od podjetja Fiat tudi vlada oz. ministra za razvoj Corrado Passera in za delo Elsa Fornero. Ministra bosta v kratkem sklicala srečanje z vodstvom turinskega podjetja, na katerem bosta zahtevala, naj Marchionne obrazloži načrte, smernice za nadaljnje investicije. Passera je pri tem poudaril, da je razvoj Fiata državni interes, da pa politika na more posegati v podjetniške izbire. Vodstvo Fiata se je pred časom obvezalo, da bo sprejelo določene strategije, od katerih pa se spotoma oddaljuje.



Minister za gospodarski razvoj Corrado Passera

Papež pozval k odrekanju maščevanju

BEJRUT - Papež Benedikt XVI. je drugi dan obiska v Libanonu začel s srečanjem z libanonskim predsednikom Michelom Sleimanom in drugimi predstavniki države. Ob tem je poudaril, da se mora človeštvo odreči maščevanju in namesto tega oproščati napake drugim. Kristjane in muslimane na Bližnjem vzhodu je pozval, naj si prizadevajo za življenje v harmoniji. Poglavar Rimskokatoliške cerkve je izpostavil, da kristjani in muslimani sobivajo na Bližnjem vzhodu že več stoletij.

Libanon je edina bližnjevzhodna država, v kateri kristjani niso v izraziti manjšini, saj jih je okoli 35 odstotkov. Pripadajo različnim krščanskim cerkvam, največ pa je maronitov, med katere sodi tudi predsednik države Sleiman. Večinsko prebivalstvo v državi so sicer muslimani.

Več deset tisoč protestnikov v Madridu proti varčevalnim ukrepom

MADRID - Več deset tisoč ljudi se je včeraj v Madridu protestiralo proti varčevalnim ukrepom svoje vlade. Z osmimi posebnimi vlaki so se pripeljali z vseh koncev države in se zbrali na Kolumbovem trgu. K shodu pod geslom "Hočejo nas uničiti. To moramo preprečiti!" je pozvalo okoli 150 sindikalnih organizacij. Španski sindikati želijo doseči referendum o ukrepih, ki jih je predlagala konservativna vlada Mariana Rajoya. Po mnenju sindikatov so v nasprotju s tistim, kar je Rajoy obljubljal pred lanskimi volitvami.

Marc Dutroux zaprosil za predčasno izpustitev

BRUSELJ - Belgija je znova pretresena, saj je njen najbolj znani zločinec, pedofilski množični morilec Marc Dutroux zaprosil za predčasno izpustitev. Družinski člani žrtev se sedaj bojijo, da bi lahko večkratni posiljevalec in morilec zapustil zapor. Pravosodni strokovnjaki sicer izključujejo, da bi se lahko Dutroux dejansko kmalu znašel na svobodi. Teoretično bi lahko Dutrouxa na svobodo izpustili aprila 2013. Dutroux je v 90. letih minulega stoletja ugrabil šest deklic, od katerih so štiri umrle. Leta 2004 so ga zaradi večkratnega umora obsodili na do smrtno ječo, ki jo trenutno prestaja v zaporu na jugu Belgije.



GLEDALIŠČE - V sredo premiera prve domače produkcije SSG

Slovensko stalno gledališče za predjed ponuja 110 okusnih let

Dvojezično predstavo si je zamislila Sabrina Morena - Nastopata Vesna Guštin in Lara Komar

Prostori v četrtem nadstropju tržaškega Kulturnega doma so se spremenili v kuhinjo, v kateri tačas pripravljajo svojevrstno predjed: gledališko predstavo 110 okusnih let, s katero bo Slovensko stalno gledališče vstopilo v sezono 2012/13. Premiera predstave bo v sredo ob 21. uri v gledališču zakoncev Basaglia in spada v niz dogodkov Čakajoč na Next, ki ga prireja tržaška pokrajinska uprava (salon inovativnosti in znanosti Next bo kot znano potekal konec meseca in bo posvečen hrani in prehranjevanju).

Vzdušje na vaji je bilo med našim petkovim obiskom zelo sproščeno in radostno. Za pogrnjeno mizo so sedele tri protagoniste predstave 110 okusnih let: avtorica besedila in režiserka Sabrina Morena ter interpretki Vesna Guštin in Lara Komar. V pogovoru, ki je sledil, so besede ene dopolnjevale (in preglasile) besede druge, vse pa je bilo zabeljeno s smehom in šalami.

Sabrina Morena pravi, da je 110 okusnih let v prvi vrsti komedija, v središču katere so ljubezen in medčloveški odnosi. Ljubezen je tista, ki preveva igralko Laro: Lara ljubi Francoza in bi ga rada omrežila s francosko večerjo. Ker pa se za kuharico ne znajde najbolje (Lara sicer zagotavlja, da v realnem življenju ni tako), gre k teti Vesni in jo prosi, naj ji pomaga. Ker pa je Vesna prava Kraševka, je ni lahko prepričati.

Lara ima v glavi samo klišeje, ljubezen so zanjo srčaste sveče, kaviar, ostrige, Vesna pa ji predstavi domačo kulinarico in tradicijo, skupaj spečeta kruh in še marsikaj drugega, Laro nauči, kako postrežemo z jedmi, katera vina spadajo zraven. In ker Lara ne ljubi samo Francoza, ampak tudi gledališče, med pripravami in

Režiserka Sabrina Morena med kuharico Vesno in njeno zaljubljeno nečakinjo Laro

KROMA



raznimi hodi recitira iz Romea in Julije, Kleopatre, Matička se ženi ...

Predstava 110 okusnih let je skratka šopek različnih barv in okusov: gledalci bodo v dobro uro trajajoči predstavi kaj več izvedeli o 110-letnici gledališča (celotna sezona bo namreč v znamenju tega jubileja) in o kraški kulinariki, katere odlična poznavalka je ravno Vesna Guštin. Avtorica pravih knjižnih uspešnic na to temo pa je tudi velika ljubiteljica gledališča in je dobrih deset let nastopala z amatersko skupino društva Kraški dom. Tokrat se prvič preizkuša v Slovenskem stalnem gledališču in

kot pravi, je zanimiv izziv sprejela predvsem zato, ker lahko igra samo sebe.

Gledališče in kulinarika predstavljata dobro kombinacijo, ki bi jo bilo vredno še poglobiti, pravijo sooblikovalke predstave, ki upajo, da se bodo gledalci zabavali vsaj toliko, kot so se same. Lepo bi bilo, če bi kaj novega izvedeli o svoji zgodovini in tradiciji, ter se vrnil domov s prijetnim občutkom, pravi Sabrina Morena. Kajti tudi tradicija nosi v sebi marsikaj izvirnega.

Po sredini premieri, ki bo dvojezična ... oziroma kar petjezična, saj bo ob knji-

žni slovenščini in italijanščini mogoče prisluhniti tudi tržaškemu in kraškemu narječju ter celo francoščini, bo predstava nadaljevala svoj pot po društvenih dvoranah: 110 okusnih let bo vabilo k nakupu abonmaja Slovenskega stalnega gledališča v Dutovljah, Doberdolu, Nabrežini, Špetru in še marsikje. 2. oktobra bodo s predstavo nastopili tudi v Narodnem domu, kjer se je pred sto desetimi leti začela avantura slovenskega tržaškega gledališča. Takrat bo tudi že znano, kaj nas čaka v novi sezoni Slovenskega stalnega gledališča.

Poljanka Dolhar

KNJIŽEVNOST - Od 19. do 23. septembra mednarodni festival Pordenonelegge

340 avtorjev vabi v Pordenon

Na sredinem odprtju Niccolo' Ammaniti - Med nastopajočimi tudi Augias, Mc Ewan, Todorov, Taibo II, Šarotar, Šteger, Košuta, Sosič, Obit ...

Zaobljubili smo se, da v uvodnih besedah ne bomo govorili o gospodarski krizi, so zapisali vodje festivala Pordenonelegge Alberto Garlini, Valentina Gasparet in Gian Mario Villalta. S svoje spletne strani raje vabijo v Pordenon ... in to v angleškem, italijanskem in slovenskem jeziku. Praznik knjig in avtorjev, ki bo od srede do nedelje dobesedno preplaval središče Pordenona, vabi vse, ki ljubijo knjige, a tudi dialog, izmenjavo mnenj, željo po znanju.

Petdnevni festival, ki je letos posvečen spominu na eno od ustanoviteljic Saro Moranduzzo, bo gostil kar 340 avtorjev, ki bodo bralce in radovedneže nagovorili v gledaliških dvoranah, knjižnicah, barih, pod šotori, na ulicah in trgih. Odprtje (v sredo ob 18.30 v Verdijevem gledališču) so zaupali italijanskemu pisatelju Niccolaju Amma-

nitiju, ki je pravkar izdal zbirko kratkih zgodb Il momento è delicato, zaprtje pa mehiškemu pisatelju Pacu Ignaciu Taibu II, ki bo v nedeljo (ob 20.30 prav tam) z Giannijem Minajem predstavil svoje najnovejše poglede na ameriško zgodovino (Alamo: per la storia non fidevi di Hollywood).

Med tema dvema dogodkoma se bo zvrstilo na desetine dogodkov, ali bolje 235 takih ali drugačnih literarnih srečanj, branj, pogovorov, performansov. V morju dogodkov bo nujen izbor, ponudba pa je tako raznolika in bogata, da bi morala zadovoljiti še tako zahtevne bralce. Popoln spored je na voljo na večjezični spletni strani www.pordenonelegge.it.

Kljub temu pa velja omeniti vsaj nekatera imena: Ian McEwan bo v soboto prejel nagrado FriulAdria - zgo-



Corrado Augias PORDENONELEGGE

dovina v romanu, ki je nastala v sodelovanju z goriškim festivalom eStoria. Spremljala ga bo žena Annalena McA-



Tzvetan Todorov PORDENONELEGGE

fee, novinarka in pisateljica, ki bo naslednjega dne s Concito De Gregorio spregovorila o svojem prvencu L'esclusiva. Bolgarski mislec in kritik Tzvetan Todorov bo v petek predaval o intimnih sovražnikih demokracije, španska pisateljica Almudena Grandes bo v nedeljo predstavila svoj najnovejši roman Il ragazzo che leggeva Verne. Pisatelj in novinar Corrado Augias bo v petek spregovoril o italijanskih skrivnostih ...

Dobro bo zastopana tudi slovenska književnost. V Pordenonu so namreč sodelovanje z Društvom slovenskih pisateljev in festivalom Vilenica nadgradili s skupnim evropskim projektom, v katerega je vključen tudi irski Galway festival. Skupaj bodo priredili dve srečanju, posvečeni obmejni poeziji; v soboto (ob 16.30) bodo o njej razmišljali Miha Obit, Marko Sosič, Dušan Šarotar in John Mc Court, v nedeljo (ob 18. uri) pa Aleš Šteger, Miroslav Košuta, Miha Obit in William Wall. Obit, Šteger in Šarotar bodo uro kasneje brali svoje verzice tudi v mestni loži. V nedeljo (prav tako ob 18. uri) pa bodo predstavili tudi Sosičev roman Tito, amor mijo. (pd)



Bodo ulice tudi letos preplavili bralci?

ARHIV

OBRAČUN Ljubljana festival: 50 tisoč gledalcev

Ob koncu spregovorijo številke. Ko se je v ljubljanskih Križankah iztekel zadnji prireditveni niz, uprizoritev Evripidove Medee Tomaža Pandurja, je v Viteški dvorani direktor in umetniški vodja Ljubljana Festivala 2012 Darko Brlek podal obračun letošnjega poletnega festivala. Najprej finančni vidik: kot je povedal Brlek, je program letošnjega festivala stal 2.200.000 evrov, od tega je Mestna občina Ljubljana (MOL) prispevala 600 tisoč evrov, vendar občinska uprava pokriva tudi plače zaposlenih in nekatere stroške. Ministrstvo za kulturo je dalo 33.600, izkupiček od prodanih vstopnic znaša 540.000 evrov. Ostalo so pokrili s pomočjo sponzorjev in donatorjev, skupen znesek sponzorskih in donatorskih sredstev je 970.000 evrov. Zato se je Brlek ob vsaki prireditvi in ob zaključku festivala še posebej zahvalil številnim sponzorjem in donatorjem.

Na sklepnih novinarskih konferenci je Brlek, ki je tudi predsednik Evropskega združenja festivalov, s katerim ljubljanski tvorno sodeluje, tudi nanizal podatke, ki zadeva program. Izvedli so vse načrtovano, se pravi okrog 90 prireditev, na njih je nastopilo preko 3.300 umetnikov iz približno 50 držav, ogledalo pa si jih je 50 tisoč ljudi. Festivalski program se je začel že konec maja v parku Tivoli s fotografsko razstavo Alenke Slavinec, zaključil pa v četrtek, 13. septembra z zadnjo ponovitvijo Pandurjeve Medee. Vmes se je zvrstilo veliko koncertov, gledaliških in baletnih predstav z vrhunskimi interpreti.

Ob gostovanju zvenceh imen pa Ljubljana Festival, tako Brlek, namenja veliko pozornost institucijam, posebej domačim. Tako so letos z ljubljansko opero praznovali 120 letnico obstoja SNG Opera in balet Ljubljana in ob tej priložnosti skupaj pripravili krstno izvedbo slovenske opere Ljubezen kapital. Z Mestnim gledališčem ljubljanskim so skupaj praznovali 60-letnico obeh (v Križankah so gostili muzikal Čarovnice iz Eastwicka). Nadaljevalo se je ustaljeno sodelovanje z mariborsko opero in baletom, kot tudi s prestižnimi tujimi ansambli. Posebno pozornost so in nameravajo tudi v prihodnje nameniti mladim. Občutljivi pa so tudi na splošne spremembe. Če je bilo letošnje leto jubilejno, pa bodo tudi prihodnje leto nastopili vrhunski ansambli in posamezniki, na festivalu pa bodo obeležili 200-letnico rojstva Richarda Wagnerja in Giuseppeja Verdija, je napovedal Brlek.

Vsekakor pa se Ljubljani v kratkem obetata še dva dogodka: od 14. do 21. oktobra bo Ljubljana Festival gostil 5. Atelje za mlade direktorje festivalov, ki ga prireja Evropsko združenje festivalov; med 22. oktobrom in 6. marcem 2013 bo potekal že 20. mednarodni glasbeni cikel Mladi virtuoz. Vodja programske službe Festivala Ljubljana Veronika Brvar je na novinarski konferenci predstavila še dva natečaja za novi skladbi: prvi je posvečen skladbi za rog in ansambel, drugi pa skladbi za malo, 12-člansko pevsko skupino. Podrobnejše informacije so navedene na: www.ljubljanafestival.si. In ob koncu še zahvala vsem, ki so sodelovali pri letošnjem festivalu in tudi vsem obiskovalcem, ki so z organizatorji želeli praznovati. (bip)



POLITIKA - Pobuda deželnih svetnikov Gabrovca in Kocijančiča v zvezi z reformo pokrajin

Sklic skupščine slovenskih izvoljenih javnih upraviteljev

Srečanje bo jutri v rojstni hiši Iga Grudna v Nabrežini - Deželna komisija zaključila z avdicijami

V drugi polovici avgusta je posebna paritetna komisija deželne svete, ki se ukvarja z vprašanjem reorganizacije pokrajin, začela z nizom avdicij, ki so se ta teden tudi zaključile. To pomeni, da je zanana že dokaj popolna slika o tem, kaj pisana deželna stvarnost misli o vlogi in pomenu Pokrajin. »Že danes lahko trdimo, da je na avdicijah z več strani (ne le s strani Slovencev) prišel na dan pomen Pokrajin pri zaščiti, razvoju in promociji večjezičnega in večkulturnega značaja naše dežele, ki svojo posebnost danes morda bolj kot kdaj koli prej osnuje na zgodovinskih pristnostih jezikovne in narodnih manjšin, « pišeta v tiskovnem sporočilu deželna svetnika Igor Gabrovca in Igor Kocijančič.

O vlogi, pomenu in bodočnosti Pokrajin je bilo veliko povedanega in napisanega tudi v medijih. Svoj pogled na reformo Pokrajin in sploh sistema krajevnih uprav je v Codroipiu predstavila tudi Debora Serracchiani kot, za enkrat, uradno edina kandidatka leve sredine za predsednico deželne uprave na volitvah,

Deželna svetnika Igor Kocijančič (levo) in Igor Gabrovca sklicujeta skupščino izvoljenih slovenskih upraviteljev



ki bodo prihodnje pomlad. V torek, 18. septembra, je predsednik Pokrajine Gorica in deželne Zveze italijanskih pokrajin sklical javno srečanje Trziču, na katerem bo tekla beseda o razlogih za ohranitev pokrajin kot pomembne institucije v povezavi med občinsko in deželno ravnanje.

»Od tu potreba, da se o teh perečih vprašanih skupaj soočimo tudi kot Slovenci, ki smo bili izvoljeni v razne upra-

ve na listah različnih strank in političnih gibanj. Deželni svet FJK bo tudi na »spodbudo« iz Rima v prihodnjih mesecih poklican, da se o teh vprašanih na novo opredeli, « pišeta deželna svetnika.

Navajata, da čutita potrebo, da prisluneta mnenju in razmišljanjem vseh izvoljenih Slovencev, saj se bo taka ali drugačna reforma krajevnih uprav in morebitne spremembe volilne zakonodaje neposredno zrcalila tudi na nivo našega za-

stopstva v raznih izvoljenih organih. Tu pa se odpre vprašanje spoštovanja zakonodaje, mednarodnih dogovorov in evropskih listin, ki ščitijo priznano narodno manjšino. Izkušnja ukinitve in katastrofalne »preureditve« nekdanjih gorskih skupnosti nas zaskrblja. Naslednja na odstrelo je po vsej verjetnosti upravna avtonomija majhnih občin. Prav tako se jima zdi vprašljiva zamisel o ustanovitvi tržaške mestne (metropolitanske) občine.

Zato sklicujeta skupščino vseh slovenskih izvoljenih predstavnikov v javnih upravah, od rajonskih svetov do parlamenta, ki bo jutri ob 20.30 v občinskih prostorih rojstne hiše Iga Grudna v Nabrežini. Kot še pišeta, je njuna želja, da se že jutri ustanovi stalna delovna skupina upraviteljev in strokovnjakov, ki bodo do sledno sledili omenjeni problematiki.

V tiskovnem sporočilu deželna svetnika še prosita, da jima tisti, ki se nameravajo skupščine udeležiti to sporočilo po telefonu ali elektronski pošti (igor.gabrovca@regione.fvg.it in igor.kocijan-cic@regione.fvg.it).

TEATER ROSSETTI Cosolini imenovan za predsednika



ROBERTO COSOLINI

KROMA

Tržaški župan Roberto Cosolini je bil potrjen za predsednika stalnega gledališča Rossetti. Skupščina članov je županovo imenovanje potrdila v petek popoldne. Naj spomnimo, da je gledališče doslej od leta 2005 vodil Paris Lippi, ki pa se je konec julija letos umaknil s tega mesta.

Novo gledališko sezono so predstavili na začetku septembra. Zabeležiti velja morda ponovno, da bo v programu 50 predstav, od katerih je 23 proznih. Sezona se bo uradno začela 25. oktobra s Kraljevim govorom (Il discorso del re) z Luco Barbareschijem. Sicer pa bo ponudba raznolika, tako da bodo na svoj račun prišli tudi ljubitelji glasbe in plesa.

VELIKI TRG - V torek ob 18.30

Srečanje ob obletnici napovedi rasnih zakonov



V torek bo poteklo 74 let od tistega 18. septembra 1938, ko je italijanski fašistični diktator Benito Mussolini prav v Trstu napovedal razglasitev protijudovskih rasnih zakonov, s katerimi se je tudi v Italiji, kot že prej v nacistični Nemčiji, začelo preganjanje Judov, čeprav je prav za naše kraje značilno, da se je že veliko pred tem začelo preganjanje in raznarodovanje, ki ga je proti primorskim Slovincem in Hrvatoma izvajala fašistična oblast.

V spomin na to žalostno obletnico prirejata odbora Protirasistični Trst ter Svobodni in enaki državljani prav v torek ob 18.30 srečanje pri vodometu na Velikem trgu (na sliki KROMA). Kot v sporočilih ugotavljata predstavnik odbora Claudio Cossu in Luciano Ferluga, se je o tej črni strani tržaške zgodovine dolgo molčalo. Vsaj to velja za tržaško občino, ki pa je napoved z novo upravo ugodila prošnji pobudnikov in začela postopek za postavitev spominske table na pročelje županstva.

Tržaško občinsko upravo bo na torkovi prireditvi zastopala podžupanja Fabiana Martini, medtem ko so pobudniki napovedali prisotnost pisatelja Borisa Pahorja, bivšega senatorja Fulvia Camerini-ja in predstavnikov Vsestranskega združenja partizanov Italije-Anpi. Vse to zato, da se na dogodke ne pozabi in da mladi spoznajo, da dosežki, kot sta svoboda in demokracija, lahko tudi niso trajni, zato jih je treba vsak dan braniti s soudeležbo, piše med drugim v sporočilih.

PREFEKтура - Obisk ministrice Cancellieri Podpis protokolov o zakonitosti v javnih delih

Popoldne se bo srečala tudi s predstavniki slovenske narodnostne skupnosti

Italijanska notranja ministrica Annamaria Cancellieri se bo jutri mudila v Trstu. Dopoldne (ob 11.30) bo namreč prisostvovala podpisu dveh protokolov o zakonitosti, ki zadevajo predvsem podelitev koncesij za javna dela. Dokumenta bosta ne sedežu tržaške prefekture na Velikem trgu podpisala predsednik ustanove za upravljanje tržaške industrijske cone EZIT in predsednica pristaniške oblasti.

Gre v bistvu za sporazuma, ki predvidevata sprejem posebnih protikorupcijskih ukrepov v okviru podeljevanja koncesij za vodenje javnih del. Na podlagi dokumentov naj bi strateški nadzor preprečil morebitno vključevanje organiziranega kriminala v trg dela oz. v vodenje javnih del.

Ministrica Cancellierijeva se bo v sklopu tržaškega obiska srečala tudi s krajevnimi predstavniki

ŠTIVAN - Začenja se kazenski postopek proti mazačem

SKGZ vložila ovadbo

Zaradi storitve kaznivega dejanja poškodovanja javne imovine z obteževalnimi okoliščinami

Proti mazačema, ki ju je zalotil gospod David Peric med mazaško akcijo v Štivanu v noči med 4. in 5. aprilom 2012, je tržaško tožilstvo začelo kazenski postopek.

SKGZ, ki jo zastopa odvetniška pisarna Race, je podala kazensko ovadbo zaradi storitve kaznivega dejanja poškodovanja javne imovine z oteževalno okoliščino. Dejanje je bilo namreč storjeno zaradi etnične diskriminacije na osnovi zakona št. 205, ki je bil sprejet leta 1993 na predlog takratnega ministra za notranje zadeve Nicole Mancina. Ta zakon kaznuje dejanja, ki so povezana s fašistično ideologijo, in ki imajo kot glavni vzgib etnično, versko ali rasno diskriminacijo. V skladu s 23. členom zaščitnega zakona se zakon »Mancino« uporablja tudi za preprečevanje in represijo pojavov nestrpnosti in nasilja nad pripadniki jezikovnih manjšin.

Smisel kazenske ovadbe, ki jo je vložila SKGZ je, da v primeru mazaških pohodov sodišče s kazensko sodbo prizna obstoj oteževalne okoliščine, ki še ni bila uporabljena v primeru diskriminacije slovenske manjšine v Italiji. V postopku na tržaškem sodišču je tožilec zaključil predhodno preiskavo in razpisal prvo obravnavo za 29. april 2013.



Dvojezični napisi, ki so motili mazača

KROMA

DANES - Začenja se teden mobilnosti S kolesom od Borznega trga do Miramara in nazaj

Ob tednu mobilnosti, ki bo potekal med 16. in 22. septembrom, bodo tudi v Trstu številni dogodki. Občina Trst že drugo leto zapored zelo aktivno sodeluje pri organizaciji tedna mobilnosti, s katerim želijo širši javnosti predstaviti vse alternativne oblike prevoza.

V tem tednu bo mogoče prislunhati različnim predavanjem in debatam, na katerih se bo govorilo o načrtih tržaške Občine. Organizatorji poudarjajo, da bi vedno poogostjevali uporabo aktivnih načinov potovanja. Pri organizaciji različnih pobud sodelujejo številna lokalna združenja, ki si prizadevajo za uporabo do okolja prijaznejših načinov potovanja.

Prav kolesarji bodo na svoj račun prišli danes, ko se bo uradno začel teden mobilnosti. Kolesarji se bodo zbrali ob 10. uri na Borznem trgom, od tu pa bo karavana krenila proti Miramari in nazaj. Na kopalnišču Ausonia pa bo ob 20.30 mogoče prislunhati predstavitvi knjige Paola Pinzuti-ja Salva i ciclisti: la bicicletta è politica.

Pestro bo tudi jutri, ko bo na sporedu okrogla miza, na kateri bodo o mo-

bilnosti razpravljali številni strokovnjaki. Predavanje se bo začelo ob 18. uri v palači Gopčević. V sredo, 18. septembra, bodo v središču pozornosti najmlajši občani, ki bodo od blizu lahko spoznali projekt Pedibus. Tržaška občinska uprava bo svoje načrte, ki zadevajo mestni promet, predstavila v sredo, 19. septembra, in sicer v avditoriju muzeja Revoltella (ob 18. uri). Pestro in zabavno bo tudi v četrtek, 20. septembra, in petek, 21. septembra, sklepnih del letošnjega projekta teden mobilnosti pa bo na sporedu v soboto, 22. septembra, ko bodo za promet zaprte nekatere mestne prometnice. Tega dne bodo občani povabljeni, naj se v mesto odpravijo peš, s kolesi ali pa z avtobusom. Na sporedu pa bodo še številni drugi dogodki, tudi za najmlajše.

Teden mobilnosti bo tudi odlična priložnost, da vsi pokažemo, da bi bil zrak v središču Trsta ob trajnem zaprtju in večji uporabi alternativnih oblik prevoza veliko čistejši, na pristojnem odborništvu pa se tudi ukvarjajo z ureditvijo novih in prenovljenih starih kolesarskih stez.



Ministrica Annamaria Cancellieri

ki oblasti, v popoldanskih urah pa bo sprejela tudi predstavnike slovenske narodnostne skupnosti.



RIŽARNA - Fotografska razstava Čeha Jana Lukasa

Črno-beli Čas poln pričakovanja privabil nad 10 tisoč obiskovalcev

Na posnetkih zgodba beguncev iz vzhodnoevropskih držav - Na ogled še do 4. novembra

Nad 10 tisoč obiskovalcev si je od 12. julija do danes ogledalo izredno zanimivo fotografsko razstavo v tržaški Rižarni. Čas poln pričakovanja (Un tempo pieno di attese) češkega fotografa Jana Lukasa ponuja obiskovalcu namreč skoraj nepoznano zgodbo Rižarne, tisto, ki se je pripetila veliko kasneje od nacifašističnih grozodejstev, a je vseeno zaznamovala številna življenja. V povojni zgodovini so namreč mimo taborišča šli ljudje, ki so bežali iz vzhodnoevropskih komunističnih držav in so ravno v tržaškem kraju smrti čakali na dokumente, ki bi jim potrdili status političnih beguncev.

Med njimi je bil tudi avtor sugestivnih črno-belih posnetkov, ki je leta 1965 z družino prišel v Rižarno in v svoj objekt ujel dogajanje, pravzaprav včasih zelo dolgo čakanje - obraze beguncev, prostrano dvorišče taborišča, skupna ležišča, vrste za hrano in podobno.

Ravnateljica mestnih muzejev Maria Masau Dan je pred dnevi sporočila, da je bil obisk nad pričakovanji, pravzaprav je bila razstava Čas poln pričakovanja letos poletni daleč najboljše obiskana. Največ je bilo seveda turistov, ki so si ob obisku Rižarne obenem ogledali še razstavo. Vendar veliko je bilo tudi Tržčanov in pa obiskovalcev nasploh, ki so prišli izrecno za črno-bele posnetke. Tako kot vsako leto so Rižarno obiskali nekdanji begunci, ki jih je razstava nadvse presenetila.

Kdor se še ni podal v Rižarno, da bi spoznal novo zgodbo, lahko to stori do 4. novembra. Ogled je brezplačen.



Ena od Lukasovih črno-belih fotografij, ki krasijo stene razstavne dvorane v Rižarni

KINO ARISTON - Festival Tisoč oči

Poklon Zurliniju

Jutri zvečer spomin na novinarja Giuseppeja Favo, ki ga je ubila mafija

V kinodvorani Ariston se je v petek začel mednarodni filmski in umetnostni festival I mille occhi (Tisoč oči), ki ga že enajsto leto zapored prireja kulturno združenje Anno Uno.

Današnji dan se bo ob 10.30 začel z glasbo oz. petjem Jule de Palma (Estas te violenta), sledili bodo kratkometražni filmi Valeria Zurlinija, ki se mu želi festival pokloniti ob letošnji 30-letnici smrti. V dopoldanskem delu bodo to *Chi puo' dirgli di no ...?*, *La pieta' di novembre* in *Cronaca familiare* (s katerim je leta 1962 slavil na beneški Mostri), zvečer pa si bodo kratkometražni sledili že od 18. dalje. Višek bo predvajanje dolgega filma *La ragazza con la valigia*, v katerem nastopa Claudia Cardinale ob 20.45. Večer pa se bo zaključil z dokumentarcem Adolfa Contija *Gli anni delle immagini perdute*, ki je posvečen Zurliniju.

Morda velja zabeležiti še nekaj jutrišnjih dogodkov. Ob 20.45 se bodo spomnili Giuseppeja Fave, italijanskega novinarja, pisatelja in scenarista, ki ga je



Srbska igralka Milena Dravica

ubila mafija. Zavrteli bodo filma *Da Villalba a Palermo* in pa *Palermo oder Wolfsburg*, sad njegovega sodelovanja z režiserjem Wernerjem Schroeterjem.

UNIVERZA - Od jutri do petka

Enajsta Evropska poletna šola klasikov

Od jutri do petka bo v zborni dvorani Oddelka za antične vede Univerze v Trstu v slepi ulici Baciocchi 4 potekala že enajsta Evropska poletna šola klasikov, ki jo prireja Oddelek za humanistične študije Univerze v Trstu v sodelovanju z Združenjem za preučevanje in poznavanje kultur antičnega sveta s ciljem, da se spodbuja informiranost o študiju klasičnih jezikov in antičnega sveta, sodelovanje med univerzo, višjimi srednjimi šolami in krajevnimi upravami ter omogoča komunikacija med znanstveniki.

Letošnja izvedba, ki se je bodo udeležili tudi nekateri dijaki Liceja Franceta Prešerna, bo potekala pod geslom *Concordia discors - Dialog in spor med umetnostmi*, udeleženci pa bodo lahko sledili predavanjem docentov z univerze v Trstu, Vidmu, Ljubljani (slednjo bo zastopal prof. Marko Marinčič, ki bo predaval v petek), Padovi, Veroni, Lecceju, Rimu, Sieni, Benetkah, Firencah, Lilleju in Oxfordu, poleg tega pa sta predvidena tudi

obisk rimskega gledališča in koncert v baziliki sv. Silvestra.

Uradno odprtje Evropske poletne šole klasikov pa bo jutri ob 15.15 v konferenčni dvorani Državne knjižnice na Trgu Papa Giovanni XXIII 6, kjer je ob direktorju poletne šole Marcu Fernandelliju med drugimi napovedana prisotnost tržaškega župana Roberta Cosolinija, predsednice Pokrajine Trst Marie Terese Bassa Poropat, rektorja Univerze v Trstu Francesca Peronija in deželne šolske ravnateljice Daniele Beltrame.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA,
16. septembra 2012

LJUDMILA

Sonce vzide ob 6.45 in zatone ob 19.14 - Dolžina dneva 12.29 - Luna vzide ob 7.09 in zatone ob 19.02

Jutri, PONEDELJEK,
17. septembra 2012

FRANČIŠKA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19 stopinj C, zračni tlak 1012 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 20 km na uro severo-vzhodnik, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 23 stopinj C.

OKLICI: Giorgio Poschek in Gerarda Cataldi, Luciano Laconi in Monica Citter.

Lekarne

Danes, 16. septembra 2012

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Trg Garibaldi 4, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina.

**Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00**

Trg Garibaldi 4 - 040 368647, Ul. Stock 9 - 040 414304, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040-200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte
od 16.00 do 20.30**

Trg Garibaldi 5, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s pred-

DOLINA - V soboto

Predstavitev knjige Draga Slavca

V soboto, 22. septembra bodo v Dolini priča zanimivemu dogodku. SKD Valentin Vodnik, Majenca in Sekcija VZPI Dolina-Mačkolje-Prebened bodo skupno predstavile knjigo Draga Slavca Zgodbe mojega življenja - Storie di una vita. Knjiga zajema bogat, razgiban in pester življenjski opis uglednega Dolinčana, ki je vse svoje življenje posvetil dobrobiti naše skupnosti, pa ne samo v Dolini, temveč tudi širše v dolinski občini in pokrajini. Bil je aktiven mladinec, požrtvovalen družbeni delavec, partizan, po vojni pa tesno vpet v našo družbeno politično dejavnost in vztrajen in neutrujen organizator in udarnik. Predstavitev bo sredi vasi, na Gorici, tam, kjer je bil Drago rojen (na št. 88) in tam, kjer se je v bistvu odvijal najpomembnejši del Dragovega življenja za vaško skupnost.

Knjiga bo izšla pod pokroviteljstvom Pokrajinskega odbora ANPI-VZPI, prireditve ob predstavitvi pa bo potekala pod pokroviteljstvom Občine Dolina, saj je bil Drago Slavca kar 31 let občinski svetnik in odbornik. V sporedu ob predstavitvi bodo sodelovali MoPZ Valentin Vodnik, Pihalni orkester Breg, parterji in parterce z županom Majenca in predstavnico dekleške ter pevka Marjetka Popovski. Knjigo bo predstavil Stojan Spetič.

Prireditve se bo začela ob 18. uri.

Sestanek Okusov Krasa s proizvajalci

V torek ob 9.30 bo v gostilni Guštin v Zgoniku sestanek med obrati Okusov Krasa in proizvajalci vina, olja, medu, sira, kave itd. s tržaškega in goriškega Krasa.

Na dnevnem redu bodo priprava ponudbe »kota tipičnih proizvodov« in »konfektije Okusov Krasa«, ki bodo na razpolago v vseh sodelujočih gostilnah, trgovinah, restavracijah, barjih, vinotekah in pekarnah ter ostale skupne promocijske pobude. Na sestanku so vabljeni konzorciji, stanovske organizacije kmetov in proizvajalci, s katerimi Okusi Krasa redno sodelujejo ter seveda vsi tisti, ki bi želeli sodelovati.

hodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 16 - 040 364330.

**Od ponedeljka, 17.,
do sobote, 22. septembra 2012**
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg S. Giovanni 5 - 040 631304, Ul. Alpi Giulie 2 - 040 828428, Milje - Ul. Mazzini 1/A 3 - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2, Largo Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Largo Sonnino 4 - 040 660438.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnice in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

SKD IGO GRUDEN Nova sezona pilatesa v Nabrežini

V društvu Igo Gruden v Nabrežini se bodo v torek, 18. septembra, začeli tečaj vadbe pilates, ki jih bo vodila priznana in izkušena vadteljica Mateja Šajna. Pilates je prefinjen način vadbe, ki razvija moč in gibljivost, aktivira predvsem tiste mišice, ki so v našem vsakdanu najbolj obremenjene. Poseben sistem dihanja podarja napetost v globokih trebušnih mišicah, ki se okrepijo in s tem razbremeni spodnje hrbtne mišice. Vaje so zasnovane tako, da vplivajo na mišično ravnovesje in izboljšujejo telesno držo ter posameznika privedejo do optimalnega fizičnega in duševnega počutja.

Pri pilatesu so vaje zelo dinamične. Primerne so za ljudi različnih starosti in sposobnosti ter se izvajajo na različnih težavnostnih stopnjah. Za začetnike prirejajo uvajalni tečaj ob torkih od 17.30 do 19. ure. Redna vadba pa bo potekala ob torkih od 18. do 19. ure ter od 19. do 20. ure, ob četrkih pa od 19. do 20. ure. Za vpis ali katerokoli informacijo in pojasnilo lahko pokličete na 349/6483822 (Mileva).

Agata Venier

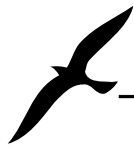
ROJAN - Še danes v nekdanji tovarni Stock

Vabilo na sejem

Naprodaj obrtniški izdelki in tipični krajevni proizvodi



Združenje Roiano per tutti vabi v nekdanjo tovarno Stock v Rojanu na ogled prodajnega sejma obrtniških izdelkov in tipičnih krajevnih proizvodov. Samo še danes (od 10. do 19. ure) se lahko sprehodite med stojnicami, ki ponujajo razna ročna dela - tkanine, slike, dišavnice, okraske in še marsikaj. Nekaj je razstavljalcev tudi iz Slovenije, med njimi tudi čebelar iz Pliskovce. Danes ob 16. uri je predvidena gledališka performansa skupine Oltre quella sedia.



SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

vabita na premiero predstave v okviru festivala "Teatri a Teatro 2012-Aspettando NEXT"

110 OKUSNIH LET
zamisli in režija: Sabrina Morena
igrata: Vesna Guštin in Lara Komar

v sredo, 19. septembra ob 21.00
v gledališču Franco in Franca Basaglia pri sv. Ivanu (dvojezična predstava)

Mali Tadej je sestrica

Ariadno

dobil.
Mamici Luani in očku Martinu čestitamo, Ariadni želimo vsa srečo in da bi postala odlična sopran vsi pri SKD in MePZ Rdeča zvezda

Včeraj sta stopila na novo življenjsko pot

Luka in Samuela

Vsa srečo in obilo ljubezni jima želimo vsi Vugovi

Majna

30 x vse najboljšé

mama, Faci, Joli, Daša, Damijan, Danja in Deva

Čestitke

Danes praznuje naša **VILMA** lep okrogel rojstni dan. Vse najboljše in še veliko srečnih let ji želita njena Viviana in Igor.

Draga teta **MAJNA**, 30 poljubčkov na vsako stran ti pošiljava za rojstni dan. Danja in Deva.

Draga **MAJNA**, iskreno ti čestitamo za tvoja okrogla leta in ti želimo veliko sreče in zdravja vsi iz Doline.

LUNI za 10. radostni dan pošiljam toliko poljubčkov, kolikor je zvezdic na nebu. Nona

ARIADNA se je rodila in pri Mesarjevih je vseh osrečila. Polno zdravja in veselja je naša trebensko-godbenska skrita želja.

Včeraj je **LUKA** končno dal **SAMUELO** pred svoj objektiv. Srečno skupno pot jima želi Fotovideo Trst 80.

Poletni fotoutrip '12

Drage bralke, dragi bralci! Spet smo radovedni, kje in kako preživljate svoje počitnice, predvsem pa, ali je v vaši potovalni prostor tudi za Primorski dnevnik. Mi seveda upamo, da ja in vas zato vabimo, da vanjo položite tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu nato, kjerkoli pač preživljate te poletne tedne, posvetite enega od svojih poletnih posnetkov.

Fotografije nam pošljite preko rubrike **Fotogalerije bralec** na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa jih tudi osebno dostavite v uredništvih v Trstu in Gorici. Najlepše bomo objavili!

GLASBA JE HRANA LJUBEZNI. ZALJUBISE TUDI TIII!

Pridi na **INFORMATIVNI SESTANEK OB ZAČETKU NOVEGA ŠOLSKEGA LETA**

GODBENEGA DRUŠTVA VIKTOR PARMA - TREBČE
ki bo

V četrtek, 20. t.m., ob 18h v prostorih Ljudskega doma.

Osmice

OSMICA je odprta pri Štolfovih, Salež 46. Tel. 040-229439.

OSMICO sta odprla Andrej in Ivan Antonič. Cerovljah št. 34. Tel. št.: 040-299800. Vabljeni!

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabljeni! Tel. 040-327104.

OSMICO je v Mavhinjah 58/A odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni!. Tel. 040-2907049.

SAVRON Roberto je odprl osmico v Zgoniku št. 34. Pričakuje vaš obisk. Tel. št.: 347-2511947.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA sporoča, da potekajo vpisi za š.l. 2012/13. Informacije na tajništvo v Trstu, ul. Montorsino 2, pon-čet 9.00-17.00, petek 9.00-15.00 (tel.: 040-418605).

VABILO ŠOLAM: SKD Igo Gruden iz Nabrežine vabi v svoje prostore na ogled razstave orodja, izdelkov in fotografij učencev industrijskega tečaja in šole v Nabrežini iz obdobja 1946 do 1963. Ogledi v jutranjih urah od 17. do 29. septembra, po predhodni domeni; zainteresirani naj najavijo svoj obisk na tel. 347-4033343.

NA DTZ ZIGE ZOISA, Ul. Weiss 15, bo v torek, 18. septembra, ob 18. uri, srečanje staršev dijakov prvih razredov s predmetnimi profesorji. Vabljeni!

Izleti

KRU.T vabi v soboto, 17. novembra, v Treviso, na voden ogled razstave »Tibet - zakladi s strehe sveta«, ki z nad 300 zbranimi eksponati od Gengis Khanovega obdobja dalje predstavlja v evropskem merilu pravi kulturni dogodek leta. Vsa dodatna pojasnila in prijave na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040 360072, krut.ts@tiscali.it

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi od 27. septembra do 4. oktobra, na potovanje »Balkanski krog«: Niš, Skopje, Ohrid, Tirana, Mostar in Sarajevo. Odhod z Opčin. Tel. št.: 00386-31372632.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE K. FERLUGA vabi na enodnevni izlet v Rezijo in Tersko dolino v nedeljo, 30. septembra. Tel. št.: 040-271862 (Vesna) ali 349-6181290 (Zvezda).

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi na enodnevni izlet v Frankolovo in okolico pri Celju z raznimi ogledi v soboto, 6. oktobra, odhod z Opčin. Tel. št.: 00386-31372632.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA organizira od 17. do 20. oktobra tradicionalni izlet oljkarjev po balkanskem polotoku kjer si boste ogledali: naravni Izvir in slapove Krke ter Nacionalni park, Dubrovnik, Črno goru in Boke Kotorske. Za informacije, prijave in program izleta pokličite v jutranjih urah tel. št.: 040-8990103 Laura ali 040-8990108 Roberta.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira izlet po Bosni od 19. do 21. oktobra. Ogledali si bomo: kamnite krogle pri Zavidovičih, podzemne tunele in piramide v Visokem, srečanje z dr. Semirjem Osmanagičem, izvir reke Bosne, Zemaljski muzej BiH, Hagado, Sarajevo, dolina Neretve, porušen most med Bitko za ranjence, Mostar, srednjeveško mestce Počitelj, stečke v Radimlji, Stolac, staro-davno mesto Daorson, naravni park Hutovo blato, kjer se bomo zapeljali z ladjicami. Informacije: Dušan (+386)70407923 ali elektronska pošta: dusan.pavlica@siol.net.

Prireditve

KRIŽ - Socialna akademija iz Ljubljane v sodelovanju z župnijsko skupnostjo in Slomškovim društvom iz Križa, vabi na prireditev: »Prišel je pevec slovenske dežele...«. Četrtek, 20. septembra, ob 20. uri v Slomškovem domu v Križu (Križ 739). Prisotne bo pozdravila ga. ministrica Ljudmila Novak.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 21. septembra, ob 19.30 v Kraško hišo v Repen na odprtje fotografiske razstave »Razpoke« Andreja Perka. O avtorju in delih bo spregovorila likovna kritičarka Tanja Cigoj. Glasbeno kuliso večera bo sta ustvarila pevka Gabriella Gabrielli in Maurizio Veraldi na frajtonarico. Prisrčno vabljeni! Postavitev bo na ogled do 21. oktobra ob urnikih odprtja Kraške hiše (nedelje in prazniki, 11.00-12.30 in 15.00-17.00).

SKD V. VODNIK, MAJENCA IN SEKCIJA DOLINA-MAČKOLJE-PREBENEK VZPI-ANPI pod pokroviteljstvom Občine Dolina in Pokrajinskega odbora VZPI-ANPI vabijo v soboto, 22. septembra, ob 18. uri v Dolino na vaški trg gorico. Stojan Spetič bo predstavil knjigo Zgodbe mojega življenja-Storie di una vita Draga Slavca. Nastopili bodo MoPZ V. Vodnik, Pihalni orkester Breg in Marjetka Popovski.

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO PRIMOREC IN SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE vabita na uprizoritev pravljice H.C. Andersena »Kakor napravi stari, je zmerom prav« (režija Sergej Verč, igrata Romeo Grebenšek in Luka Cimprič) v soboto, 22. septembra, ob 17. uri, v Ljudskem domu v Trebčah.

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI prireja do 14. oktobra, v treh velikih sobanah centra Škerk (Trnovca št. 15) razstavo »Prva svetovna vojna pri nas«. Na ogled bodo uniforme, vojaški materiali, granate ter preko 300 povečanih reprodukcij fotografij iz vojnega obdobja na območju današnje devinsko-nabrežinske občine. Urnik: ob petkih, sobotah in nedeljah 10.30-13.00 in 16.00-19.30. Vodeni obisk v slovenščini ob nedeljah ob 11. uri.

Mali oglasi

ŽENSKO KOLO (la palma) dobro ohranjeno prodam po zanimivi ceni. Tel. št. od ponedeljka do petka: 339-8160558.

KAMINSKI VLOZEK prodam, malo rabljen. Tel. št.: 333-7264018.

LJUBITELJU ŽIVALI podarim črno belo simpatično mucko. Tel. št.: 040-213701.

MAJHNO, lepo opremljeno stanovanje dajem v najem v središču mesta, 450,00 evrov vključno s stanovanjskimi stroški in porabo vode. Prosto od novembra dalje. Tel. št.: 329-8012528.

NOVE PROTIPOŽARNE ŽIMNICE prodajamo za 50,00 evrov vsako. Za informacije pokličite tel. št.: 339-8682139.

POMAGAM PRI UČENJU nemškega jezika (moj materni jezik) dijakom srednje in višje šole. Tel. št.: 348-9286924.

PRODAM avto škoda flavta, letnik 2000. Tel. št.: 040-208271.

PRODAM belo grozdje. Tel. št.: 348-3127194.

PRODAM zazidljivo zemljišče na Kontovelu (Kamence), 950 kv.m, 0,75 kub.m na kv.m, približno 712

kub.m. Pokličite tel. št.: 040-2171372 ali 334-5618525.

PRODAM zazidljivo zemljišče. Pokličite tel. št.: 347-0743415.

PRODAM STANOVANJE z lepim razgledom pri Sv. Jakobu: vhod, dnevna soba z balkonom, kuhinja, spalnica, kopalnica in šramba. Klicati ob večernih urah tel. št.: 366-5371670.

V PREBENEGU PRODAM zazidljivo zemljišče. Tel. št.: 335-6322701.

† Tiho si odšel, kot si sam želel, dragi stric

Bruno Satta



Z ljubeznijo v srcu te bomo spremljali na tvoji zadnji poti

Sonia, Luciano, Irene, Grazia, Nadia in Marina z družinami, sestra Frida z Graziello ter ostali sorodniki

Pogreb bo v torek, 18. septembra, ob 11. uri iz ulice Costalunga v mavhinsko cerkev.

Vižovlje, 16. septembra 2012

Pogrebno podjetje Alabarda

Boris Bandi

Pogreb bo v sredo, 19. septembra. Žara bo izpostavljena v cerkvi sv. Martina v Dolini od 11.00 do 12.00, sledila bo sv. maša in pokop na domačem pokopališču.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam ob strani v teh žalostnih trenutkih in ki ste in boste na katerikoli način počastili njegov spomin.

Družina

Lakotišče, 16. septembra 2012
Pogrebno podjetje Alabarda

Giordano Romano

Pogreb z žaro bo v petek, 21. septembra, ob 12. uri v ricmanjski cerkvi. Žara bo izpostavljena od 11.30.

Družina

Ricmanje, 16. septembra 2012
Pogrebno podjetje Alabarda

Robi Ota

Pogreb z žaro bo v torek, 18. septembra, ob 11.00 z "Gorice" v Boljuncu na vaško pokopališče.

Družina

Pogrebno podjetje Alabarda

3.9.1995

3.9.2012

Zofija Knez por. Zobin



Z ljubeznijo se je spominja

mož Luciano

Mačkolje, 16. septembra 2012

† Zapustila nas je naša draga žena, mama in nona

Danilka Steržaj por. Corbatti



Žalostno vest sporočajo

mož Pepi, sinova Igor in Fabio z Mihaelo ter vnuk Erik

Pogreb z žaro bo v ponedeljek, 24. septembra, ob 10.30 v boljunske cerkvi. Sledila bo sveta maša ob 11. uri.

Boljunc, 16. septembra 2012
Pogrebno podjetje Alabarda

Ob izgubi drage tete Danilke izrekamo iskreno sožalje Pinotu, Fabiu in Igorju

nečaka Paolo in Walter ter Bruna

Ob izgubi drage Danilke izrekamo iskreno sožalje možu Pinotu in družini

soletniki 1936 iz dolinske občine

Žalovanju družine se pridružujejo

Nevia, Germano, Magdi in Nadja

Draga Danilka, prehitro si odšla od nas. Družini izrekamo naše iskreno sožalje.

Zveza žensk Boljunc

ZAHVALA

Hvala vsem, ki ste nam bili ob strani, ko nas je zapustila naša draga

Regina Durcik

Svojci

Trst, 16. septembra 2012
Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Vittorino Caldi

(Rino)

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili spomin našega dragega.

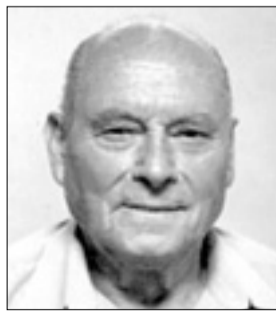
Družina

Nabrežina, 16. septembra 2012
Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

17.9.2008

17.9.2012

Rafael Cosma



Živiš v našem spominu.

Stanislav z družino

Pogrebno podjetje



na Opčinah, v Boljuncu, v Miljah, v Nabrežini in v Trstu na Istrski ulici nasproti pokopališča sv. Ane

Tel. 040 21 58 318



FINANČNA STRAŽA - Uspešna operacija Brenta 2011 proti trgovcem z mamili

Iz Lombardije in Veneta so se hoteli razširiti na FJK

Preiskava je trajala deset mesecev - Aretirali osem oseb ter zasegli preko 200 kg droge in 100.000 evrov

Želeli so razširiti svojo zločinsko dejavnost tudi na Furlanijo Julijsko krajino, vendar jim ni uspelo, tako da v naši deželi ne bodo razpečevali droge. Tržaška finančna straža je namreč v okviru dobrih deset mesecev trajajoče operacije Brenta 2011 razbila tolpo trgovcev z mamili, ki je delovala v Lombardiji in Venetu, svoje lovk pa je želela raztegniti tudi na FJK.

Kot so na včerajšnji tiskovni konferenci na pokrajinskem poveljstvu finančne straže v Trstu povedali poveljnik davčne policije polkovnik Claudio Bolognese, poveljnik oddelka za boj proti organiziranemu kriminalu (Gico) podpolkovnik Mario Palumbo in vodja urada poveljstva podpolkovnik Giuseppe Liberti, je šlo za skupino pretežno maroških državljanov (tolpa je imela samo enega italijanskega člana, ki je igral podrejeno vlogo), ki ji je - zanimivo - poveljevala ženska, ki je živela na videz normalno življenje v Bergamu z dvema otrokoma, ki so ju preiskovalci po njeni aretaciji izročili sorodnikom. Tolpa je kot že rečeno delovala v Lombardiji, kjer je imela osrednje skladišče, in Venetu, izvor droge - šlo je za hašiš - pa je trenutno neznan, sumijo, da je prihajala iz severne Afrike.

Tržaški finančni stražniki so tolpi prišli na sled v okviru nadzorovalnih dejavnosti na Tržaškem in v Furlaniji: kako so konkretno prejeli informacijo o poskusih prodora na krajevno tržišče, na tiskovni konferenci niso razkrili, morda so to izvedeli po kakem morebitnem zasegu droge, ki je prihajala iz Lombardije. Vsekakor so se povezali najprej s tržaškim tožilstvom, nato pa še s tožilstvom v Benetkah, pot pa jih je najprej vodila v Milan, kjer so novembra lani aretirali dva prekupčevalca in zasegli približno šestdeset kilogramov hašiša. V istem mesecu so v Padovi aretirali še enega člana tolpe s kakimi tridesetimi kilogrami hašiša in 215 gra-



Videoposnetek finančne straže o zaplembi na www.primorski.eu

Vrednost zaseženega hašiša (na sliki spodaj) po mnenju predstavnikov finančne straže (na sliki KROMA desno) znaša okoli milijon evrov



mi kokaina, v decembru pa je sledila aretacija še štirih oseb, ki so jih v Cinisello Balsamu zasačili s preko sto kilogrami hašiša. Preiskava se je v naslednjih mesecih nadaljevala in julija letos privedla do aretacije še enega člana tolpe, medtem ko je eden na begu. Vsega skupaj so tako aretirali osem oseb, starih med 27 in 47 let, ena oseba je na begu, zaseženih je bilo 202,800 kg hašiša in sto tisoč evrov v gotovini.

Kot so povedali preiskovalci, so tolpo sestavljali specializirani in brezposelni delavci, ki so živeli v pokrajinah Milan, Bergamo in Padova, kjer so lahko severnoitalijansko tržišče zalagali z izdatno količino droge. Vrednost zaseženega hašiša pa znaša okoli milijon evrov. (iz)



Podjetje Hera Trading bo imela sedež v Trstu

Tržaški župan Roberto Cosolini je včeraj naznanil, da bo Hera Trading, ena izmed družb grupacije iz Emilije Romagna Hera, imela svoj sedež v Trstu. Številni so namreč izrazili zaskrbljenost nad morebitno selitvijo družbe AcegasAps iz Trsta, tako da je župan zahteval kot jamstvo prisotnost grupe v našem prostoru.

Maša nad Rojanom

Danes ob 18. uri bo vsakoletna maša na prostem pred Marijino kapelico v Lajnarjih nad Rojanom. Obred bo daroval monsinjor Franc Vončina, zapel pa bo rojanski cerkveni pevski zbor.

Zbor Laetare v Bazovici

V okviru 150-letnice cerkve v Bazovici, bo danes med mašo gregorijanske pesmi pel zbor Laetare. po maši bosta Tamara Ražem-Locatelli in Zdenka Kavčič-Križmančič spregovorili o pomenu petja in glasbe pri bogoslužju. Koncert je podprla Pokrajina Trst.

Pri Veseli Pomladi se začnejo pevske vaje

Pred koncertom septembra bodo pevci društva Vesela pomlad ponovno pogledali v notne mape. Dekliška skupina, ki jo sestavljajo srednje in višješolke, je poskrbela za prijeten uvod v sezono s študijskimi dnevi v Portorožu, prva vaja z informativnim sestankom za članice in starše pa bo jutri ob 18. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah. Na srečanje in vajo so vabljeni vse pevke, ki bi se želele pridružiti skupini. Informacije o načrtih in delovanju bo posredovala glasbena pedagoginja in zborovodkinja Andreja Štucin, ki že nekaj let uspešno vodi skupino. Otroški zbor pa bo imel prvo vajo v sredo, 26. septembra, ob 15.30 v Finžgarjevem domu. Tudi ta bo potekala v obliki informativnega sestanka za stare in nove pevce, ki bodo spoznali novega zborovodjo Gorana Ruzziera. Vabljeni so osnovnošolci, ki bodo vadili enkrat tedensko. Za obe skupini so informacije na voljo po tel. 040 213582 (Manica) ali preko maila purici@hotmail.it.

Rešimo kolesarje

Ob evropskem tednu trajnostne mobilnosti vabita gibanje Salvaciclisti in Ulisse-Fiab danes ob 20.30 v kopalnišče Ausonia na predstavitev knjige Salva i ciclisti - La bicicletta e' politica bloggerja Paola Pinzutija.

Umetniki ...na škofiji

V okviru Katedre sv. Justa, ki jo prireja tržaška škofija potekajo tudi letos srečanja z avtorji. Danes se bo ob 17.30 v škofijski palači (Ul. Cavana 16) tržaški nadškof, msgr Giampaolo Crepaldi srečal s tržaškimi umetniki. Ob tej priložnosti bodo predstavili sliko križa, delo mlade Tržičanke Rossane Longo.

ŠOLA ZA NEMŠČINO

Hildegard Bayer

Profesorji nemškega maternega jezika

Največ po 8 slušateljev v skupini

Tečaji: za različne starostne stopnje
za podjetja
individualni tečaji

Certifikati za študijski kredit - Bogata knjižnica in videoteka

INFORMACIJE: pon. - pet. 10.15-13.00/15.30-18.30

Ul. Ginnastica 3, 1. nadstr., tel. 040 661050 e-mail: hildegardbayer@tin.it

(Šola ima pooblastilo - MD 19.11.1983 - ital. Šolskega ministrstva, Splošnega ravnateljstva za kulturne izmenjave.)

Izročili so ga italijanski policiji

Slovenski policisti so v petek na bivšem mejnem prehodu pri Fernetičih italijanskim kolegom izročili 56-letnega italijanskega državljana C.B., za katerega je milansko tožilstvo izdalo zaporni nalog po obsodbi zaradi združevanja v zločinske namene s ciljem zbiranja ukradenega blaga in ponarejanja listin. Odpeljali so ga v koronejski zapor, kjer bo moral odsedeti šest let, enajst mesecev in 29 dni zapora ter plačati šest tisoč evrov kazni. Včeraj zjutraj pa so pripadniki obmejne policije na cesti med Peskom in Bazovico ustavili osem nezakonitih priseljencev iz Sirije, Somalije in Pakistana, katere so odpeljali najprej v svoje urade, nato pa v urad za priseljevanje tržaške kvesture.

Vdrli v slačilnice stadiona Rocco

Neznanci so prejšnjo noč vdrli v slačilnice stadiona Nereo Rocco in tam izpraznili vsebino gasilnega aparata, ki so ga dobili na bližnjem parkirišču. Vdor je v petek zjutraj odkril skladiščnik, na prizorišče pa so prišli pripadniki letedečega oddelka in forenziki, ki preiskujejo primer, da bi odkrili storilce.

Našli napravi za zamenjavo denarja

Pripadniki letedečega oddelka openskega policijskega komisariata so na podlagi obvestil v petek popoldne na nekem gradbišču v Ul. Ospedale Militare našli napravi za zamenjavo denarja, ki so ju v prejšnjih dneh ukradli v dveh barih v bližini koronejskega zapora. Napravi so zasegli, da bi preko preiskave prišli na sled tatovom.



Laurenti Stigliani

UL. GINNASTICA, 7 - TEL. 040/774242
L. SANTORIO, 4 - TEL. 040/772770



VSAKOVRSNA DARILA

ZLATARNA * SREBRO

Od vedno dvigujemo in izmenjujemo zlato...
Ocenjujemo dediščine

Zajamčimo diskretnost

Tudi s predhodnim dogovorom





NEKAJ MISLI OB AMERIŠKIH PREDSEDNIŠKIH VOLITVAH

Kako bi se dalo »popravititi svet«

DUŠAN KALC



V ZDA, ki doživljajo te dni hude trenutke zaradi množičnih nasilnih protestov v arabskih državah, bodo čez poldrugi mesec odločili, kdo bo naslednja štiri leta stal za krmilom vsemogočne oklepnice, ki nadzira vse štiri strani neba in vsa morja in si domišlja, da lahko z vrha svoje dolarske in vojaške moči in slave gospodari tudi vsemu kopnemu tega sveta. Ali bo to spet Barack Obama (**na posnetku zgoraj s hčerka-** **ma**), prvi ameriški temnopolti predsednik, ki je pred štirimisi leti prižgal v množicah, ne le Amerike, temveč vsega sveta, plamenico upanja v nekoliko pravičnejši svet, v katerem naj bi bilo poleg svobode in demokracije (na žalost prikrojjenih bolj za ozke in sebične potrebe ter koristi bogatih slojev, kot za potrebe in koristi vseh) tudi nekaj več enakosti in socialne, mirovniške ter ekološke pozornosti. Ali pa bo zavladal njegov republikanski izzivalec Mitt Romney (**na posnetku spodaj s svojimi otroki**) in pahnil državo nazaj v Busheve čase, ko je Amerika zlepa ali zgrda dokazovala svetu vso svojo gospodarsko in vojaško moč, svojim državljanom pa svoje najbolj zakrknjene liberalistične težnje in socialno neobčutljivost.

Medtem se od Atlantika, preko neizmernih planjav Middle Westa, do Pacifika lomijo predvolilna kopja dveh armad, demokratične in konservativne, trdno zaverovanih v svoje duhovne resnice, še bolj pa v svoje materialne interese. Kajti, če bolje pogledamo pod površino z zvezdicami in redečebelimi črtami obarvanega demokratskega oslička in republikanskega slončka, bomo kmalu ugotovili, da so razlike med obema taboroma veliko manjše, kot bi se nemara dalo sklepati na prvi pogled. Oba se sicer nekoliko razlikujeta, čimni se niansami opirata na legendarno zgodovino divjega zahoda, ki ga je z vseh

vetrov zbrano hrabro ljudstvo znalo ukrotiti (tudi za ceno sramotnega etničnega čiščenja) ter podrediti oblasti svete trojice, to je vere, domovine in dolarja.

Bolj prosvetljeni demokrati celo zatrjujejo, da v Združenih državah Amerike, ki jih smatrajo za zibelko sodobne demokracije, pravzaprav obstaja ena sama stranka. Čeprav se osliček in slonček med sabo rada kregata, čeprav se poslužujeta drugačnih besed in se na videz opirata na različne vrednote in podpirata različne predsedniške in kongresne kandidate (ki so, vzeti posamezno, lahko vsega spoštovanja vredni ter bolj ali manj človeško in politično sprejemljivi), težita oba k temu, da bi se v ameriški družbi in ekonomiji čisto nič ne spremenilo, da bi bogatinom še pospešeno tekli denarci v mošnjiček in da bi revne, ki so seveda v veliki večini, nasitili z zgodbicami o "self made man" in o "ameriških sanjah", ki se komurkoli lahko urednišči, predvsem pa služijo nosilcem oblasti, da prekrijejo veliko prevaro ter odvrnejo pozornost od realnih problemov. Kdo pa so ti nosilci oblasti? Prav gotovo to ni Obama in ne bi bil niti Mitt Romney, če bi bil izvoljen. Dejanska oblast je v rokah velikih korporacij, ki imajo s pravo demokracijo prav malo skupnega. Usoda planeta, trpečega zaradi nebrzdane izžemanja naravnih virov, onesnaževanja okolja in naravnih ujm, jim je deveta briga. S pravili pravne države se enostavno poigravajo, človekovih pravic pa v glavnem ne upoštevajo, ali pa jih teptajo. Edino svet in nedotakljiv jim je dobiček in njemu podreajo čisto vse, vključno z vero, ki jo sicer poveljujejo, vendar samo zato, da jim služi kot olajševalna okoliščina pri njihovih poslih, ki gredo preko vsake etike in morale.

Skratka, (liberalistični) kapitalizem in (neposredna) demokracija nista ravno v sorodu. Vse prej. Od nikogar izvoljene korporacije in multinacionalke seveda la-

žje sklepajo svoje posle, če jim zanje ni treba nikomur, še zlasti ne demokratično izvoljenim predstavništvom, odgovarjati. Demokracija, s katero si vselej tako radi polnijo usta in jo včasih pred Bogom in ljudmi tako visoko povzdigujejo, da so jo pripravljeno celo izvažati v "nedemokratične" dežele, pa četudi na krilih bombnikov, je v resnici le sredstvo, ki služi kapitalu, da legitimira in opraviči svojo dejavnost. Demokratične volitve pa so prav tako nekakšna dimna zavesa, ki pod videzom participacije ljudstva pri upravljanju in urejanju javnih zadev skriva interese raznih plutokratskih elit in lobijev, ki dejansko odločajo o vsem.

Med najglasnejšimi kritiki ameriške (ne)demokratične ureditve je jezikoslovec in mislec svetovnega formata Noam Chomsky, ki bo prav jutri zaželeni in težko pričakovani gost v Trstu. Že leta in leta razglaša pomanjkljivosti in deviacije ameriškega (in svetovnega dominantnega) družbenogospodarskega in političnega roparskega sistema in si prizadeva, da bi širšo javnost opozoril na možnost drugačnega, alternativnega, človeku in naravi prijaznejšega družbenega urejanja, vendar njegov glas nima pravega odmeva v širši ameriški javnosti, medijsko omamljeni od sireninih dolarskih kliče, požlahtenih s klci o zvestobi vselej ogroženima veri in domovini.

V nekem članku v reviji *Internazionale* je te dni povzel besede sodnika ameriškega vrhovnega sodnika Louisa Brandeisa, da "v ZDA lahko imamo demokracijo, ali pa bogastvo, koncentrirano v rokah maloštevilnih, ne moremo pa imeti obeh stvari", ter dodal, da "večina prebivalstva v bistvu ni sposobna demokratično vplivati na vladno politiko, zlasti če so njeni interesi v nasprotju z interesi bogatih, ki skoraj vedno dosežejo to, kar želijo. Zato ni nič čudnega, če so se ZDA znašle na lestevici OVSE o družbe-

ni pravičnosti na 27. mestu od skupnih 31, čeprav so zelo bogata država. Prav tako se ne gre čuditi, če se v predvolilni kampanji racionalni pristop do problemov odraža na skoraj komičen način."

Dejansko ima predsedniška kampanja v ZDA v tej luči nekaj komičnega na sebi. Mnogi jo opredeljujejo kot politični karneval. Gre za tekmovanje dveh taborov, kdo bo bolj slikovito in glasno ponazoril svoja gledanja na probleme, ne da bi se vanje tudi poglobil. Glavni protagonist teh mega predstav je denar, ki se v potokih steka v blagajne oslička in slončka ter iz njih tudi hitro izteka in na koncu ostanejo le kupi vtisov in obljub.

Prav gotovo ni vseeno, kdo bo izvoljen. Razlika med tekmece ma ni zamenljiva. Obama je res vzbudil velika pričakovanja in marsikaj tudi izpolnil. Uspešno mu je (vsaj delno) uresničiti zdravstveno reformo, čeprav gre za zadevo, proti kateri se je izreklo celo 34 senatorjev njegove stranke in ki je sploh tuja ameriškem pojmovanju javnega vmešavanja v zasebno sfero in torej v svobodno izbiro, tudi kadar gre za lastno zdravje in njegovo boljše varstvo. Umaknil je ameriške čete iz Iraka in zagotovil, da bo do leta 2014 zapustil tudi vojno prizorišče v Afganistanu, s čimer je dokazal svojo treznost in željo po miru. Z javnim financiranjem bank v krizi je preprečil veliko gospodarsko depresijo ter vsaj delno zajezil brezposelnost. Pokazal je svojo simpatijo do arabske pomladi in željo po vzajemnem razumevanju z islamskim svetom, kar je znak odprtosti in človekoljubja, a so mnogi ocenili za šibkost. Rešil je avtomobilsko industrijo pred propadom in še bi se dalo kaj naštetih. Vse njegovo delo pa je pod ostrim udarom republikanske stranke in njenega kandidata Romneya, ki obljublja, da bo izničil zdravstveno reformo, okrepil prestiž in vojaško moč države v svetu, poostil politiko do Irana in prisilil talibane, da se pokorijo zahtevam Zahoda, omogočil nadaljnje izkoriščanje naravnih resursov, zaposlil 12 milijonov ljudi (a kot bivši italijanski predsednik Berlusconi, ni povedal kako), znižal davke, privatiziral šolstvo, zaščitil svobodo življenja (proti splavu), onemogočil istospolne poroke, zajamčil svobodo ve-roizpovedi itd.

Žal je Obama tudi pod udarom dela njegove stranke, zlasti mlajšega rodu, ki je pričakoval od nje veliko več. Kljub temu so mu mnogi še vedno pripravljeni omogočiti popravni izpit. Mladi še vedno verjamejo, da mu bo nekako uspelo zajeziti nadoblast raznih lobijev. Naravovarstveniki upajo, da bo vendarle kaj postoril za prenovo Kjotskega sporazuma. Mnogi še vedno zaupajo v njegovo socialno rahločutnost. Bivši predsednik Bill Clinton, ki je Obama učinkovito podprl na uvodni demokratiški konvenciji v mestu Charlotte, se je takole opredelil: "Če želite državo, v kateri si mora vsakdo sam pomagati in v kateri, kdor zmaga, pobere vse, glasujte za Romneya. Če pa si želite prihodnost v takšni državi, v kateri so odgovornosti porazdeljene in so možnosti dane vsem, glasujte za Obama."

Tega, da je Obama razočaral mnogo svojih volivcev, pa ne gre pripisati njegovi slabi volji ali kakemu preobratu v njegovem mišljenju. Pripisati ga je treba prej omenjenemu sistemu, v katerem se mora vse ukloniti volji kapitala in logiki profita. Tudi glavni stanovalci Bele hiše, ki je po splošnem mnenju največji mogočnik sveta. Dejanska oblast je v rokah finančnih in ekonomskih posameznikov in grupacij. Multinacionalke so torej gospodar države, politiki pa so na njihovem plačilnem seznamu. To je med drugim je igra milijonarjev še posebno živahna in je potolčka vse rekorde. Računajo, da so že doslej prispevali v podporo enega in drugega kandidata trikrat več kot v vsej prejšnji kampanji. Ta občuten povišek gre pripisati nastanku tako imenovanih super pacsov, ki predstavljajo posebne politične odbore in ki lahko zbirajo neomejeno količino denarja v volilno podporo predsedniških kandidatov. Ta nova oblika vdora denarja v volilno kampanjo se je rodila po juliju leta 2010, ko se je ameriško vrhovno sodišče izreklo, da je dotedanja omejitev trošenja denarja v politične namene neustavna. To je bilo v bi-

stvu maslo republikanske stranke, ki je računala, da bo z liberalizacijo vlaganja v volilno kampanjo potegnili levji delež prispevkov ameriških bogatinov kar se je dejansko tudi zgodilo. Običajno so na prejšnjih volitvah zbrali več finančnih sredstev kandidati na predsedniškem mestu, tokrat pa se je prvič zgodilo, da se je steklo več denarja v blagajne izzivalca.

Tako razsipno trošenje denarja se zdi dokaj čudno početje, če upoštevamo, da je velika večina volivcev že sklenila, za koga bo volila, kot kažejo raziskave javnega mnenja. Prepričati bo treba le še 5 odstotkov neodločenih volivcev, ki naj bi naglili tehtnico na eno ali drugo stran. Potrata pa tako ali drugače ne moti vlagateljev in njihovega prepričanja v koristnost politično tržne formule dam-daš.

V tej igri si seveda noben kandidat ne more dovoliti popolne svobode izražanja ali ukrepanja, ker lahko z nepremišljeno izjavo ali dejanjem vznejevolji strankarske somišljenike, lahko pa se tudi izpostavi napadom nasprotnega tabora.

Pasti so na vsakem koraku. Ravno med pisanjem teh vrstic sledim najrazličnejšim izjavam o krvavem atentatu v Bengaziju, v katerem je izgubil življenje ameriški veleposlanik Chris Stevens in o hudih nemirih, ki se širijo po arabskem svetu in ki jih je spodbudil film proti preročku Mohamedu. V hipu je v ospredje volilne kampanje stopila mednarodna politika. Na Obama se je iz republikanskega tabora vsula toča očitkov, da je premehek do islama, do Irana, do Asadovega režima itd. in da je vse bolj neprijazen do Izraela. Vse to zna vplivati na novembrske volitve, posledice pa bo imelo tudi po volitvah, ne glede na to, kdo bo izvoljen. Šoka, ki ga je doživela 11. septembra pred 11 leti, Amerika še ni prebolela. Z napadom na Twin Towers se je namreč začel komaj opazen a konstanten zaton ameriške hegemonije v svetu. ZDA bi si sedaj spet rade povrnile nekdanji blišč, a jim ne bo lahko, kajti časi se naglo spreminjajo. Na obzorju se pojavljajo nove sile (Kitajska, Indija, Brazilija, da ne govorimo o Rusiji), iz Evrope pa pihajo, kot vemo, zelo neugodni vetrovi.

Veliko nevarnosti za nerodne padce v volilni preizkušnji se skriva tudi v raznih temah notranje politike. Zgovoren je primer uporabe orožja, ki ni v ZDA le stvar permisivnih zakonov in interesov mogočnih prodajalcev orožja, temveč odraz kulture naroda, ki poveljuje nasilje. Nedavni pobjoi v kinodvorani Aurora v Denverju je spet odprl razpravo o posesti orožja. Vsi so objokovali žrtve strahotnega pobjoi, toda malokdo si je upal kaj črhniti proti zakonom in drugemu amandmaju ustave, ki dovoljuje posest orožja. Tudi Obama in Romney sta objokovala žrtve, a ne eden in drugi se ni dotaknil vprašanja morebitne spremembe zakonov.

Medtem se ameriška volilna kampanja nadaljuje. Kmalu bomo v živo predvolilno vzdušje stopili tudi v Italiji in Sloveniji. Ob tem se resno sprašujem, kakor prav gotovo mnogi drugi, za koga naj se v tej splošni politični zmedi pravzaprav izrečem. Trenutno ne vidim na Zahodu neke politične sile, ki bi jasno in glasno postavila pod drobnogled sedanjizkoriščevalni sistem, ki ga upravljajo multinacionalke ter postavila v ospredje človeka in njegovo usodo. Ne vidim politične sile, ki bi imela pred sabo dovolj jasno sliko alternativnega razvojnega modela in si zadala nalogo "popraviti ta svet", kot je rad pisal veliki in vse pre malo upoštevan humanist Alex Langer. Med drugim je Langer zapisal: "Doslje smo sledili olimpijskemu geslu citius, altius, fortius (hitreje, višje, močnejše), ki predstavlja bolj kot kakršnakoli druga sinteza bistvo duha naše civilizacije, kjer agonizem in tekmovalnost nista športna oplemenitev za praznične priložnosti, temveč vsakdanje in vseobsegajoče pravilo. Če ne bomo znali vcepiti nekega alternativnega pojmovanja, ki bi ga lahko opredelili v nasprotnem smislu z geslom lentius, profundius, suavius (počasneje, globlje, prijaznejše) in če ne bomo znali poiskati v tej perspektivi nekega novega blagostanja, se ne bo mogel noben posamezen ukrep, pa naj bo še tako racionalen, izogniti nasprotovanjem, ali pa bo preprosto neupoštevan."

Pred dnevi je italijanski novinar in pisatelj Michele Serra, sklicujoč se na Langerjevo misel, zapisal v *Repubblica*, da bo skušal glasovati za tistega, ki se bo najbolj približal njegovemu konceptu "popraviti svet". Zelo se z njim strinjam. Če je, kot pravijo nekateri, komunizem predstavljaj "sanje, ki so se spremenile v moro" in če je kapitalizem "mora, ki živi od sanj", bi kazalo poiskati prej ali slej neko novo pot, ki bi vodila v budno doživljanje sveta v popravilu.



Šolsko leto 2011

Dolgo šolsko leto je za nami, naučili smo se pisati brati in računati, Da 2 krat 2 je 4 in 5 krat 2 je 10 znamo sami. Grke in Rimljane smo spoznali, da človek je sesalec, o tem ni dvoma! A kaj je to, ta dolgčas, naravoslovje, zemljepis in zgodovina... Pohajali smo!!! To je bilo za nas prama!



Od Vrha do Gorice smo se peljali, da bi knjižnji molji postali, smo knjižnico obiskovali. Radi smo pravljice poslušali, o Gorici veliko zanimivosti spoznali.



V bazenu smo se plavali, na kopalke nismo pozabili!



Na travniku se poslikali.

Tudi po Krasu smo hodili in se o gradiščih pogovorili.



V telovadnici smo skakali in s samokolnico se peljali.





/2012 na OŠ Vrh



...ati naučili, ...zabili.



Z go-karti smo se peljali in veselo se smejali.



Za pusta smo se veselili pravo zabavo si naredili.



4. razred

Maurizio, Julija, Carolina, Manuel, Georgia, Francesca



5. razred

Daniel, Martina



2. razred

Nikolaj



3. razred

Vida, Sanja, Rada, Patrik



1. razred



Šolsko leto se tako izteka, na morje poletje vleče nas ko sonce pripeka...



30 LET OD POKOLA V PALESTINSKIH TABORIŠČIH LIBANONA

Zgodba o Sabri in Šatili



Po koncu šestdnevne vojne, ki je Izraelu omogočila, da je leta 1967 zasedel ozemlje večje od same izraelske države, se je v Libanon zgrnilo 400 tisoč palestinskih beguncev. Na začetku sedemdesetih let se je morala palestinska osvobodilna organizacija PLO umakniti iz Jordanije. Njen generalštab z Jaserjem Arafatom na čelu se je preselil v Bejrut. Na južnem delu Libanona, ob meji z Izraelom, pa so nastale vojaške baze, od koder so palestinski borci napadali državo, ki jih je izgnala iz domovine. Na napade je Izrael redno odgovarjal z bombardiranjem, akcijami komandosov in oklepnimi enotami.

V Libanonu je palestinska skupnost živela kot prava država v državi in je kmalu porušila krhko ravnotežje, na katerem je skorajda vsa povojna leta slonela libanonska družba, pravi mozaik različnih ver, verskih ločin, etničnih manjšin in političnih sil. Leta 1975 se je Libanon pogreznil v vrtnice državljanske vojne. Spopadi so se bili med pripadniki raznih desničarskih maronitsko-krščanskih milic na eni in arabsko-palestinskih levičarskih skupin na drugi strani. Sosednja Sirija se je zbalala morebitnega razkola Libanona na krščansko državo pod vplivom Izraela in večjo palestinsko-libanonsko državo, na kateri bi ne imela več nobenega vpliva. Zato so sirske vojske naslednjega leta vkorakali v Libanon in, razen južnega dela, prevzeli nad njim nadzor. Temu je sledila še kolektivna politična in vojaška intervencija Arabske lige s svojimi mirovnimi silami. Položaj v Libanonu se je postopoma umiril, žarišče napetosti pa je ostal južni del dežele – območje na meji z Izraelom.

Maronitska falanga

Zemljevid bodoče židovske države, ki ga je sionistična organizacija (židovsko gibanje za obnovo samostojne države v Palestini) predstavila leta 1919 na pariški mirovni konferenci, je vključeval tudi južni del Libanona, po katerem teketa dva glavna vodna vira, ki napajata reko Jordan, vse do reke Litani. Leta 1936 je Pierre Gemayel, libanonski maronit (katolik sirskega obreda), po vzoru evropskih fašističnih gibanj, ustanovil krščansko-maronitsko Falango, paravojaško organizacijo, ki si je borila za neodvisnost Libanona in ohranitev krščanskega značaja države. Takoj po drugi svetovni vojni so libanonski maroniti priznali židom pravico do lastne države v Palestini, istočasno pa so sodje priznali krščanski značaj neodvisnega Libanona. Židje so upali, da bo maronitskim vojaškim voditeljem uspelo izvesti puč, ki bi Libanon omejil na »krščansko jedro brez muslimanske lupine«. Z izbruhom libanonske državljanske vojne se je maronitsko-izraelsko zavezanstvo še utrdilo. Izrael je falangistom dobavljala orožje. Spopadi med falangisti in Palestinci so bili čedalje pogostejši. V Bejrutu so falangisti osvojili dve palestinski taborišči in pobili dobršen del prebivalcev, s pomočjo Izraela so tudi osvojili nekatera območja južnega Libanona. Marca 1978 so izraelske sile intervenirale v Libanonu in zasedle ozemlje do reke Litani. Intervencijo je OZN obsodila.

Operacija Mir v Galileji

Irak in Iran sta bila vpletena v medsebojno vojno, Egipt je bil vezan na miro-

vno pogodbo, ki jo je bil leta 1978 podpisal z Izraelom, v interesu Jordanije pa je bila oslabilitev PLOja. Okoliščine so bile torej ugodne: 4. in 5. junija 1982 je izraelsko letalstvo bombardiralo južni Bejrut. Palestinci so odgovorili in napadli severni Izrael. Šestega junija je izraelski predsednik vlade in voditelj desničarskega Likuda, Menahem Begin, odposlal ameriškemu predsedniku Reaganu telegram, v katerem piše, da je cilj izraelske vojske odbiti fedajine (pripadniki palestinske gverilske osvobodilne organizacije) čez reko Litani, ter zasedi 45 km širok pas ob izraelski meji, da bi tako zavarovali prebivalce Galileje (območje v severnem Izraelu), ki so bili na udaru fedajinov. Že istega dne je 90 tisoč izraelskih vojakov pod vodstvom generala Ariela Šaron, tedanjega obrambnega ministra, vdrlo na libanonsko ozemlje in prodor nadaljevalo še čez reko Litani proti severu. Prav kmalu je postalo jasno, da je cilj Izraela popolno uničenje palestinske vojske, izgon sirske vojske ter postavitve proizraelske vlade v Bejrutu. Izraelsko letalstvo je bombardiralo tudi posamezna libanonska mesta. Neprenehna bombardiranja so trajala 88 dni. Ko je bilo 25. junija razglašeno premirje, so izraelski tanki že dosegli »zeleno črto«, ki je delila krščanski, to je vzhodni del Bejruta, od muslimanskega – zahodnega, kjer so bile zbarikadirane sile PLO. Izraelska vojska je nameravala vdreti v zahodni del mesta, takrat pa so posredovale ZDA in predlagale, da se palestinski borci s svojim štabom umaknejo iz Bejruta pod nadzorom Američanov. Konec julija je PLO sprejela načrt Arabske lige, ki je predvideval evakuacijo palestinskih borcev iz libanonskega glavnega mesta. Od tedaj je Izrael zahodni del mesta še huje bombardiral, ob pomanjkanju vode in hrane pa je življenje v taboriščih postalo neznosno.

23. avgusta je libanonski parlament zbran v vzhodnem Bejrutu, ki so ga nadzorovali falangisti ter obkoljevali izraelski tanki, izvolil Bashirja Gemayela, vodjo falangistične stranke, za predsednika Libanona. S tem je Izrael dosegel svoj cilj: na oblast je prišel človek, ki ga je dolga leta podpiral in oboroževal Tel Aviv.

Medtem so predstavniki ZDA, Francije, Italije in Izraela sprejeli libanonski predlog, da posežejo mednarodne mirovne sile OZN, ki bi jamčile red med evakuacijo PLO. Do 3. septembra je mesto brez-pogojno zapustilo okrog 15 tisoč palestinskih borcev, ki jih je štelo 800 ameriških, 800 francoskih in 400 italijanskih vojakov. Nekaj tisoč borcev je ostalo v severnem Libanonu, zlasti v dolini Bekaa, ostali pa so dobili zatočišče kot nadzorovani gostje v Alžiriji, Sudanu, Jemnu in Tuniziji. V slednjo se je naslednjega leta preselil tudi generalštab PLO z Arafatom na čelu.

Do 13. septembra so se umaknile tudi vse mednarodne mirovne sile. Že naslednjega dne je bil v Bejrutu ubit Beshir Gemayel s 24 člani svoje stranke. Odgovornost za atentat nosi sirska obveščevalna služba. Izraelska vojska je nemudoma, kljub dogovoru, ki ji je branil vstop v zahodni del mesta, vdrla v muslimanske taborišča. Posebni oddelki izraelskih vojakov so preiščevali četrti in poiskali 120 palestinskih intelektualcev, med temi so bili zdravniki, odvetniki, učitelji in bolničarji in 63 med njimi je bilo na mestu ubitih.



16. 9. 1982 - Pokol

Maščevanje za smrt vodje falangistov se je nadaljevalo ob petih popoldne, 16. septembra, ko je 150 oboroženih falangistov, ki jih je vodil Elias Khobeika, vstopilo v palestinski taborišči Sabra in Šatila, na območje, ki je bilo pod nadzorom izraelske vojske. Porazdelili so se v manjše skupine. Te so od hiše do hiše z noži in sekirami morale prebivalce, večinoma ženske, otroke in starce. Klanje je trajalo več kot 30 ur. Izraelska vojska je nudila vse potrebno: buldožerje, načrte mesta, razsvetljavo: luči na helikopterjih so osvetljevale taborišči. Sharon je prepovedal zdravnikom, rešilnim avtomobilom in častnikarjem, da bi se približali.

Ob zori 18. septembra so se falangisti umaknili. Točno število umorjenih ni bilo nikoli ugotovljeno. Izraelski viri pravijo okoli 800, palestinski pa 3000 oseb.

Arafat je obtožil mednarodne sile OZN, da so predčasno zapustile Bejrut in da niso držale dane besede, da bodo štatile civilno palestinsko prebivalstvo, ki je ostalo v Bejrutu. Na prošnjo libanonske vlade so se mednarodne sile OZN (UNIFIL) ponovno vrnile v Bejrut. Varnostni svet OZN je obsodil pokole, vendar so ZDA glasovale proti tej resoluciji.

V Tel Avivu je prišlo do največje manifestacije, ki jo je bila kdajkoli deležna ta država. Okoli 400 tisoč ljudi je protestiralo proti okrutnosti izraelske vojske na libanonskih tleh. Izraelska vlada je bila prisiljena začeti preiskavo in februarja 1983 je komisija objavila poročilo, v katerem se ugotavlja »določeno stopnjo odgovornosti Begina in očita izraelskemu zunanjemu ministru Šamirju, da ni preveril utemeljenosti novic, ki so se nanašale na 17. septembra 1982. Največje graje je bil deležen Šaron, češ da ni izpolnil svojih dolžnosti. Komisija je priporočila, da odstopi. Šaron je odstopil, vendar mu je uspelo ostati v vladi kot minister brez listnice. Leta 2001 so Izraelci ponovno izvolili Šaron, tokrat za ministrskega predsednika. Leto dni kasneje je bil Khobeika, vodja libanonskih falangistov, pripravljen pričati pred belgijskim sodiščem, ki je proti Šaronu sprožilo postopek za dogodke izpred dvajsetih let. Že naslednji dan po svoji izjavi je bil Khobeika umorjen v Bejrutu.

Obračun državljanske vojne v Libanonu, ki je trajala petnajst let, znaša 150.000 mrtvih. Število civilnih žrtev, ki jih je povzročila izraelska invazija pa 20.000 mrtvih, 32.000 hudo ranjenih, 2.206 invalidov in 500 tisoč ljudi je ostalo brez strehe nad glavo.

Danes živi v Libanonu 410 tisoč Palestincev, razmeščenih v 14 taboriščih večinoma brez kanalizacije in pitne vode. Med njimi je velikansko število brezposelnih in v vseh pogledih je to diskriminirana skupnost, brez pravic in pogojev za dostojno življenje.

Do danes še nihče ni bil kaznovan zaradi zločinov, ki so bili storjeni nad prebivalci Sabre in Šatila.

To je bila samo ena zgodba, kruta zgodba o Sabri in Šatili, v Palestini pa se zločini dogajajo vsak dan, vsak dan nekaznovani ...

Katja Kjuder

POD ZELENO STREHO

Nesmiselnost nebrzdanih pozidav



BARBARA ŽETKO

Posledice splošne gospodarske krize vsak dan bolj občutimo na lastni koži. Ni področja, ki bi se ga kriza neposredno ali posredno ne dotikala in zato nam verjetno ne preostane drugega, kot da stisnemo zobe, si zavijamo rokave in upamo v boljše čase.

Gradbeništvo ne predstavlja izjeme, nasprotno. Ravno kar sem slišala po poročilih zaskrbljujoče podatke o izgubi delovnih mest v tem sektorju in kako se morajo podjetja truditi, da si zagotovijo obstanek na tržišču. Nevarnost, da propadejo pod hudimi udarci konkurence, je realna, saj se cene nepremičnin iz dneva v dan nižajo, ker imajo ljudje vse manj denarja in s težavo pridejo do kredita. Kamorkoli se ozremo, opazimo transparente z napisom »Naprodaj«, in nešteto je takih objektov, ki so jih zgradili pred enim, dvema ali več leti in še danes čakajo na kupca. Ob pogledu na vse te strašljivo prazne zgradbe se sprašujem, kako je mogoče, da je prišlo do take situacije. Je vzrok tega stanja res izključno gospodarska kriza ali se za njo skriva kaj drugega? Je ta trend mogoče spremeniti ali bodo naša mesta postala, če že niso, dokaz človekove nerazsodnosti?

Mesta, v katerih živimo, so polna praznih in nevselenih zgradb, ki ne predstavljajo samo denarne izgube za podjetja oz. za investitorje, temveč predvsem prostorsko porabo. Vsi se že dalj časa zavedamo, da je trajnostni razvoj edini sprejemljiv, a večkrat ne razumemo, kaj to pravzaprav pomeni. Ob besedi trajnostna arhitektura pomislimo na nizkoenergijske ali pasivne zgradbe in upoštevamo le energijski vidik: naše hiše morajo biti dobro izolirane, da porabimo čim manj goriva in s tem omejimo onesnaževanje okolja in emisijo ogljikovega dioksida. Pri tem pa se naše okoljevarstveno prizadevanje ustavi in ne pomislimo, da je prenova, ne samo energetska ampak predvsem prostorska, najbolj vroča in aktualna gradbena tema. Najbolj trajnostna zgradba ni tista, ki jo zgradimo ali prenovimo v energijsko varčnem duhu, temveč tista, ki ostane le v naših mislih ali na papirju in je ne bomo nikoli zgradili!

Bistvo trajnostne gradnje in prenove niso samo tehnični vidiki kot oblaganje sten z izolacijo, zamenjava ogrevalnega sistema ali stavbnega pohištva, temveč kakovostna arhitektura v celoti. Zgradba se mora odzivati na okolico, upoštevati mora naravne danosti in kulturno tradicijo kraja ter lokalne materiale, biti primerno prostorsko umeščena in površinsko zasnovana. Enostanovanjska hiša z tristo kvadratnimi metri bivalne površine, namenjena tričlanski družini ni trajnostna, ker je prevelika ne glede na to, kako je zgrajena in koliko porabi za ogrevanje in hlajenje. Porabila je namreč preveč energije za gradnjo in preveč prostora za umestitev. Če bi se namesto take novogradnje odločili za vselitev v obstoječe stanovanje, čeprav ne upošteva vseh energijsko varčnih predpisov, bi bila naša izbira mnogo bolj v skladu s smernicami trajnostnega razvoja.

Prostorska sanacija oz. izraba obstoječih stavb namesto novogradenj je torej nujnost. Sistematično moramo prenavljati stare, današnjim življenjskim zahtevam ne več primerne zgradbe in jih spremeniti v bolj funkcionalne. Obstoječega stavbnega fonda je dovolj tako v gosto naseljenih mestih kot na manj obljundenem teritoriju. Še posebno je nujno obvarovati nepozidano naravo, katere površina se iz dneva v dan vse bolj krči. Arhitekturni kaos, ki vlada pri nas v Furlaniji-Juljski krajini, predvsem pa v Venetu in na splošno po vsej Italiji, se vse bolj širi tudi po Sloveniji. Razen gozdov in nedostopnih gorskih predelov je krajina skoraj povsem pozidana z razpršenimi individualnimi hišami ali celo z obrtnimi in industrijskimi objekti. Prav teh je na razpolago veliko, saj so se zaradi krize mnoga podjetja preselila v tujino. Tako je povsem nesmiselno načrtovanje novih naselij, ki jih nekateri predlagajo kot edino rešitev za ponovni gospodarski zagon neposredno gradbenega in posredno drugih sektorjev. Država s svojo urbanistično zakonodajo pa žal ne pripomore k reševanju tega problema in je v zadnjih desetletjih, čeprav se je situacija delno izboljšala, dovoljevala gradnjo v tolikšni meri in v tako neprimernih lokacijah, da bodo posledice na teritoriju vidne še dalj časa.

Gradbena podjetja bi morala preusmeriti svoje delovanje v prenavo neuporabnih industrijskih kompleksov, stanovanjskih hiš in blokov ter celih mestnih četrti, ki so v slabem bivalnem in oblikovnem stanju. Prenova bi pripomogla k oživitvi nizko kvalitetnih mestnih predelov in istočasno ohranjala naravne vire in krajino sploh. Dve muhi na en mah torej, kar bi zagotavljalo kakovosten in urejen bivalni prostor in s tem pozitivno vplivalo ne samo na odnos posameznika do okolja, ampak tudi na odnos do sočloveka. Res pa je, da je vpliv obojestranski in da se današnji socialni skrajni individualizem odseva tudi v neurejeni krajini, saj sta arhitektura in prostor izraz našega mišljenja in naših prepričanj.

Če torej kraj, v katerem živimo, ne zadostuje povsem našim željam in našim zahtevam, se vprašajmo zakaj. Mogoče bomo našli odgovor v nas samih in nam bo postalo jasno, da smo vsi mi odgovorni za prostor, ki nas obdaja. Naj bo naš poseg še tako neznamenit in navidezno nepomemben, je vsota posameznih vplivov na okolje nepredstavljivo velika.





NESPODBUDNI PODATKI

Žepi kmetov vse bolj prazni

SVETOVALNA SLUŽBA KZ V SODELOVANJU Z ZKB



V žepih italijanskih kmetov je vedno manj denarja. Tako namreč trdi v svojem sporočilu Zavod za storitve na agroživilskem trgu (ISMEA). Trend padanja dohodkov kmetijskih obratov se po mnenju tega zavoda neprekinjeno nadaljuje v rastočem obsegu. Razlogov je po vsej verjetnosti več. Najpomembnejša pa sta sledeča: premajhen obseg kmetijskih gospodarstev in razdrobljenost ponudbe kmetijskih pridelkov in izdelkov.

O položaju italijanskega kmetijstva neizpodbitno govorijo statistični podatki. Od tržne vrednosti kmetijskega pridelka, ki pride na tržnico, ne da bi šel skozi vrata predelovalne industrije, ostane kmetu le kakih 20 centov od vsakega evra, ki ga potrosi končni kupec. Tudi pred desetimi leti je bilo to razmerje neugodno, a je pridelovalcu vendarle ostala četrtina vrednosti (26 centov na evro). Velika večina tržne vrednosti gre torej ostalim dejavnikom, ki

sledijo pridelavi: prevoznikom in trgovcem ter za druge logistične stroške.

Kmetijstvo je šibak člen prodajne verige tudi pri pridelkih, ki gredo v agroživilsko industrijsko predelavo. V tem primeru ostane kmetu-pridelovalcu le 6% končne tržne vrednosti, medtem ko mu je še pred desetimi leti ostalo 8,5%. Temu je dodati, da se v tej verigi slabša položaj celotnega proizvodnega dela. Tudi predelovalna industrija beleži padec svojega deleža, ki znaša 42%, medtem ko je še pred desetletjem dosegal 46%. Vedno nižji delež, povprečno 42%, pa pripada distribuciji in ostalim storitvam, ki so bile še pred nekaj leti na višini 39%.

Pri nižanju kmečkih dohodkov naredi svoje tudi porast pridelovalnih stroškov v povprečnem letnem vzponu 2,7%, ki jih le deloma krije letno višanje cen pridelkov (povprečno 1,8%).

Rešitev, vsaj delno, je videti v povečanju izvoza italijanskih kmetijskih pri-

delkov, ki je trenutno izpod povprečja držav EU, saj dosega pri kmetijski proizvodnji 11,4%, pri proizvodih agroživilske industrije pa 17,8%, kar je znatno manj od tega, kar dosegajo ostale pomembnejše članice skupnosti: Francija, Nemčija in Španija. Na srečo se izvozni trend omenjenih dobrin v zadnjih dveh letih izboljšuje, saj je prišlo do 12,8% porasta v letu 2010 in 8,5 v naslednjem. Dve tretjini izvoza (68%) gre v države unije, le slaba tretjina pa v druge države. Možnosti večanja izvoza agroprehrambenih proizvodov, kot tudi pridelkov, so torej velike. Treba pa jih je znati izkoristiti, posebej v nekaterih državah, ki so tradicionalne uvoznice italijanskih proizvodov, predvsem pa ZDA, Švica in Japonska.

Velik izvozni potencial predstavljajo tudi tako imenovane države BRIK (Brazilija, Rusija, Indija in Kitajska), ki bodo v prihodnosti imele vedno pomembnejšo gospodarsko težo in s tem rastoče možnosti uvoza.

KORISTNI NASVETI

Krepimo naše zdravje z uživanjem grozdja

V teh dneh, ko je pri nas trgatav v polnem teku, ali je ponekod že zaključena, bomo posredovali nekaj informacij glede glavnih lastnosti grozdja. Pri nas v glavnem gojimo grozdje za predelavo v vino. Če pa kdo ima doma kako trto za namizno grozdje, je to za direktno uporabo boljše, saj večina namiznih sort ne vsebuje semen. Grozdje vsebuje veliko več zdravnih lastnosti, kot ostali sadeži.

Zanimivo je, da je v grozdju razmerje vode, beljakovin, mineralov in sladkorjev, zelo podobno materinemu mleku. Če odvezemo kožico, pečlje in pečke, vsebuje meso, odvisno od sorte grozdja, 65 do 85 % vode, 10 do 30 % sladkorjev, 0,2 do 0,6 % mineralov, 0,3 do 1,2 % jabolčne kisline in 0,4 do 0,8 vinske kisline. Med sladkorji so v zrelem grozdju zastopani sadni in grozdni sladkor v enakih količinah, saharoze pa je veliko manj. Važne so tudi kisline, med katerimi sta najbolj zastopani vinska in jabolčna.

Grozdje pozitivno deluje na lepoto. Vitamini A, B, C in E, minerali, kot so natrij, fosfor, kalcij, kalij, železo, magnezij in flor, ter jabolčna, vinska in citronska kislina, varujejo kožo pred škodljivimi zunanjimi vplivi in znatno upočasnijo proces staranja. Polifenoli v kombinaciji z ostalimi sestavinami ugodno delujejo na vse vrste kože, jo prekrvavijo, ohranjajo njeno elastičnost in vlažnost. Koža postane bolj nežna in sveža. Tudi umivanje obraza z grozdnim sokom ali vinom deluje na ohranjanje mladostnega videza.

Grozdje, bodisi za vino, kot namizno, je energično, polno mineralov in torej odlično, ko slednji v telesu primanjkujejo. Obenem odpravlja toksične snovi iz telesa, je diuretično in odvajalno, pomaga proti zaprtju. Dobro je tudi za anemične ljudi in v času okrevanja po kateri bolezni. Grozdje priporočajo tudi otrokom in v razvojni dobi, pa tudi nosečnicam in v dobi dojenja, ter osebam med in takoj po posebno visokemu fizičnemu ali psihološkemu naporu. Grozdje priporočajo osebam, ki bolehalo za revmo ali artrazo, osebam z visokim krvnim pritiskom, osebam podvrženim debelosti in na splošno vsem, ki imajo upočasnjen metabolizem. Grozdje je tudi odlično sredstvo proti ekcemom in izpuščajem, spodbuja delovanje črevesja in ledvic ter učinkovito deluje proti kopičenju sečne kisline in arteriosklerozi. Ta sadež pomaga pri izgubi odvečne teže, uživanje kožice pa pomaga pri prebavi.

Zelo priporočljiva je tako imenovana »grozdana dieta« s svežim grozdem, ki lahko traja tudi do 15 dni. Grozdje moramo pred uživanjem dobro oprati. Na začetku jemo le nekaj grozdja na dan poleg druge hrane. Nato lahko pridemo tudi do 2 kg grozdja na dan in počasi opustimo drugo hrano. Med grozdnim dieto ne smemo uživati kave, čaja in alkoholnih pijač. Zaradi boljše prebave grozdje uživamo po možnosti daleč od drugih obrokov, dobro očisti črevesje in jetra. Grozdnice dijete ne priporočajo osebam, ki bolehalo za gastritisom, sladkorno boleznijo in kolikami. Obenem ni priporočljiva za otroke mlajše od 4 let, ker vsebuje preveč celuloze v lupini. Pravzaprav za vse velja, da večino lupine raje dobro zgrizemo, nato jo odstranimo, da ne bi imeli problemov s črevesjem. Preden se lotimo grozdnice dijete je bolje, da se posvetujemo z zdravnikom.

Če hočemo ohraniti grozdju svež okus za nekaj časa, ga pobereimo skupaj z delom mladice, na kateri raste. Del mladice naj bo dolg 30-40 cm, hranimo jo v posodi z vodo. Grozdi naj se ne dotikajo med seboj. Postavimo jih v hladen prostor, občasno moramo doliti vodo v posodo.

Grozdje lahko tudi sušimo. Pravilno hranjeno grozdje traja tudi nekaj mesecev. Če nimamo namiznega grozdja, tik pred trgatvijo izberemo nekaj lepih, popolnoma zdravih grozdov. Paziti moramo, da ga med sušenjem ne napadejo nekatere glivične bolezni, kot na primer botritis ter glive skupine *Penicillium*, *Rhizopus* in *Aspergillus*. Sorte grozdja, ki imajo manjše jagode se bolje ohranijo kot sorte z velikimi in kompaktnimi jagodami. Zelo težko se ohranijo tudi grozdi, ko v času trgatve dežuje, takih grozdov pa ni priporočljivo shranjevati. Najbolje se grozdi ohranijo, če je med pobiranjem toplo podnevi in hladno ponoči ter ob nizki vlažnosti.

Grozdje sušimo na več načinov. Lahko ga na primer položimo na vodovodne police iz trsa ali iz mreže tako, da zrak kroži. Lahko pa grozde obesimo na kovinske kavlje, položimo v lesene ali prekrnjane zaboje, v eno samo plast, grozdi pa naj se med seboj ne dotikajo. Pri vseh treh načinih sušenja grozdja naj bo prostor z nizko zračno vlago in dobro zračen, da se ne tvorijo plesni. Občasno moramo tudi prostor prezračiti. Grozdje moramo tudi pregledati, da nima plesnivih jagod, ki jih takoj odstranimo, da se ne bi plesen širila.

Iz grozdja lahko pripravimo tudi grozdnik sok. Pijemo ga po malem in večkrat na dan. Iz neke raziskave izhaja, da kdor uživa dnevno kozarec grozdnega soka, je veliko manj podvržen srčni ali možganski kapi. Grozdnik sok lahko sedaj pripravimo in ga ustekleničimo, da ga bomo imeli tudi za poznejše mesece. Odličen je kot dodatni zaslugek v osmihah in kmečkih turizmih.

Magda Šturman

STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE - Srečanje Kmečke zveze v sodelovanju z Zadružno kraško banko

Zanimivo predavanje o trgatvi

V sredo 12. septembra je bilo v razstavnici dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah zanimivo predavanje o trgatvi in posegih, ki spremljajo predelavo grozdja in nego mošta. Srečanje je priredila Kmečka zveza v sodelovanju z Zadružno kraško banko.

O aktualni temi je predaval enolog kleti Vina-koper Boštjan Zidar, ki je na izčrpen, strokovno dovršen a istočasno lahko dojemljiv in dopadljiv način dal številnim zbranim vinogradnikom in vinarjem navodila, ki se jih morajo skrbno držati ob trgatvi ter strokovno nakazal posege za pravilno nego mošta.

V uvodnem delu je predavatelj spregovoril o letošnjem letu, ki je bilo zelo neugodno za vinogradništvo, saj ga je zaznamoval negativen potek vremenskih razmer od pozebe, burje in ponekod toče, do dolgega sušnega obdobja. Pa tudi divjad in druge živalske vrste so opravile svoje. Pozitivna plat je bila le skoraj popolna odsotnost bolezni, predvsem peronospora, oidija in botritisa, ki se niso mogle razviti zaradi pomanjkanja padavin.

Zaradi izredno vročega in sušnega poletja je prišlo do prisilnega dozorevanja grozdja, zaradi katerega so jagode v mnogih primerih majhne z negativnim razmerjem med kožico, peškami in sokom, seveda v prid prvih dveh. Pri hitrem zorenju grozdja je prišlo tudi do padca kislin, ki so večkrat izpod zelene vsebnosti.

Tradicionalno je trgatav časovno vezana na sorto, letos pa to ne velja zaradi omenjenih vremenskih razmer. Čas trgatve je odvisen prej od mikroklokacije vinograda kot od sorte. V vsakem primeru pa je treba določiti čas trgatve na osnovi rezultatov analiz grozdja za katerega določimo lahko več parametrov, od katerih pa sta vsebnost sladkorja in skupnih kislin ključna, katerima gre po možnosti dodati meritev pH-ja. V zvezi z analizo grozdja je enolog poudaril, da se je treba pri izboru jagod držati določenih kriterijev, da odbrane jagode na verodostojen način predstavljajo zrelostno stopnjo grozdja v določenem vinogradu. Glede vsebnosti sladkorja je predavatelj svetoval trgatav ob 20-22° po Brixovi lestvici, skupna kislina pa naj bi pri belih in rdečih sortah dosegale 6-7 gr/kg grozdja, pri teranu pa do 11 gr/kg, ki se pa z biološkim razkisom močno zniža.

Skrb za nego kleti

Glede nege kleti je predavatelj poudaril, da moramo pred trgatvijo preveriti higiensko stanje prostorov ter posode in opreme. Držimo se principa: čista posoda in čisti stroji za zdravo vino. V kleti naj bo prisotno samo to, kar zadeva predelavo grozdja, nego mošta in poznejše vina. Vsak tujek v kleti lahko škoduje vinu, ki se hitro navzame neprijetnih vonjev.

Shema predelave

V nadaljevanju je enolog Zidar prikazal shemo predelave belega in rdečega grozdja. Shemi smo že objavili na nedeljski strani v Primorskem dnevniku dne 9. septembra, zato ju ne bomo ponovili. Omenili pa bomo nekatere točke, ki so pri predelavi zelo pomembne in jim je predavatelj dal poseben poudarek. Najprej se je zaustavil pri uporabi žvepla v obliki metabisulfitov, ki se začne že ob drozganju. Odmerki pa so odvisni od zdravstvenega stanja grozdja (okvirno 5-10 gr/stot) in se žveplanje nadaljuje v količinah, ki so potrebne za zavarovanje mošta in pozneje vina. Količino dodanega žvepla določimo z analizo, ki nam točno pove dozo potrebno za zaščito proizvoda. Brez žvepla vino ni po mnenju strokovnjaka ohranljivo.

Poseben poudarek je nato dal na dodajanje selekcioniranih kvasovk, ki vodijo želene pozitivne biološke procese in preprečujejo negativno delovanje divjih kvasovk, ki so na začetku fermentacije v veliki večini (80%), a jih alkoholno vrenje zamori. Prav tako pomembna je hrana za kvasovke, ki je nujno potrebna, da mikroorganizmi izpeljejo do konca alkoholno vrenje in preprečijo, da ostane v vinu nepovrten sladkor.

Glede temperature vrenja je enolog seznanil prisotne, da je pri belih vinih optimalna tem-

peratura 17-20°C, nikakor pa ne izpod 14°C. Pri rdečih pa naj se suče med 24 in 27°C. Pri tem je navedel sisteme za hlajenje mošta, predvsem take, ki so vnesljivi tudi v manjše, manj opremljene kleti.

Zaustavil se je nato pri antocianih, barvnih snovi rdečih sort, ki se izlužijo v štirih dneh, morajo pa biti vezani na tanine, ki jih je treba dodati vinu, če so prisotni v nezadostni količini. V nasprotnem primeru pride do usedline teh barvil s posledičnim razbarvanjem vina.

Ob koncu svojega prestrega predavanja se je enolog zaustavil pri biološkem razkisu, do katerega mora priti čim prej, zlasti pri rdečih vinih, sicer ni vino pripravljeno za promet, zlasti pa ne za stekleničenje.

Sledil je sproščen pogovor s poslušalci, ki so postavili strokovnjaku vrsto zanimivih vprašanj, kar dokazuje zavzetost naših vinogradnikov za osvajanje novega znanja, ki v kleti učinkovito pripomore, da kakovostna raven vin stalno raste. Letos pa je poznavanje strokovnih pristopov v kleti še posebej dobrodošlo, saj je glede na težko letino vinifikacija izredno zahtevna.

Svetovalna služba Kmečke zveze v sodelovanju z ZKB



Gorica z nižjim davkom

Med 104 občinami, ki so hkrati glavna mesta pokrajin, jih je samo šest ohranilo najnižjo možno davčno stopnjo za plačilo davka IMU za drugo stanovanje. Med njimi je tudi Gorica, kjer bodo lastniki drugih stanovanj plačevali davek 7,6 tisočink. Glavnemu mestu goriške pokrajine delajo družbo Bocen, Brindisi, Matera, Oristano in Pordenon. Kar se tiče prvih stanovanj, se je Gorica odrezala slabše. Goriški upravitelji so ohranili osnovno davčno stopnjo 4 tisočink, ki velja še v drugih 41 mestih. V osmih občinah so davčno stopnjo za prvo stanovanje znižali; med njimi je tudi Trst, kjer znaša davčna stopnja za prvo stanovanje 3,9 tisočink.

V Ronkah »ne« avtodomom

Prebivalci Ulice Giare v Ronkah nočejo parkirišča za avtodome, ki ga namerava zgraditi občina tik ob parku z igrali za otroke. Jutri se bodo zato krajinj srečali z občinskim odbornikom Enricom Masarajem in mu pojasnili, da parkirišča nočejo, ker se bojijo, da bi na njem zraslo nomadsko naselje.

Kaj se dogaja v centru CIE?

Mladi demokrati bodo jutri ob 21. uri v Ljudskem domu v Gradišču priredili javno srečanje o centru za priseljence CIE. Kaj se dogaja v centru in kako v njem živijo priseljenci, bosta pojasnila pokrajinski tajnik policijskega sindikata SIULP Giuseppe Sammito in odvetnik Andrea Guadagnino.

VILEŠ - V komercialnem parku se začne gradnja veleblagovnice Coop

Zavarovali bodo nasip, delovnih mest bo tisoč

Iz varnostnih razlogov ne bo podzemnih etaž - Odprtje jeseni prihodnjega leta

V Gorici pričakujejo odprtje novega komercialnega parka pri trgovini Ikea v Vilešu z veliko zaskrbljenostjo. Še najbolj zaskrbljeni so goriški trgovci, da ne govorimo o upraviteljih tržiškega in goriškega Kinemaxa, ki ju napovedano odprtje kinodvorana ob Ikei resno ogroža. Povsem drugačno vzdušje vlada v Vilešu, kjer se prepričani, da predstavlja gradnja komercialnega parka velik izziv, ki prinaša s sabo najrazličnejše priložnosti. Ikein denar bo seveda polnil občinske blagajne iz Vileša, zaradi česar tamkajšnji občinski upravitelji z županom Luciom Cabassom na čelu pozorno spremljajo upravne postopke in nastajanje gigantskega komercialnega parka.

»Pred začetkom gradnje smo z investitorjem - družbo Inter Ikea Center Group - podpisali dogovor, na podlagi katerega bodo utrдили in zavarovali nasip ob hudourniku Ter, ki teče le nekaj sto metrov za gradbiščem. Sanacijskega dela so že v teku, saj dogovor predvideva, da bo dovoljenje za odprtje komercialnega parka izdano le tedaj, ko bo nasip ustrezno zavarovan,« zatrjuje župan iz Vileša Cabass in pojasnjuje, da so vsekakor zemljišča, na katerih gradijo komercialno središče, povsem varna. »Že preko dvesto let na tem območju ni bilo poplav. Kljub temu so se načrtovalci že za gradnjo Ikee odločili, da ne bo podzemnih etaž. Podobno bo tudi z novim komercialnim parkom, ki ne bo imel podzemnih etaž, v katere bi lahko ob večjih nalivih pronicala voda iz podtalnice,« pravi Cabass in pojasnjuje, da se je začela tudi gradnja hale, v kateri bo veleblagovnica Coop. »Investitorji so hoteli pohiteti z delom, da bi se gradnja zaključila že pred koncem pomladi prihodnjega leta. Osebno mislim, da bo za odprtje treba počakati na konec poletja - začetek jeseni, saj je treba upoštevati, da med zimskimi meseci lahko vedno pride do začasnih prekinitev gradbenih del zaradi slabih vremenskih razmer,« pravi župan, ki pa glede multikina, ki vznemirja goriško družbo Transmedia, lastnico Kinemaxov, nima svežih novic. Po njegovem prepričanju bodo kinodvorano vsekakor zgradili, vendar ne ve - tako pravi -, ali so zanjo že našli upravitelja.

V Vilešu vlada torej veliko pričakovanje za novi komercialni park, ki pa v Gorici vzbuja drugačne misli in čustva. Goriške trgovce so pred kratkim razburile besede, ki jih je za javnost izrekel pokrajinski tajnik sindikata CISEL Umberto Brusciano. Zatrđil je namreč, da naj bi komercialni park v Vilešu absorbiral del 1800 delovnih mest, ki so danes na prepihu. In dodal je, da bo tam našlo delo do 1.500 oseb. V resnici naj bi Ikein komercialni park ustvaril kakih 1000 delovnih mest, kot je pred nedavnim povedal poverjeni upravitelj družbe Inter Ikea Center Group Italia Rudolf Sumereder. Sindikalista je morda zapeljalo pretirano navdušenje nad

VILEŠ - Podpisali dogovor o dobavi V Ikeinih trgovinah hrenovke iz Romansa

V vseh Ikeinih trgovinah po Italiji ponujajo hrenovke, ki jih proizvajajo v obratu podjetja Morgante pri Romansu. Dogovor o dobavi sta podjetja Ikea in Morgante podpisali pred nekaj tedni, nakar je v Romansu stekla proizvodnja. Za podjetje Morgante ima dogovor izreden poslovni pomen, saj nekaj dni v tednu proizvajajo hrenovke izključno za družbo Ikea, ki dnevno po vsej Italiji proda na tisoče sendvičev. Z družbo Ikea je sklenilo dogovore o dobavi tudi nekaj drugih podjetij iz okolice Vileša, ki proizvajajo razne polizdelke za

pohištveno industrijo. Po besedah župana iz Vileša Lucia Cabassa so bližino veleblagovnice Ikea izkoristili tudi krajevni gostinci. »V Vilešu imamo tri-štiri gostilne in bare, ki nudijo možnost prenočišča. V njih so prenočevali številni delavci, ki so gradili Ikee, po odprtju gradbišča novega komercialnega središča pa imajo spet polno gostov,« pravi Cabass in zatrjuje, da negativnih učinkov odprtja Ikee ni občutila niti pohištvena trgovina Mobili Toscana iz Vileša. »Ker prodajajo izdelke višjega kakovostnega razreda, niso občutili večjih težav,« navaja župan. (dr)



Morgante v Romansu BUMBACA



Gradbišče novega komercialnega parka BUMBACA

nečim novim, katerega učinkov danes ni mogoče predvideti. Sumereder je še navedel, da bo poleg družbe Coop v novem trgovskem središču še drugih enajst velikih trgovin, ki jih bodo prevzele velike blagovne znamke. Doslej so si prostor že zagotovila podjetja Ciasalfa, Conbipel, H&M, OVS Industry, Saturn, Scarpe&Scarpe in Toy Center. Več bo tudi

restavracij in barov, med njihovimi upravitelji pa izstopajo Fratelli La Bufala, McDonald's in Roadhouse Grill. Večina omenjenih blagovnih znamk in verig je prisotnih tudi v drugih komercialnih središčih v Vidmu, Trstu, Gorici in Novi Gorici, tako da je na mestu vprašanje, ali bodo odprtju novih trgovin v Vilešu sledila zaprtja v drugih krajih. (dr)

VILEŠ - Gradijo novo cestninsko postajo

Dvakrat večja

Avtocesta bo dograjena pred odkrtjem komercialnega centra



Nova cestninska postaja bo dvakrat večja od sedanje BUMBACA

V Vilešu s pospeškom gradijo novo cestninsko postajo ob nastajajoči avtocesti. »Nova cestninska postaja bo dvakrat večja od dosedanje in bo s posebnim izhodom neposredno povezana na nov komercialni park ob Ikei,« pravi župan iz Vileša Lucio Cabass in pojasnjuje, da bo z avtoceste mogoče zapeljati v Ikee z obeh smeri - tako iz Gorice kot iz cestninske postaje. »Ker se bo gradnja avtoceste po vsej verjetnosti zaključila pred odprtjem komercialnega parka, v Vilešu ne pričakujemo večjih prometnih težav, saj se bodo avtomobilisti do Ikee zapeljali kar po avtocestnih izhodih,« razlaga Lucio Cabass.

TRŽIČ - V torek v Kinemaxu Shod za pokrajino in proti razsipavanju

»Prepričani smo, da ne bomo našli izhoda iz krize s krčenjem demokracije in ustavnih svoboščin. Zaradi tega se je treba boriti proti razsipavanju javnega denarja, ne pa omejevanju pravic.« Tako poudarja predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, ki prireja skupaj s svojim volilnim odborom »Mondo nuovo« javni shod v torek, 18. septembra, z začetkom ob 18.30 v tržiškem Kinemaxu. Na njem se bodo postavili v bran goriške pokrajine, ki ji preti ukinitvev, Gherghetta pa bo predstavil svoj novi politični manifest »Il coraggio della democrazia« (Pogum demokracije), ki ga je dal

natisniti na lastne stroške in ga je v prejšnjih dneh že delil na zasedanju goriškega občinskega sveta. Gherghetta je svoj manifest že poslal tudi evropski poslanki Debori Serracchiani, kandidatki Demokratske stranke za predsednika deželne vlade, ki se je v prejšnjih dneh zavzela za ukinitvev pokrajin.

K udeležbi na javnem srečanju v Trziču poziva tudi stranka Slovenska skupnost in opozarja, da bo poskrbljeno za avtobusni prevoz. Ker so mesta omejena, je nujna rezervacija na telefonski številki 0481-549161. Avtobus bo peljal skozi Gorico, Štandrez, Sovodnje, Doberdob in Ronke.

GORICA - Sodišča v Palmanovi ne bodo priključili goriškemu

Videmsko veselje

Za goriške odvetnike gre za veliko izgubljeno priložnost - »Odgovornost nosijo goriški politiki«



Sodišče v Gorici BUMBACA

Na Videmskem se veselijo priključitve sodišča v Palmanovi videmski sodnji. »Dosegli smo pomembno zmago, h kateri je prispevalo vseh 32 soudeleženih občin. Dokazali smo, da so bile naše zahteve povsem upravičene in da morebitna priključitev goriškemu sodišču ne bi odgovarjala na potrebe naših ljudi,« pravi župan iz Palmanova Francesco Martines in poudarja, da Gorici niso ničesar ukradli. »Mi smo zgolj zagovarjali naše zahteve in bili pri tem uspešni,« pravi Martines.

Priključitev sodišča iz Palmanove videmske sodnji je sprožila nezadovoljstvo med goriškimi odvetniki, za katere je Gorica izgubila pomembno razvojno pri-

ložnost. »Če bi sodišče iz Palmanove združili z goriškim, bi pridobili vsaj deset do petnajst sodnikov in bi vsaj podvojili število upravnega osebja. Na žalost tehnična vlada ni upoštevala navodil svojih tehnikov, saj je goriška odvetniška zbornica v svoji vlogi tehničnega organa že pripravila plan reorganizacije za deželni sodni sistem, ki je predvideval združitev sodišča iz Palmanove z goriškim in je ohranjal samostojnost sodišča v Tolmeču,« poudarja Silvano Gaggioli, predsednik goriške odvetniške zbornice, ki je prepričan, da so politiki iz goriške pokrajine premalo zavzeto spremljali zadevo, zato so v veliki meri odgovorni, da so v Palmanovi dosegli združitev z Vidmom.



NOVA GORICA-GORICA - Mejni prehodi, ki niso v ponos

Razbito steklo in odpadki Krajane je sram, države ni?

Italijanski strani ni v čast, da sredi vozišča na dnu Škabrijelove še vedno ni bil odstranjen cementni podstavek



Ostanki kabine na solkanskem mejnem prehodu (levo), posoda in odvržene vrečke z odpadki na zanemarjenem zemljišču ob nekdanji carinarnici na Erjavčevi ulici, tik za državno mejo (spodaj)

FOTO K.M.

SOVODNJE - »Blok« Občina bi ga porušila

Država želji še ne bo ustregla

Sovodnjska občina bi rada čim prej porušila mejni objekt na italijanski strani nekdanjega mejnega prehoda pri Mirnu in namesto tamkajšnjega nevarnega križišča zgradila krožišče. To je sovodnjska županja Alenka Florenin poudarila na nedavnem tehničnem omizju o varnosti na državni cesti št. 55, vendar se njeni želji vsaj v kratkem času ne bosta uresničili. Inženir Manuel Rosso z uprave državne posesti je za mejni objekt dejal, da je njegovo upravljanje težavno, kar pomeni, da bo treba na njegovo rušenje še čakati. Inženir Donato Stinat iz podjetja ANAS pa je dodal, da za gradnjo novega krožišča enostavno nimajo denarja.



Italijanska podrtija pri Mirnu

Razbita kabina, s katere še visijo kosi stekla, na solkanskem mejnem prehodu ter zanemarjena in z odpadki nasmetena okolica nekdanjega objekta carine na koncu Erjavčeve ulice, v neposredni bližini Škabrijelove ulice v Gorici: to sta prizora, ki ju ugledajo prišleki ob vstopu v Slovenijo. Takih prizorov se sramujejo tudi domačini, ki so nas na stanje na obeh mejnih prehodih tudi opozorili. Italijanski strani pa tudi ni v čast, da sredi vozišča na dnu Škabrijelove še vedno ni bil odstranjen cementni podstavek sicer odstranjene policijske kabine.

Gospod, ki stanuje v hiši tik ob nekdanjem mejnem prehodu Erjavčeva, ve povedati, da koša za smeti, s katerega odpadki padajo vse naokrog - tako prepoln je -, nihče ne prazni. Za košnjo trave je poskrbela kar suša, medtem ko odpadke veje in plodovi z bližnjega drevesa na tleh čakajo, da bodo kar sami od sebe zgnili. Tam mimo se vsakodnevno pelje več tisoč vozil, pa tudi peš ali s kolesom jo prečka mnogo prebivalcev obeh prostorov.

Veliko prometa gre tudi mimo nekdanjega mejnega prehoda Solkan, kjer še vedno stoji nadstrešek, sredi ceste pa kabina, ki so jo nekdanj uporabljali policisti in cariniki. Pred poldrugim mesecem se je vanjo zaletel vinjen italijanski voznik in jo poškodoval. Takšna je še vedno: z nje nevarno visijo ostri kosi stekla, odtrgan sprednji del pa razkriva klavirno notranjost: zvrnjen polomljen stol in ostanki skromnega pohištva. Tudi na pločniku v bližini je še moč opaziti razbito steklo ...



Po odgovore na vprašanja, zakaj je stanje na teh dveh mejnih prehodih takšno in kdo je odgovoren zanj, smo se obrnili na ministrstvo za pravosodje in javno upravo, ki je - tako piše na njihovi spletni strani - odgovorno za upravljanje in vzdrževanje mejnih prehodov. »Ker gre za opuščena mejna prehoda, ki sta namenjena odtujitvi, prenosu las-

tništa ali oddajanju nepremičnine in zaradi pomanjkanja oz. omejenih finančnih sredstev ministrstvo za pravosodje in javno upravo nima sklenjenih nobenih vzdrževalnih pogodb,« nas je presenetil odgovor iz Ljubljane. V nadaljevanju služba za odnose z javnostmi omenjenega ministrstva navaja, da na mejnem prehodu Erjavčeva ministrstvo plačuje stroške odvoza komunalnih odpadkov pristojnemu komunalnemu podjetju. Za ceste, ki vodijo skozi navedena opuščena mejna prehoda, pa so odgovorne občine, dodajajo. Ko smo na novogoriški Komunalni preverili, če so oni tisti, ki bi morali odvažati smeti, a jih ne, pa smo izvedeli, da tamkajšnja posoda za smeti sploh ni v njihovi lasti ter da takšnih posod za odpadke z njihovimi vozili niti ne morejo prazniti, sami imajo namreč povsem drugačne kontejnerje in kante za smeti. Očitno je bil kovinski smetnjak v lasti obmejnih organov, po njihovem odhodu pa ga nihče več ne prazni. So pa na Komunalni ob našem poizvedovanju povedali, da bodo o tem obvestili pristojno inšpekcijo, tako da se bo v zvezi s tem morebiti le kaj premaknilo. Da bodo v primeru razbite kabine v Solkanu ustrezno ukrepali, so obljubili tudi na ministrstvu, kjer pojasnjujejo: »Žal o nesreči nismo bili obveščeni, bomo pa v zvezi z vašimi informacijami pridobili podatke o tem ter po izvedenem ogledu v dogovoru z občino ustrezno in v okviru pristojnosti ukrepali.« Upajmo, da še preden se kdo poreže na grozečem steklu ...

Katja Munih

VRH - V soboto Ob športu ples in glasba

Vrhunec večera bo s 3 prašički

Za zaključek poletnega delovanja in za dober začetek jesenskega se je mladinski odsek društva Danica že drugič odločil, da bo soboto, 22. septembra, v enem večeru združil šport, ples in glasbo. Ob 18. uri se bo začela nogometna tekma med vrhovskimi Under in Over 30; ob 20. uri bo nastopila plesna šola Alexander Club iz Trziča, ki se od leta 1991 ukvarja s plesom v vseh njegovih oblikah in za vse starosti; šolo vodi učitelj Paolo Claudi, predseduje pa ji Irene Zarcone. Ne da bi zanemarjali igrive in vzgojne plati raznih vrst plesa, so v plesni šoli zelo pozorni tudi na športne latinsko-ameriške plesne. Plesalci društva Alexander, ki je vpisano v italijansko federacijo športnega plesa FIDS, se vsak konec tedna pomerijo v raznih plesnih kategorijah po vsej Italiji. Ko nastopajo, plesalci kluba Alexander pokažejo vse discipline in vrste plesov, s katerimi se ukvarjajo na sedežu v Trziču in na podružnicah v Gorici in Trstu. Vse plesalce odlikuje ljubezen do plesa, do gibanja in glasbe.

Ob 21. uri bo nastopila skupina Rock na Bndimi, mladinski ansambel iz Nabrežine in okolice, ki deluje približno pol leta, a je imel že številne nastope na raznih prireditvah in kot predskupina na šagrah. Igrajo narodnozabavno glasbo in pop rock priredbe. Člani skupine so Liam (bobni) s sestro Ailin (vokal), Simon (harmonika), Gabrijel (trobenta), Matilda (saksophon), Boris (bas) in Danijel (kitara); ob 22. uri pa bo nastopil ansambel 3 prašički, ki je na Vrhu že stalni gost, saj je član skupine tudi Daničič društveni odbornik Manuel. Ansambel deluje že pet let, ravnokar so njegovi člani zaključili snemanje zgoščenke, polne avtorskih pesmi, ki bo izšla v kratkem. Zasedba se je skozi leta spremenila, od prvotnih članov sta ostala ustanovitelja Dinbu na basu in Aljoša na kitari, ki sta se jima pred časom pridružila pevec Wally in harmonikar Manuel. Z ansamblom bo na bobnih nastopil še posebni gost - to bo pravo presenečenje. Na Vrhu bodo 3 prašički nedvomno poskrbeli za prijetno vzdušje tudi s hudomušnimi skeči, seveda bodo zaigrali tudi kopico pesmi iz prihajajoče zgoščenke. Vstop bo prost.

Soba za založniške pobude

Goriška pokrajina je objavila razpis za oddajo v najem sobe na tretjem nadstropju palače Alvarez v Gorici, ki bo namenjena novim založniškim pobudam. Rok za vložitev prošnje zapade 12. oktobra, več informacij je na spletni strani www.provincia.gorizia.it.

Furlanski dovtipi v Romansu

V lokandi Alla Posta v Ulici Roma v Romansu bodo v torek, 18. septembra, ob 20.15 predstavili knjigo furlanskih dovtipov in zabavnih zgodb »Robononis«; spregovorila bosta Ferruccio Tassin in Hans Kitzmüller iz založbe Britan.

Praznujejo vrnitev pod Italijo

Na Trgu Republike v Trziču bo v torek, 18. septembra, ob 9.45 svečanost ob 65. letnici vrnitve mesta pod Italijo. V sprevodu bodo korakali do spomenika v Ulici Fratelli Rosselli, kjer bodo nagovorili krajevnih upravitelji.

Odkritje spominske plošče

Na Lazni bodo danes ob 12. uri odkrili spominsko ploščo Filipu Šuligoju - Rombonu, prvemu aktivistu na Trnovski planoti. Slovesnost bo potekala ob spomeniku pokrajinskega odbora NOB za Slovensko primorje. (km)

V bivši karavli Klapa Srdela

V bivši solkanski karavli bo jutri ob 18. uri na prireditvi »Slovo od poletja« nastopila hrvaška klapa Srdela. Prodaja vstopnic na prireditvenem prostoru od 15. ure dalje. (km)

ŠTANDREŽ Pestra ponudba vadb za odrasle, zumba za otroke

Poleg svojega rednega tradicionalnega in kulturnega delovanja štandreško kulturno društvo Oton Župančič tudi za letošnjo sezono ponuja raznovrstne vadb za otroke, moške in ženske vse starosti, ki bodo potekale v domu Andreja Budala od 1. oktobra dalje.

Za vse tiste, ki so dom obiskovali že lani, se bodo tudi letos nadaljevali tečaj spinninga, pilatesa, zumba in joga. Spinning je vse bolj priljubljena skupinska vadba na spinnerjih - notranjih kolesih, kjer si vsak posameznik nastavlja težavnostno stopnjo sam. Izvaja se ob glasbi pod vodstvom spinning instruktora. Spinning je primeren za moške in ženske vseh starosti, ki želijo pridobiti kondicijo, zmanjšati obseg telesa in učvrstiti svoje mišice. Zumba je skupinska vadba, ki spaja latinsko ameriške in pop ritme z edinstvenimi kombinacijami koreografij, ki se jim zlahka sledi. Plesno predznanje ali partner nista pogoj. Pilates pa je vadba, ki odpravlja bolečine v hrbtu in poveča telesno moč. Je način sprostitve in premagovanja stresa. Dinamična joga se poslužuje psihofizičnih tehnik, ki združujejo čutenje, zavedanje, delovanje uma in spoznavanje svojega telesa. Pri vadbah se opravljajo fizične, dihalne in sprostitvene vaje, poleg tega pa se tudi poje, kar izboljša razpoloženje (informacije za jogo na tel. 348-9260604).

Letošnja novost je zumba za otroke od 6. do 13. leta starosti - Zumbatomic. Namenjena je fantom in dekletom, ki radi plešejo, se sproščajo in hočejo vedno biti polni energije. Ples otrokom poveča koncentracijo, samozavest, izboljša koordinacijo in pospeši metabolizem. Vsebuje koreografijo hip-hopa in latino ritmov. Seestanek s starši in poskusna vadba za otroke bosta v sredo, 3. oktobra, ob 16. uri oz. 16.30 v domu Andreja Budala v Štandrežu.

Tudi letos bosta na voljo dva termina za predstavitev disciplin z možnostjo brezplačne vadbe. Pilates bodo predstavili v sredo, 26. septembra, ob 19. uri, zumba pa v četrtek, 27. septembra, ob 19. uri. Zaradi omejenega števila mest predlagajo udeležencem, da se za predstavitev vadb predhodno prijavijo; prijava in informacije na tel. 00386-70-820453 ali preko naslova suzana.komel@gmail.com. Urniki vadb bodo objavljeni med obvestili.

GORICA - Čezmejna reklamna akcija

Novogoriški avtosalon lovi kupce pred ljudskim vrtom

Že pred tremi leti smo zapisali, da se vse več Goričanov odloči za nakup avtomobila v Sloveniji. To so verjetno opazili tudi v novogoriškem avtosalonu Sawal, kjer očitno želijo število kupcev iz Italije še dodatno povečati. Zaradi tega so pripravili reklamno akcijo, v okviru katere so v prejšnjih dneh po Gorici nalepili več jumbo plakatov. Nanje so - samo v italijansčini - zapisali, da je za Goričane, ki hočejo kupiti avtomobil znamke Opel, najbližji avtosalon v Novi Gorici. To je sicer tudi res, saj so pred časom zaprli avtosalon v Marianu, tako da prodajajo Oplove avtomobile v goriški pokrajini le še v Trziču.

Od petka do danes podjetje Sawal nekaj svojih avtomobilov razstavlja v ljudskem vrtu v Gorici, kar je že sprožilo zanimanje številnih mimoidočih. Na najbolj zanimivo vprašanje o ceni vozil pa v ljudskem vrtu ni mogoče dobiti odgovora, tako da se bodo morali zainteresirani odpraviti v Novo Gorico, če želijo izvedeti, koliko stanejo Oplovi avtomobili.



»Lov« na kupce pred ljudskim vrtom

BUMBACA



KROMBERK - Spomin na Vinka Vodopivca in kromberško dogajanje

Bil je narodnjak, pri njem oaza za slovenske meščane

»Pod pretvezo cerkvene glasbe vrši učinkovito propagando privrženosti slovanstvu« - Drevi »Kovačev študent«

Ob vsakoletnem vaškem shodu, prazniku Marijinega rojstva, so se v nedeljo, 9. septembra, Kromberžani s slovesno službo božjo in procesijo spomnili tudi svojega najdražjega župnika Vinka Vodopivca, ki jih je po 55 letih službovanja zapustil 29. julija 1952. Ob 60-letnici Vodopivčeve smrti so Kromberžanom pred spomenikom lepo zaigrali Vipavski tamburaši, saj je kromberški skladatelj napisal veliko skladb prav tamburicam. Vinko Vodopivec je bil duša ilegalnega kulturnega življenja v okupirani Primorski.

Prebivalci lepe, a revne vasi, ki se je vse do prihoda v srednjem veku graščaka Ivana Marije von Cronberg imenovala Stran, so bili v velikem številu skoraj tri stoletja podložniki zemljiških gospodov Coroninijev. Kolonat je bil dokončno odpravljen po drugi svetovni vojni. Prvi laični učitelj je bil leta 1881 Srebrnič, sledil mu je dolgoletni, prizadevni Fran Vilhar, katerega se je moja mama zelo rada spominjala, tako kot njegovih sinov Staneta in Srečka, saj sta bila njena sošolca. Celotno življenje tudi potem, ko je bila Gorica odrezana od svojega zaledja, je bila zelo navezana na svoj »Klomperk«, rada je ohranjala sorodstvene in prijateljske vezi in tako tudi meni podarila najlepša otroška in mladostna leta. Tudi zame je bil kromberški shod pravo doživetje; po graparju, sedanji Vododovni stezi, so proti vabljivi predmestni vasi, ki je štela kar sedem gostiln, - prva je bila »V lesinah« pri Poberaju, zadnja pri Pavlinu pod vznožjem Lok - hiteli goriški meščani vseh narodnosti. Največ je bilo Slovencev, saj je bil Vodopivčev Kromberk prava oaza za zapostavljene meščane, ki so pri prazničnem bogoslužju lahko prisluhnili čudovitemu tenoristu Jožku Bratužu, bratu skladatelja Lojzeta. Oba sta pri Vodopivcu našla glasbenika, ki je postavil most med slovensko posvetno in cerkveno glasbo, in skupaj so skušali zapolniti vrzel v vedno bolj opustošenem javnem življenju slovenskega človeka.

Kromberško šolo - »Scuola elementare Torquato Tasso« - je obiskovala tudi Bojana Pavšič, zadnja pevka iz cerkvenega zbora, ki ga je pred drugo svetovno vojno in po njej vodil Vodopivčev učenec Lojze Pavlin. Skupaj sva obudili čas, ko je slovenska beseda živela lahko le v molitvi in pesmi. 92-letna Kromberžanka se spominja: »Lojze Pavlin je bil zlat človek, prava družba za gospoda Vinka, ki ga je pripravil za organistovsko službo in vodstvo zbora. Po končani šoli sem komaj 14-letna pela v cerkvenem zboru in se srečala z latinščino, saj smo v cerkvi morali vedno imeti pri roki latinske skladbe, pri procesiji pa se slovenskih, tudi tistih lepih Marijinih, ni smelo peti.«

Alojz Pavlin iz Lok je bil v vojnem času med tisoči pripadniki Posebnih bataljonov, izgnanih na Sardinijo; po prihodu zaveznikov je s pomočjo ameri-



škega brigadnega generala Johna Paula Rataya ustvaril mogočen zbor Simon Gregorič, ki je slovensko pesem ponesel iz Sardinije, preko Korzike do osvobojenega Marseilla.

Branja in pisanja v slovenščini se je gospa Bojana začela učiti pri veroučni uri gospoda Vodopivca, še bolj pa kot članica Marijine družbe. »Prednica je bila grofica Nicoletta Coronini, ki je odlično obvladala slovenščino, kot tudi njen brat grof Viljem. Ob nedeljah popoldne nam je pripovedovala zanimive povesti, skupaj smo pele nabožne in narodne pesmi in se veselo pogovarjale.« Ko so tistega »sodnega dne« 25. junija 1944 nemške vojaške enote pregnale pred cerkvijo Sv.

Kromberški cerkveni zbor pred drugo svetovno vojno (zgoraj), Vodopivčev spomenik pred kromberško cerkvijo (desno)



Trojice nad 180 prebivalcev kromberške fare, je bila med 22 izbranimi dekletki tudi Bojana Pavšič. »Gnali so nas v Gorico skupaj še z osmimi domačini. Njim je bil namenjen Dachau, nam pa uničevalno taborišče Auschwitz. Vse tri dni pred odhodom nam je grofica Nicoletta pošiljala hrano v zapor in nas pri okupacij-

skih oblasteh skušala zaman izprostiti. Cvet kromberških deklet se je spremenil v nove številke delovnih sužnjev Tretjega rajha.«

»Sodni dan« svojih faranov je župnik Vodopivec opisal v eni izmed osmih beležnic »Agenda ecclesiastica«, saj ni bilo dneva, da ne bi zabeležil vseh požigov,

janska čustva.«

Obe svetovni vojni sta povzročili veliko gorja pridnim kmetom izpod Škabrijela. Škabrijel se ne imenuje zaman gora smrti. V treh tednih enajste bitke na Soški fronti je bilo tukaj na obeh nasprotnih straneh, Italije in Avstro-Ogrske, skupaj 300 tisoč mrtvih, pogrešanih, ranjenih in invalidov. Ob vrnitvi iz begunstva so Kromberžani lahko videli le strahotne posledice bojev. Porušeni so bili domovi, uničena polja, vinogradi in gozdovi. Moj ded Anton je bil ranjen na Tirolskem, sedaj počiva na pokopališču v Innsbrucku.

»Achtung Bandengebiet: Strasse Moncorona, Ravnizza« - Pozor banditsko območje, cesta Kromberk, Ravnica. Tako je pisalo pred severno goriško železniško postajo po prihodu nemške vojske v Gorico septembra 1943. Kromberk je na pomlad leta 1944 štel 537 krajanov, 145 jih je moralo v taborišča; tam jih je umrlo 28. V narodnoosvobodilnem boju je padlo 44 domačinov, tik pred koncem vojne v Trnovskem kraju komaj 22-letna borka Goriške brigade Anica Cotič, pokopana ne ve se kje. Kljub vsemu, kar so hudega v dvajsetem stoletju doživeli prebivalci lepih naselij kromberške fare, ohranjajo svež spomin na dobrega »pastirja«, saj so tudi po njegovi zaslugi ostali zvesti svoji zemlji in svojemu narodu.

Vodopivčevo spevoigro v treh dejanjih »Kovačev študent« bodo danes, 16. septembra, ob 20.15 v amfiteatru gradu Kromberk uprizorili moška pevska zbornica Kromberški Vodopivci in Lipa Ravnica, solopevke, solopevci in godalni kvartet Glasbene šole Nova Gorica, Folklorno društvo Gartrož in Domači godci Kulturno turističnega društva Lokovec.

Dorica Makuc



Cerkveni pogreb padlih partizanov - domačinov poleti 1945



Spomladi leta 1946 so se zbrali pred cerkvijo pri Sv. Trojici preživeli taboriščniki in interniranci kromberške fare, sredi druge vrste sedi župnik Vinko Vodopivec



Nicoletta Coronini na sliki Eleonore Novelli di Bertinoro iz leta 1928



Grofica Nicoletta na podobici, ki so jo v Kromberku izdelali ob njeni smrti

zločinov, opustošenja domov svojih trpečih faranov. Duhovnik in umetnik nam je zapustil dragocen dokument, v katerem izvem vse podrobnosti iz njegovega življenja od 1935. do 1949. leta. Iz dneva v dan je »dobri pastir« pisal, kaj se dogaja v Kromberku, Lokah, Grčni, na Damberju in na Ajševici. Njegovi farani kot tudi številni prijatelji se ga spominjajo kot vedrega in dobrodušnega človeka, ki je bil vsem težavam navkljub nagnjen k vedremu opazovanju življenja. Toda opazovali so ga povsem drugače iz goriške kvesture. V poročilu, ki ga je 2. decembra 1933 goriški kvestor Pennetta poslal prefektu, beremo: »Pod pretvezo, da piše cerkveno glasbo, vrši učinkovito propagando privrženosti slovanstvu ... in najde ob poučevanju verouka ugodne priloznosti, da otrokom vceplja protiitali-

GORICA - Znane in manj znane zgodbe o meji

Od »nedelje metel« do B.B.

Knjiga Roberta Covaza črpa iz kompleksnega časa, ko je goriški človek, ne glede na narodnost, »iskal samega sebe«

Pri goriški založbi LEG je pred poletjem izšla knjiga »La domenica delle scope e altre storie di confine« (Nedelja metel in druge zgodbe ob meji) novinarja Roberta Covaza. V vidiku njenega ponatisa založnik napoveduje ponovno predstavitev, tokrat v Kulturnem domu v Gorici.

»Nedelja metel« se je pripetila 3. avgusta 1950 in sodi v kolektivni spomin Goriške kakor prvi padec meje v našem prostoru. Zato je bilo o tem že marsikaj napisane. Snov je bila odskočna deska za novinarja Enza Bettizo (za Corriere della Sera), na straneh Primorskega dnevnika je o tem pisal Marko Waltritsch, Darko Bratina je pripeval prodoren zapis za revijo Isonzo So-

ča, v knjigi »Z zahodnega roba« je temo nato obdelal zgodovinar Branko Marušič, naj omenimo še zapise Sandra Scandolare v dnevniku Il Piccolo in reviji Isonzo Soča. Zadnja leta pa nam z zgodbami iz goriške polpretekle zgodovine kar naprej streže Roberto Covaz (»Niente da dichiarare«, »Il partigiano Benvenuto«, »Chi ha ucciso Gigi Oca« itd.). Tokrat se je lotil dogajanja po koncu druge svetovne vojne. Gre za kompleksen čas, v katerem je goriški človek, ne glede na narodnost, »iskal samega sebe«. Avtor je v knjigo vpletel tudi najbolj kočljiva vprašanja, ki zadevajo goriške Slovence: od poitalijančenja imen in priimkov do »pripovedi sanjanja z odprtimi očmi, ker si Slo-

venec«. Zanimive so tudi zgodbe gospe Celestine oz. gostilne Pri luni, o krajih kipa svetogorske Marije, o krutosti razmejitvenih posegov. V njegovi pripovedi bomo našli kavarino Bratuž, trgovine Kosič, Čotar in Uršič v Raštelu, Primorski dnevnik itd., še najbolj podrobno pripoved pa je posvetil »nedelji metel«.

Znano je, da je to bil neke vrste prvi in le trenutni padec meje, prvi eksodus iz nastajajoče Nove Gorice v Gorico, manj znano pa je, da smo bili dve leti kasneje (1952) priče eksodusu v nasprotno smer. Zaslugo je imela francoska filmska zvezda Brigitte Bardot. V Novi Gorici so namreč vrtili film v izvorniku »Manina, la fille sans voiles« (Ma-

nina, dekle brez pajčolana), v katerem je B.B., seks simbol šestdesetih let, razkazovala svoje bogato oprsje. V Italiji je veljala cenzura s cerkvenim blagoslovom, ki je v »komunistični diktaturi« tedaj niso poznali. Zato so oboževalci B.B. in njenega telesnega razkošja trumoma vdrali čez mejo. Danes se goriški svet obrača nekoliko drugače. B.B., ki je privabljala Goričane, je bila tedaj lepota in na višku svoje slave, današnja Gorica pa vabi k sebi bivšo porno igralko Selen, zbledelo zvezdico, ki B.B. ne seže niti do gležnjev. Morda je res bolje, če se za hip spet zatečemo v preteklost in o Gorici spregovorimo z zgodba-ma o »nedelji metel« in Brigitte Bardot.

Igor Komel



V Gorico so prišli po metle

**PORAZ MILANA!**

MILAN - Kriza Milana se pogloblja že na začetku sezone. V tekmi 3. kroga A-lige je sinoči na domačem stadionu Meazza z 0:1 izgubil proti Atalanti. Edini gol je v 19. minuti 2. polčasa dosegel Cigarini (na sliki). Denis je za Atalanto v prvem polčasu zadel vratnico. To je bil že drugi letošnji poraz Milana. V popoldanski tekmi sta se Palermo in Cagliari razšla pri neodločene 1:1. Po голу Riosa za Palermo ob izteku polčasa, je Cagliari izenačil mladi Sau tri minute pred koncem tekme.

**DAVIS CUP: ODLOČILEN 3. DAN**

GIJON - O finalistih teniškega Davisovega pokala bo odločal današnji tretji dan. ZDA je proti Španiji v igri dvojic znižala zaostanek na 1:2, saj sta brata Bryant s 6:3, 6:7, 7:7, 7:5 premagala Granollersa in Lopeza. V Buenos Airesu Češka vodi proti Argentini z 2:1, Stepanek in Berdych sta s 6:3, 6:4, 6:3 odpravila Berlocqa in Shwanka. V tekmi za obstanek v svetovni skupini Italija proti Čilu vodi z 2:1, Fognini je v nadaljevanju prekinjenega dvoboja dobil peti set (6:2) proti Capdevillu, a dvojica Seppi/Bracciali je s 6:4, 4:6, 6:4, 6:2 klonila pred Aguilarjem in Capdevillom.

PEDROSA DANES S PRVEGA MESTA

svetovnega prvenstva, Jorge Lorenzo, tretje pa Britanec Cal Crutchlow (oba Yamaha). V razredu moto2 je bil najhitrejši Španec Marc Marquez (Suter), v razredu moto3 pa Nемец Sandro Cortese (KTM).

SAN MARINO - Španski motociklist Dani Pedrosa (Honda) je bil najhitrejši na kvalifikacijah pred VN San Marina, ki bo danes v Misano. Drugo mesto je v elitnem razredu motoGP zasedel njegov rojak in po dvanajstih dirkah vodilni v skupni razvrstitvi

NOGOMET - Triestina po 37 letih spet igrala prvenstveno tekmo proti tržaškemu nasprotniku

4.000 ljudi, goli, pivo



San Luigi je tribune polnil s svojimi mladimi igralci, ki jih Triestina (še) ne premore; spodaj nogometaš Triestine Muiesan je dosegel tri gole in solidarnost z delavci tovarne Sertubi

ANSA

1500 prodanih vstopnic že v predprodaji, še več kot enkrat toliko na blagajnah stadiona Rocco. Včerajšnjega derbija med San Luigiem in Novo Triestino v elitni ligi sicer ni mogoče primerjati z legendarnim mestnim dvobojem med Triestino in Ponziano, ki je 1. decembra 1974 privabil na stadion Grezar več kot 20.000 glavo množico (po uradnem štetju 20.360), vendar je bil odziv Tržčanov nad pričakovanji in število navijačev je nedvomno presevalo običajni lanski obisk, ko je Triestina igrala kar tri lige višje. Pred 38-letji je Ponziana presenetila bolj renomiranega nasprotnika: tekmo je odločil edini gol igralca Ponziane Miorandija. Do derbija med istima ekipama je prišlo tudi v naslednji sezoni, ki se je zaključila z napredovanjem Triestine in izpadom Ponziane; odtlej Triestina v uradnih nastopih nikoli več ni igrala proti tržaški ekipi. David - San Luigi pa je bil včeraj brez moči proti Goljatu - Triestini.

Tribuno je z belozelenimi zastavami krasila tudi skupina kakih 300 otrok mladinskega sektorja San Luigi. Tako številčnega podmladka Triestina nikakor ne premore, vendar so primerjave nemogoče. Na eni strani je stal klub klub, ki ima navsezadnje dolgo zgodovino - čeprav vedno na amaterski ravni - na drugi pa klub, ki je pred poldrugim mesecem nastal iz pepela stare Triestine.

Da je šlo za tekmo v sklopu amaterskih prvenstev, so navijači dojeli že ob nakupu vstopnic. Dovolj je bil denar in že si imel v rokah listek, ki ti je omogočal dostop na tribune. Ni bilo treba iz žepa povleči osebnega dokumenta, ravno tako nobenih navijaških izkaznic ali česa podobnega. Izkaznice, ki so v zadnjih letih le dodatno oddaljile navijače od stadionov in ni-



so v nobeni meri prispevale k temu, da bi se ozračje na športnih objektih po Italiji pomirilo. Žejni navijači so se lahko približali stojnicam, kjer so prodajali celo pivo! V elitni ligi gre namreč za športni dogodek, nobene prepovedi prodaje alkoholnih pijač v razdalji tudi nekaj sto metrov. Z določenih zornih kotov je torej igranje v elitni ligi skorajda dobrodošlo... Triestina je prvič nastopila s starim grbom. Slednjega je sodišče za 5.000 € dalo v najem navijačem, ki so ga nato »podarili« novonastalemu društvu. V pričakovanju boljših časov, ko si bo lahko nov klub privoščil dokončen odkup simbola, ki številnim Tržčanom veliko pomeni.

O včerajšnji tekmi ni kaj veliko povedati. Po samih 20 minutah je bilo namreč dvoboja že konec. Na prvi tekmi proti Itali iz Gradišča Triestina ni igrala povsem prepričljivo in je zmagala le s strelom z bele točke, včeraj pa so se Sambaldijevi va-

rovanci povsem razigrali. Napadalec Muiesan si bo najbrž za celo življenje zapomnil svoj nastop, saj se je v dvajsetih minutah kar trikrat vpisal med strelce. Prvič v osmi minuti, ko je Franciosi preigral dva igralca in Muiesan podal žogo na zlatem krožniku. Pri drugem голу je za asistenco poskrbel Da Ros, pri tretjem голу pa se je Muiesan odločil za solo akcijo. V drugem polčasu se je razigral še Franciosi, ki je pretekel 80 metrov, preigral tri nasprotnike in nazadnje ukanil še vratarja ter celo dosegel enega izmed najlepših golov, kar smo jih doslej videli na Roccu.

Morda trema ob igranju na tem stadionu in pred tako številnimi gledalci je negativno vplivala na igro »domačih«, a treba tudi priznati, da je bila včerajšnja Triestina za belozelene objektivno pretrd oreh. Pri San Luigi se lahko tolažijo s polno klubsko blagajno in dnevom, ki bo ne glede na končni izid z zlatimi črkami ostal zapisan v zgodovino kluba.

San Luigi - Triestina 0:4 (0:3)

Strelca: v 8., v 14. in v 20. Muiesan; v 16.dp Franciosi. Gledalcev: 4.000. (I.F.)

KOLESTARSTVO - Od Barkovelj do Proseka

Guček z rekordom

6. gorski kronometer od Barkovelj do Proseka je bil prvi vrhunec niza tekmovalj v okviru prireditve Gran Fondo d'Europa, na njem pa se z zmago že četrtič zapored lahko pohvali Celjan Andrej Guček, sicer član tržaškega moštva predsednika Iva Doglie Team Eppinger Bombom. Ne le to, Guček je na 8 kilometrov dolgi progi (v zadnjih štirih izvedbah je bila daljša) v izjemnem času 12:56,96 za dobro minuto porušil prejšnji rekord na tej razdalji. Na drugo mesto se je med moškimi uvrstil Diego Palamin (13:25,17) iz tržaškega kluba Dream Team Spezzotto, 3. pa je bil Andrea Chiminello (13:32,85) iz videmskega kluba Punto Bike Team. Skupno je v različnih kategorijah nastopilo več kot 150 kolesarjev in kolesark.

»Guček, najboljši specialist za kronometer v Evropi med ljubitelji, je s svojim nastopom zapusti močan vtis. Na določeni bolj položni odsekih proge je zmožel

PLAVANJE Japonski najstnik izboljšal svetovni rekord

GIFU - Japonski najstnik Akihiro Jamaguči je na nacionalnem prvenstvu v Gifuju odplaval svetovni rekord. Jamaguči je za zmago v disciplini 200 m prsno plaval dve minuti ter 7,01 sekunde in tako izboljšal prejšnjo najboljšo znamko 2:07,28, ki jo je na olimpijskih igrah v Londonu 1. avgusta odplaval Madžar Daniel Gyurta. Jamaguči se sploh ni uvrstil v japonsko reprezentanco za minule olimpijske igre v Londonu, saj je bil tako na 100- kot 200-metrski znamki na japonskem državnem prvenstvu šele tretji.

KDO JE BOLJŠI? - Legendarnemu brazilskemu nogometašu Ronaldu je bolj všeč način igre Barceloninega zvezdnika Lionela Messija, kot pa igra soimenjaka iz vrst madridskega Reala. »Messiju dajem prednost, ker je na igrišču za odtenek bolj ustvarjalen.«

KOLESTARSTVO - Na Nizozemskem se danes pričena svetovno prvenstvo z ekipnim kronometrom za klube. Na zahtevni 53,2 kilometra dolgi progi nastopa tudi novomeški klub Adria Mobil, favoriti pa so Garmin, BMC, Orica e Omega Pharma.

ODBOJKA - Slovenska ženska odbojarska reprezentanca se krog pred koncem kvalifikacijskega turnirja v belgijskem Kortrijkju poslavlja od upanja za nastop na evropskem prvenstvu leta 2013 v Nemčiji in Švici. V drugem krogu turnirja jo je premagala Francija s 3:0 (20, 23, 16).



Andrej Guček (desno) s predsednikom Ivom Doglio

hitrost 50 kilometrov na uro,« je bil nad nastopom svojega člana navdušen Doglia.

Med ženskami je zmagala Avstrijka Brigitte Krebs (16:52,98), druga je bila Elisa Benedet (16:56,70) tretja pa Andreja Godec (Garmin, 17:12,00).

Danes bo na sporedu še kolesarski maraton od Benetk do Trsta. Prihod najhitrejših v Trst bo okrog 15. ure. Udeleženci krajše dirke bodo startali iz Latisane.

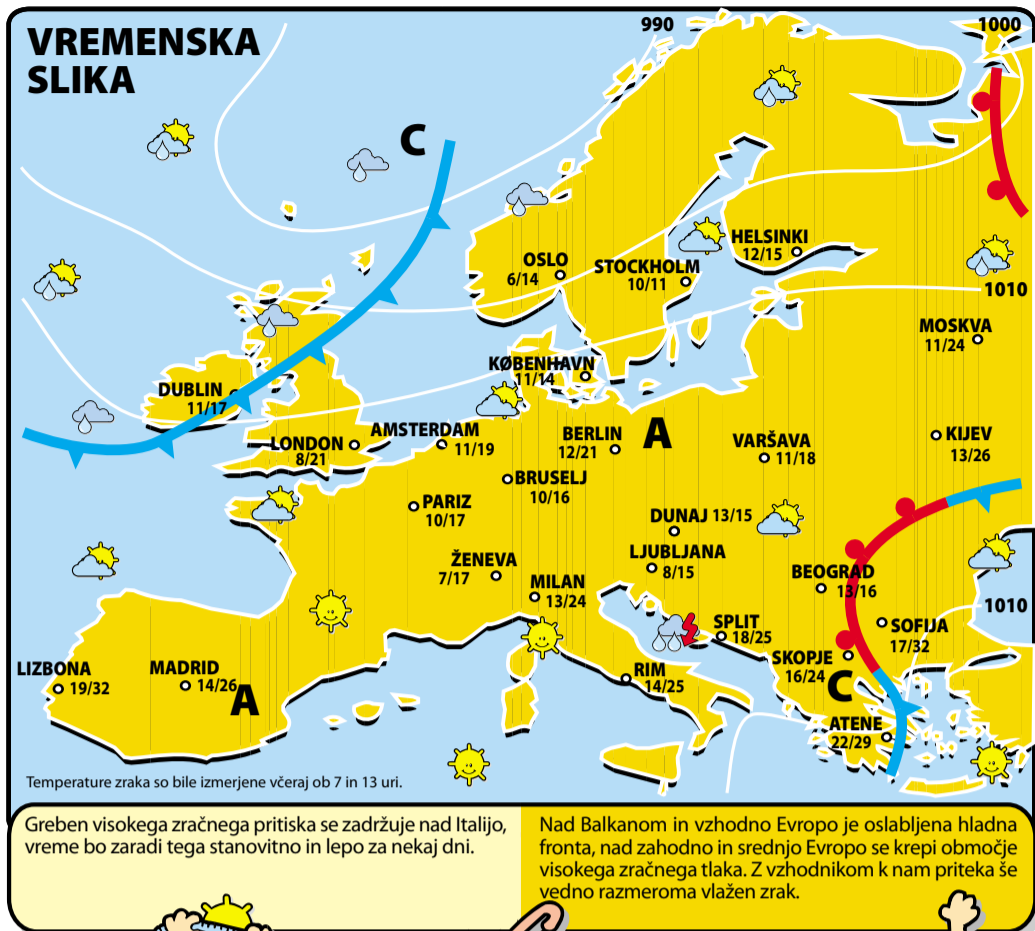
HOKEJ NA LEDU V puljskem amfiteatru 7.000 gledalcev

PULJ - Petkov hokejski spektakel 3. kroga razširjenega avstrijskega prvenstva med zagrebškim Medveščakom in ljubljansko Olimpijo pred 7000 gledalci v puljski Areni je lepo uspel - zmagali so odnesli zmago s 3:2 -, čeprav je do zadnjega v zraku visela grožnja, da neslavno propade. Zagrebški Medveščak je tako postal prvi klub v zgodovini, ki je hokejsko tekmo organiziral v rimskem amfiteatru, starem okoli 2000 let. Razmeroma tople vremenske razmere, pospremljene z dežjem, odjugo ter močno burjo, so naredile svoje in skorajda uničile idejo, da se zimski šport, primeren za hladno podnebje, igra pozno poleti pod milim nebotom obmorskega mesta.

Ko so organizatorji nemalo pred začetkom petkove tekme, ta je bil predviden za 21. uro, sneli zaščitno folijo, s katero so prekriili teren, so zaprepadeno ugotovili, da je ledena ploskev polna vode, neravnin in brazd ter popolnoma neustrezna za igranje. Hokejisti obeh moštev so preizkušali ploskev in opozarjali na možnosti za poškodbe na takšni podlagi, organizatorji pa so poskušali vse, da bi rešili tekmo. Med nestrpnost občinstva, ki je čakalo na končno odločitev, so brezplačno razdelili 6000 piv ter dodali tudi brezplačne vstopnice za eno od naslednjih tekem medvedov v Zagrebu.

Malo pred 23. uro, dve uri pozneje, kot je bilo sprva predvideno, pa so kakovost ledene ploskve za silo le spravili v red. Tekma je minila v fantastičnem vzdušju, na veliko veselje ljubljanske Olimpije pa so zmaji v Pulju v noč na soboto okoli 1. ure zjutraj slavili zmago.





DOLŽINA DNEVA
 Sonce vzhaja ob 6.45 in zatone ob 19.14
 Dolžina dneva 12.29

LUNINE MENE
 Luna vzhaja ob 7.09 in zatone ob 19.02

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.56 najnižje -57 cm, ob 11.20 najvišje 59 cm, ob 17.29 najnižje -47 cm, ob 23.23 najvišje 37 cm.
Jutri: ob 5.20 najnižje -48 cm, ob 11.44 najvišje 58 cm, ob 18.01 najnižje -47 cm, ob 23.56 najvišje 28 cm.

BIOPROGNOZA
 Najbolj občutljivi ljudje bodo še imeli z vremenom povezane težave. Priporočamo večjo previdnost.

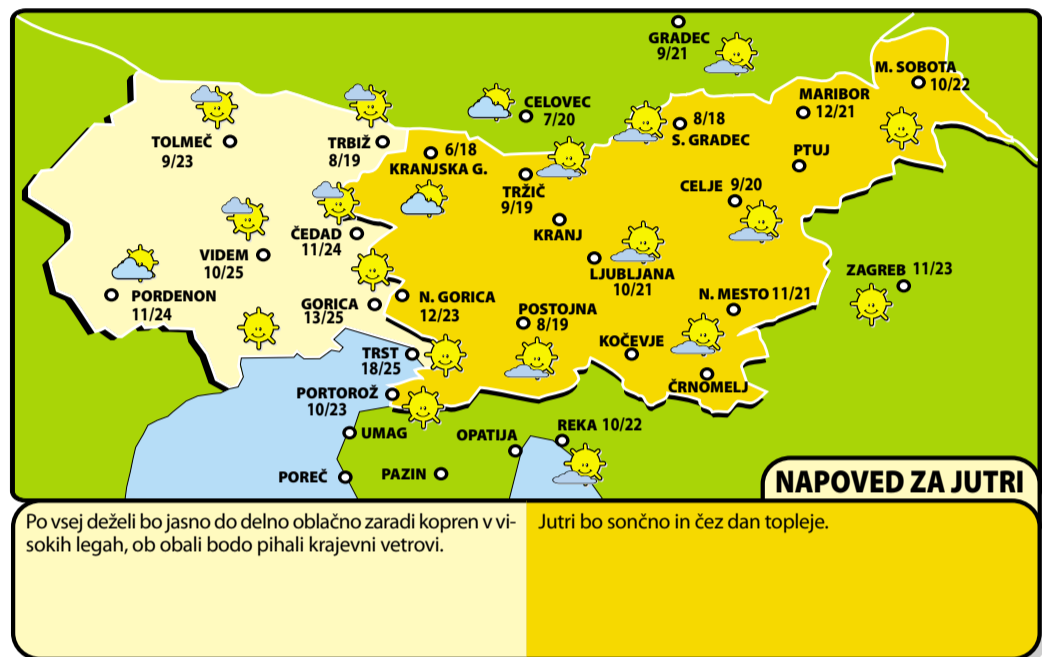
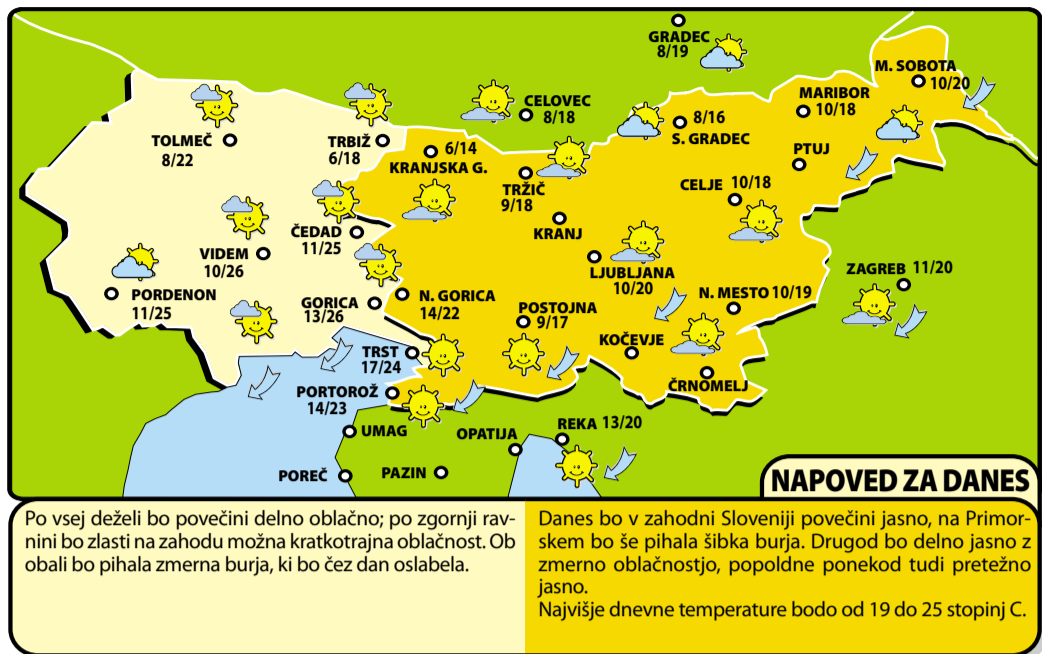
MORJE
 Morje je razgibano, temperatura morja 23 stopinj C.

TEMPERATURA V GORAH °C

500 m	9	2000 m	1
1000 m	8	2500 m	-1
1500 m	3	2864 m	-2

UV INDEKS
 UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 5,5 in v visokogorju 6,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER



ZGODOVINA - V gradu Veliki Tabor na Hrvaškam našli dva pramena las **Ponovno aktualna ljubezen Veronike in Friderika Celjskega**

ZAGREB - Hrvaški restavratorji so v kamnitih stenah gradu Veliki Tabor pri Desiniću našli dva pramena las, za katera menijo, da sta morda pripadala srednjeveški lepotic Veroniki Deseniški. Legenda pravi, da je nekdanji lastnik dvorca, grof Herman Celjski, ukazal, naj Veronikino telo zazidajo v zidove gradu, potem ko jo je obtožil čarovništva. Kot je povedala Nadica Jagarčec, vodja gradu Veliki Tabor, ki leži nedaleč od Podčetrčka na hrvaški strani meje, so pramene našli v ponedeljek med restavratskimi deli v luknji enega izmed kamnitih vhodov v grad. V začetku 80. let so med urejanjem gradu našli tudi žensko lobanjo, za katero pa niso mogli potrditi, ali je pripadala nesrečni Veroniki.

Veliki Tabor je eden izmed najbolje ohranjenih poznosrednjeveških in renesančnih gradov na Hrvaškem ob hrvaško-slovenski meji pri mejnem prehodu Imeno



ARHIV

Jagarččeva je še potrdila, da je eden izmed pramenov svetlo rjav, drugi pa temno rjav. Poudarila je, da bi zaradi teh pramenov lahko v novi luči ocenjevali ljubezen med Veroniko in Friderikom Celjskim, sicer sinom Hermana II., ki je nasprotoval zvezi svojega sina s plebejko.

Po legendi naj bi Veronika, ki ni bila plemenitega rodu, živela v podnožju Velikega Tabora, Friderik pa se je vanjo zaljubil. A Herman II. jo je obtožil, da je Friderika uročila in da je čarovnica. S Friderikom sta se nekaj časa skrivala, tudi v gradu Friderikštajn pri Kočevju, a so ju na koncu Hermanovi vojaki ujeli. Sodišče je Veroniko oprostilo obtožb, a je Herman Celjski kljub temu ukazal, naj jo zadušijo v lesenem sodu z vodo, njeno truplo pa potem zazidajo v severno steno dvorca, pravi legenda. Sina Friderika je za štiri leta zaprl v enega od stolpov v Celju, ki je danes znan kot Friderikov stolp.

ŽIVALI - Medvedi, volkovi, šakali ... **V Švici narašča število divjih zveri**

ZENEVA - V Švici se je število divjih zveri, od medvedov, volkov do šakalov znatno povečalo, so nedavno sporočile švicarske oblasti, ki zadovoljno ugotavljajo, da politika zaščite velikih zveri v Švici daje pozitivne rezultate. Večina vrst divjih zveri se je namreč v Švico vrnila šele v pred nekaj leti. "Razvoj dogodkov je spektakularen," je za časnik Le Temps ocenil Reinhard Schnidrig, ki vodi zvezni urad za divje živali in biotsko raznovrstnost pri okoljskem ministru. "Vse vrste so v porastu tako ali drugače," je dodal.

"Medvedi se vsako poletje vrnejo v Švico, volkovi pa so se začeli množiti tudi na švicarski zemlji," je dejal. Poleg tega so v Švici v zadnjih tednih prvič opazili zlatega šakala, ki naj bi prišel z Balkana. Povečuje se tudi število risov, divjih mačk in lisic, je še pojasnil. "Celo bobri preizkušajo zrak v Švici," je dodal.

Večina vrst zveri je v Švici zaščitenih, saj so jih v minulih stoletjih praktično že povsem iztrebili. Njihova prisotnost v švicarskih gozdovih pa kaže, da politika zaščite daje rezultate in da se biotska raznovrstnost švicarskih gozdov krepi.



Pustite se peljati... !

V obdobju, ki ga živimo sedaj, ko gospodarska kriza vpliva tudi na mobilnost ljudi, Trieste Trasporti smatra koristno spodbuditi uporabo javnih prevoznih sredstev in nakup abonmajev, ki omogočajo družinam velike prihranke.

LETNI ABONMA

Velja na celem omrežju ali na eni sami liniji in je uporaben za celih 12 zaporednih mesecev od datuma zakupa.

Kasnejše spremembe cen ne vplivajo na že izstavljenе abonmaje.

Cene abonmajev za leto 2012:	LINIJA	€ 238,50
	OMREŽJE	€ 300,00

Za izstavitve abonmaja je nujno predložiti:
 - fotografijo v formatu za dokumente;
 - davčno številko in veljaven osebni dokument.

POMEMBNE INFORMACIJE:

Možno je plačilo s kartico Bankomat, kreditno kartico ali čeki.

V primeru izgube ali kraje abonmaja, zglasite se na blagajni s kopijo policijske prijave in fotografijo. Izdali vam bomo dvojnik abonmaja brez dodatnih stroškov.

Deželni zakon 24/2009 je za globe določil naslednje zneske:

• € 40,00 (plus cena vozovnice) v primeru neveljavne vozovnice (€ 60,00 v primeru ponovitve prekrška).

V trenutku izvajanja kontrole na avtobusu je potrebno pooblaščenemu uslužbencu (kontrolorju) predložiti abonma in veljaven osebni dokument.

POZOR! Pojavili so se primeri, ko osebe izjavijo lažne osebne podatke. Opozarjamo vas, da se to smatra za kaznivo dejanje in je kot tako kaznovano.

Prodaja abonmajev: ulica Lavoratori 2, odprto od ponedeljka do četrтка 8.30-12.30 in 13.30-15.00, ob petkih 8.30-12.30.
www.triestetrasporti.it, Brezplačna zelena številka 800-016675

Abonma se izplača!